

ORLANDO CUALES
...internationaal...

104E JAARGANG — NO.: 225 ZATERDAG 1 OKTOBER 1988

AMIGOE

Preke

If Curaçao is heaven, how come the politicians are allowed here?

PARTIJLEIDER NU OOK PRESIDENT

Gorbatsjov houdt grote schoonmaak

MOSKOU — Met groot politiek machtsvertoon heeft Michail Gorbatsjov in het Kremlin een indrukwekkende schoonmaak-operatie uitgevoerd die de weg vrij moet maken voor een versnelde uitvoering van zijn hervormingsprogramma. En passant is hij met algemene stemmen door de Opperste Sovjet aangewezen als president van de Sovjetunie.

Gorbatsjov had vrijdag niet meer dan een uur nodig om in een vergadering van het Centraal comité van de Communistische partij drastisch de bezem te halen door de top van de Sovjetunie. Een duidelijk onder de indruk zijnde Nederlandse deskundige sprak van de grootste schoonmaak sinds 1975.

Ten eerste ging het Centraal comité akkoord met het aftreden van vijf van 's lands meest vooraanstaande leiders, onder wie president Andrej Gromyko, wiens naam nog steeds verbonden is met het nu in diskrediet geraakte bewind van Leonid Brezjnev.

OP ZIJSPOOR

Ten tweede rangeerde Gorbatsjov de Politburoleden Jegor Ligatsjov en Viktor Tsjebrikov op een zijspoor. Zij hadden zich de laatste tijd ontpopt als de grootste tegenstander van zijn 'perestrojka'-plannen.

Ten derde plaatste Gorbatsjov bondgenoten van hem op vitale posten, van waaruit hij controle kan uitoefenen over zulke essentiële terreinen als ideologie, de buitenlandse politiek en waarschijnlijk de staatsveiligheid.

Ten vierde gaven de driehonderd leden van het Centraal comité, onder wie veel conservatieven, Gorbatsjov het groene licht voor een verregaande herstructurering van het versteende bureaucratische apparaat.

PRESIDENT

En ten vijfde manoeuvreerde hij zich in een zodanige positie dat hij gekozen kon worden tot staatshoofd, een functie die hij dan zal combineren met het partij- leiderschap.

Of uit deze wapenfeiten mag worden afgeleid dat Gorbatsjov zijn macht versterkt heeft, zo luidde vrijdagmiddag op een persconferentie de vraag aan Vadim Medvedev. "Wat dacht u?" antwoordde het kersverse Politburolid met een grijns van oor tot oor. Vandaag is "een belangrijke stap" gezet bi het uitvoeren van Gorbatsjovs hervormingen, zo voegde hij eraan toe.

De afgelopen week was al duidelijk geworden dat er "iets" broeide. Gorbatsjov hield twee redevoeringen waarin hij wees op de dringende noodzaak van veranderingen, niet alleen in de manier waarop het land geleid wordt, maar ook wat de mensen betreft die belast zijn met die leiding. Dat het mes van Gorbatsjov echter zo diep door de decennia-oude machtsstructuren zou snijden tijdens het plenum van het Centraal comité, kwam als een volslagen verrassing. "Ik had eenvoudigweg niet verwacht dat hij over zo'n macht beschikte", luidde het commentaar van een Sovjet- intellectueel die een grote bewondering koestert voor de partijleider. Sommige waarnemers hadden aanvankelijk zelfs niet durven uitsluiten dat Gorbatsjovs conservatieve tegenstanders het plenum zouden aangrijpen om hem te wippen.

Gromyko, het laatste overblijfsel uit een definitief voorbij tijdperk, werd op elegante wijze terzijde geschoven, onder dankzegging voor zijn "trouwe dienst aan partij en staat". Wellicht uit dankbaarheid prees de 79-jarige oud-minister van Buitenlandse Zaken de 'perestrojka' als de "enige juiste en wetenschappelijk- gefundeerde" weg naar een betere toekomst voor zijn land. Aan het vertrek van de overige functionarissen, onder wie Michail Solomentsev, werden minder woorden vuil gemaakt, zo verluidde in Sovjet-kringen.

STAP TERUG

Na de personele wijzigingen van vrijdag blijven er toch nog enige vragen openstaan. Is Ligatsjov, tot nu toe de tweede man achter Gorbatsjov, iedere macht ontnomen? Is Vadim Medvedev, het nieuwe Politburolid belast met de ideologie, als tweede man in het Kremlin de rechterhand van Gorbatsjov? Ligatsjov, die in augustus tijdens Gorbatsjovs vakantie openlijk zijn bezorgdheid uitsprak over de koers van het buitenlandse beleid en de invoering van marktmechanismen in de economie, raakte zijn functie als Kremlin- ideoloog kwijt en wordt nu belast met de landbouw, het eeuwige probleemkind van de Sovjet-economie dat al heel wat mooie carrieres gebroken heeft. De 67-jarige Siberier, die door Gorbatsjovs aanhangers 'de kardinaal' wordt genoemd, krijgt de leiding over een nieuwe permanente commissie van het Centraal comite, die zich zal gaan bezighouden met het boerenbedrijf. Dwars tegen zijn conservatieve geaardheid in zal Ligatsjov in die functie zorg dienen te dragen voor de uitvoering van de door Gorbatsjov uitgestippelde radicale hervormingen. Alhoewel woordvoerder Gennadi Gerasimov zei dat Ligatsjov Gorbatsjovs plaatsvervanger blijft, twijfelen waarnemers in Moskou er niet aan dat hij een flinke stap terug heeft moeten doen.

Tsjebrikov, de KGB-chef die onlangs verklaarde dat Gorbatsjovs democratiserings- politiek de grenzen openzette voor buitenlandse agenten en bourgeois- invloeden, kreeg een doekje voor het bloeden in de vorm van een benoeming tot secretatis van het Centraal comité. Ook wordt hij hoofd van een justitiële commissie. Algemeen wordt aangenomen dat hij zijn KGB-post zal verliezen. Kandidaat voor zijn opvolging in die functie is Anatoli LOekjanov, een naaste medewerker van Gorbatsjov.

Een andere vraag is nog: waarom werden het plenum van het Centraal comité en de Opperste Sovjet op zo'n korte termijn bijeengeroepen, slechts twee dagen van tevoren? Sommige Sovjet- bronnen denken dat Gorbatsjov heeft gewacht op een moment waarop hij, met Ligatsjov op vakantie, het meeste steun genoot in het Politburo. Anderen zeggen dat een ontslagaanvrage van Gromyko, die de toenemende kritiek op zijn vroegere buitenlandse politiek nauwelijks meer zou kunnen verdragen, de aanleiding is geweest voor de grootscheepse koppensnellerij aan de Sovjet-top.

GROMYKO AF

De Opperste Sovjet heeft vandaag unaniem Gorbatsjov gekozen tot president. Dit hebben Westerse journalisten in de vergaderzaal geconstateerd. Kort tevoren had de huidige president, Andrej Gromyko, meegedeeld dat hij aftreedt. Zonder tegenstemmen aanvaardden de vijftienhonderd leden van de twee Kamers van het Sovjet- parlement het aftreden van de veteraan. **Gorbatsjov (57) is nu zowel secretaris- generaal van de Communistische partij van de Sovjetunie als staatshoofd.**

Aankomst Olympische delegatie

WILLEMSTAD — Maandag 2 oktober zal de Curaçaose delegatie die mee heeft gedaan aan de Olympische Spelen te Seoul terugkeren. De atleten en de officials worden rond 16.00 u 's middags verwacht op de luchthaven Albert Plesman.

De ploeg kan met een zilveren medaille voor de wind-surfer Jan Boersma en verdienstelijke prestaties van de zwemmer Hilton Woods, terugkijken op een succesvol Olympisch toernooi.

Ter ere van de zilverenmedaille winnaar Jan Boersma zal een feestcommissie van de Curaçaose Surf Bond een feestelijk welkom voorbereiden. Het is de eerste keer dat de Antillen op de Spelen een medaille halen sinds zij zelfstandig aan de Spelen meedoen.

Nieuws in vogelvlucht

LAMABAD — Minstens 60 nsen zijn gisteren gedood toen wapende mannen in Hydera-d, zuid Pakistan, het vuur open-n op voorbijgangers. Een paar nderd mensen liepen verwon-gen op. Op verschillende plaat-n in de stad doken plotseling au-'s op waaruit onbekende mannen et machine- pistolen stapten die t vuur openden. Er werd oa op n bus met bruiloft- gangers ge-choten, waarbij 5 vrouwen en nderen omkwamen. Leger- een-eden kwamen snel in actie maar ondanks een inderhaast ingesteld uitgaans- verbod werd er later hier en daar geschoten. De radio riep bloed- donors op om zich te melden. Men heeft geen idee wat de achtergrond van deze actie is. In Karachi werden vanmorgen winkels en auto's in brand gestoken door honderden oproer- kraaiers. Daarbij vielen 26 doden. Er is een gedeeltelijk uitgaans- verbod uitgevaardigd.

*****

LONDEN — Engeland en Iran hebben besloten volledige diplomatieke relaties aan te gaan. De buitenlandse ministers Sir Howe n Velayati ontmoetten elkaar in New York waar zij de VN- Assemblee bijwoonden. In 87 werden un relaties tot een minimum teruggebracht nav een incident rond e arrestatie van een Iraanse diplomaat wegens winkel- diefstal. Sinds enige maanden werden de relaties beter.

*****

LONDEN — De olieprijzen haalden vrijdag op de internationale vrije markt tot het laagste punt sedert aug. 86. Dit als gevolg van speculaties dat Saudiarabie op uit is andere OPEC- landen te dwingen tot naleving van de productie- afspraken door zijn eigen productie fors te verhogen. Brent kostte 11,95 dolar (-55 ct), West Texas Intermediate 13,40 (-55 ct) n Dubai 9,95 (-65 ct).

*****

JERUZALEM — In bezet Israelisch gebied zijn vrijdag 2 Palestijnen bij afzonderlijke incidenten omgekomen. In beide gevallen houden Palestijnen met stenen naar Israelische auto's hebben gegooid. De scholen op de westelijke Jordaan- oever zijn door Tel Aviv gesloten.

*****

ANSTERDAM — De dollar sloot de week in mineur af: de slotkoers was 2,1125 gulden tegen 2,1220 donderdag. De Dow Jones index in Wall Street sloot vrijdag lager af ondanks aanvankelijke winke winst. Met 6,39 punten zakte hij naar 2.112,92. De barometer van de VS- economie steeg in augustus met 0,4 %. Het percentage over juli werd van 0,8 op 0,6 gebracht. De index bestaat uit 11 componenten.

*****

MOSKOU — De algemene staking in Jerevan, Armenie's hoofdstad, is vrijdag geeindigd, wat een nieuwe zege betekent voor de toch al zegenrijke Gorbatsjov. De massa- demonstraties gaan echter door. Diezelfde avond was er een bijeenkomst van 300.000 mensen. De Armeniers eisen dat de enclave Nagorny- Karabach, welke ligt in de SU- republiek Azerbeidzjan, bij Armenie wordt gevoegd. In deze enclave vormen de Armeniers de meerderheid.

*****

KAAPSTAD — Indische en kleurling- leden van het Zuidafrikaanse parlement verwierpen een beroep van president Botha om voor de wets- voorstellen te stemmen waarmee de apartheid in woonwijken versterkt wordt. Er werd een week over de voorstellen gedebatteerd, welke het mogelijk maken op te treden tegen zwarten die illegaal in blanke wijken wonen.

*****

ROME — Kardinaal Ratzinger van de Vaticaanse Geloofsleercongregatie kan zich niet voorstellen dat de RK zijn standpunt over het priesterschap van vrouwen ooit verandert. Hij voerde het woord bij de presentatie van de pauselijke brief over de waardigheid en roeping van de vrouw. Daarin staat dat vrouwen geen priester kunnen worden volgens Rome omdat Christus indertijd alleen mannen als apostel koos.

*****

Door staking bagage-afhandelaars

Vliegtuigen Schiphol urenlange vertragingen

SCHIPHOL — Alle vluchten van de Amsterdamse luchthaven Schiphol waarmee stakende bagage-afhandelaars werken hebben als gevolg van de staking fikse vertragingen opgelopen van gemiddeld vier uur. Vanmorgen was de vertraging teruggebracht tot gemiddeld drie uur per vliegtuig. De actie betekent voor de passagiers ook narigheid. De Vervoersbond van de FNV bemiddelt maar ging niet in op het verzoek van de KLM- directie de stakers op te roepen hun werk te hervatten.

Het begon donderdag met een model- actie van de bagage-afhandelaars. Vrijdagmiddag om twaalf uur werd het een staking waaraan tachtig man meedeed. Later nam de avondploeg van zestig man de actie ook over. Ook vanmorgen werd de actie voortgezet. Alle continentale en intercontinentale vluchten van de KLM liepen ernstige vertragingen op.

BEOORDELING

De stakers willen onder meer een nieuw beoordelingssysteem. Ook zijn zij het niet eens over de betaling terwijl men veel klachten heeft over het automatische kofferbandsysteem dat regelmatig kapot is zodat er grote koffer- puinhopen moeten worden opgeruimd. Men eist een halve compensatie dag voor elke keer dat dit gebeurt. De KLM heeft laten weten niet van plan te zijn onder druk van acties verder overleg te plegen. Wel is men bereid het beoordelings- systeem te herzien en het eventuele nieuwe systeem met terugwerkende kracht in te voeren. De FNV meldde dat de stakers bij hun actie blijven.

PASSAGIERS

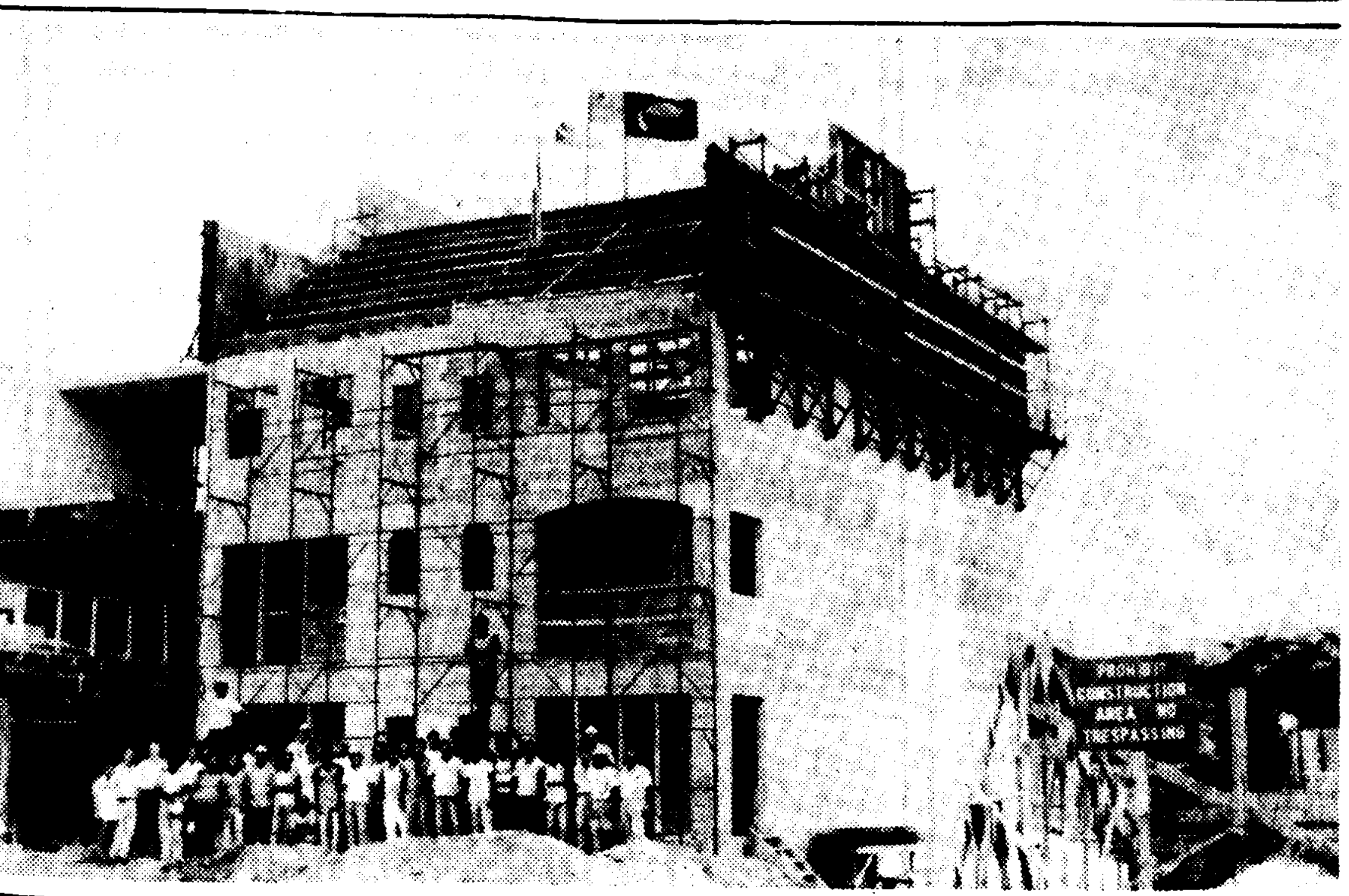
Deze heeft onder meer tot gevolg dat de aankomende passagiers hun koffer zelf op het platform moeten uitzoeken. Of als zij haast hebben, worden de spullen nagezonden. Vertrekkende passagiers kunnen zelf hun bagage meenemen naar de ingang van het vliegtuig. Veel vliegtuigen vertrokken ook zonder koffers.

Vanmorgen gingen op Schiphol ook de vliegtuig- beladers in staking. Tot nu toe konden de passagiers de koffers mee naar de ingang van het vliegtuig meenemen waar de vliegtuig-beladers de spullen in het toestel zetten. Nu deze ook staken blijft de bagage op het platform staan. De bagage- chaos is groot. De vertragingen der vliegtuigen zullen nu wel weer verder gaan oplopen, zo vreest men.

Opnieuw bloeding Hirohito

TOKYO — Bij keizer Hirohito van Japan heeft zich zaterdag een rectale bloeding voorgedaan. Als gevolg daarvan was een bloed- transfusie nodig.

Dit deelde men mee tijdens een ingelaste persconferentie van het keizerlijke paleis. Aan de 87-jarige keizer is zeshonderd cc bloed toegediend. Dat is bijna evenveel als op 19 september gebeurde toen hij achthonderd cc bloed kreeg. Dat was de dag dat de gezondheids- toestand van de keizer dramatisch verslechterde na een reeks bloedingen. In nog geen twee weken heeft de Japanse keizer nu 4.400 cc bloed gekregen. Dat is meer dan de hoeveelheid eigen bloed van de keizer.

ORANJESTAD — De vlag ging in top en het spantenbier vloeide rijkelijk nadat gisteren het hoogste punt van het time sharing-project Dutch Village (derde fase) bereikt werd.

Deze derde fase zal o 15 december klaar zijn, maar is nu al voor 85 procent verkocht. Deze fase telt 27 luxe appartementen met privé jaccuzzi's, satelliet-tv, keuken, Mexicaans meubilair, originele Haïtiaanse voorwerpen, met de hand geweven tapijten en king size-bedden.

VN-commissie: wij zijn geen tribunaal

Vijftienhonderd klachten Cuba inzake mensenrechten

GENEVE — Een missie van de Verenigde Naties die de situatie van de mensenrechten op Cuba heeft onderzocht, heeft vijftienhonderd klachten ontvangen. Voornamelijk van mensen die willen emigreren, aldus de voorzitter van de missie, Alioune Sene.

Het is voor het eerst dat een mensenrechten- commissie van de VN Cuba bezocht. "De meesten zoeken hereniging met familieleden en willen emigreren naar de Verenigde Staten, Canada of Spanje", zo zei Sene, die de ambassadeur van Senegal is bij de VN en tevens voorzitter van de mensenrechten- commissie van dit internationaal lichaam. Het onderzoeksteam ontmoette in de periode van 16 tot 26 september 86 van de vijftienhonderd mensen die een klacht indienden. Een lijst van klachten is aan de autoriteiten van Cuba voorgelegd voor bestudering.

OBSERVEREN

Sene zei dat er ook klachten waren binnengekomen over mishandeling, tijdelijke verdwijningen, gevangenschap zonder gerechtelijk proces, oneerlijke rechtspraak, en het verbod op godsdienstoefening en vrije vereniging. "Het is niet aan ons om een oordeel te vellen. Wij zijn geen tribunaal om te veroordelen of vrij te spreken, maar om te observeren", aldus Sene. De missie zal in februari rapport uitbrengen aan de VN-commissie voor mensenrechten. Cuba werd door de VS ervan beschuldigd de rechten van de mens te schenden.

Het team bracht onder meer een bezoek aan een psychiatrisch ziekenhuis en drie gevangenissen, inclusief de cellen in 'Combinado del Este', waar de meeste langdurige gevangenen worden vastgehouden. Er vonden ontmoetingen en besprekingen plaats met gedetineerden. Volgens Sene zijn duizenden gevangenen in vrijheid gesteld onder een nieuw strafrechtsysteem. Hij gaf niet aan hoeveel politieke gevangen er nu nog op Cuba zijn. Wel zei hij dat er nog zeker vier 'plantados', gevangenen uit de tijd van de revolutie uit 1959, achter de tralies zitten.

Honduras: bericht van Managua is volkomen onwaar

TEGUCIGALPA — Honduras heeft er bij Nicaragua op aan gedrongen om met een verstandig beleid de rust in het grens- gebied tussen beide landen te handhaven.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken liet in een communique weten dat men verrast was over het door Nicaragua verspreide bericht dat er zich vijandelijkheden hadden voorgedaan met luchtaanvallen en schoten- wisseling waarbij het Nicaraguaanse luchtruim door Honduras zou zijn geschonden. Deze berichten zijn volkomen ongegrond, aldus Tegucigalpa.

Advies over ontslagwet

WILLEMSTAD — De commissie, die minister van Arbeid en Sociale Zaken drs Stanley Inderson had ingesteld om hem te adviseren betreffende eventuele wijzigingen in de Ontslagwet, heeft gisteren rapport uitgebracht aan de bewindsman. Dat is gebeurd binnen de beloofde termijn.

Inderson wilde vooralsnog geen commentaar geven op de inhoud van het advies: "Ik wil het advies eerst terdege bestuderen". Hij wilde ook geen indicatie geven of het advies min of meer overeenkomt met hetgeen naar voren wordt gebracht in de 'Schets voor een Beleidsplan met betrekking tot Arbeid', waarover de Amigoe vandaag uitvoerig publiceert op pagina 2.

In die 'schets' wordt gesteld: "Afschaffing van de ontslagwet, al of niet voor nieuwe bedrijven, of een bekorting van de behandelingsduur van ontslag- aanvragen tot een minimum".

Nederland: Geen irritaties Caracas, Brasilia

NEW YORK — Er is Nederland niets gebleken van irritatie bij Brazilie en Venezuela over de wijze waarop Den Haag Suriname ontwikkelings- hulp wil verstrekken. Aldus minister Hans van den Broek van Buitenlandse zaken.

De bewindsman zei dat Nederland van tijd tot tijd met Brazilie en Venezuela van gedachten wisselt over de ontwikkelingen in Suriname, over de hulp die kan worden verleend enz. De afgelopen week heeft minister Van den Broek in New York in aanwezigheid van de vertegenwoordigers van de Nederlandse Antillen en Aruba gesproken met zijn Venezolaanse ambtgenoot German Nava Carillo.

'SCHETS VOOR BELEIDSPLAN MET BETREKKING TOT ARBEID'

Afschaffing ontslagwet en minimumloon-categorie I

Raad van Arbeid voorgesteld voor arbeidsmarkt- en scholingsbeleid

WILLEMSTAD — Volgende week zal drs A. Moen op Bonaire en de week daarna op Sint Maarten gesprekken voeren met de belangenorganisaties van werkgevers en werknemers én met de eilandelijke besturen in het kader van "een op te stellen Beleidsplan met betrekking tot Arbeid voor de Nederlandse Antillen". Daarna zal Moen een gelijk overleg voeren met deze organisaties op Curaçao. De Amigoe berichtte op 20 september reeds, dat Moen als coördinator is benoemd. Minister van Arbeid en Sociale Zaken drs Stanley Inderson had tijdens zijn werkbezoeken aan Sint Maarten en Bonaire dergelijke besprekingen reeds toegezegd.

Er is inmiddels een uitvoerige "Schets voor een Beleidsplan met betrekking tot Arbeid" ontworpen. De inleiding luidt als volgt: "De behoefte naar en de noodzaak van een "Beleidsplan m.b.t. Arbeid" — dit is een plan met onderling verband houdende en op elkaar afgestemde maatregelen met betrekking tot de arbeidsmarkt, de arbeidsvoorwaarden en de arbeids- verhoudingen — spruiten voort uit een besef, dat een verdere ontwikkeling naar grotere werkloosheid moreel onaanvaardbaar, financieel kostbaar, economisch on- produktief is, en zowel sociaal als politiek destabiliserend kan werken. Op Sint Maarten is sprake van illegaliteit op grote schaal onder de werknemersbevolking, hetgeen eveneens problematisch is".

"Het aan het plan ten grondslag liggend streven is, deze ontwikkeling binnen afzienbare tijd af te remmen en zo mogelijk om te buigen".

DECENTRALISATIE

Er wordt op gewezen, dat de taken en de bevoegdheden van de centrale overheid — de minister van Arbeid en Sociale Zaken en zijn departement — beperkt zijn tot regel-geving. "Met een verdere decentralisatie van de taken en bevoegdheden van de centrale overheid naar de eilands- overheden, met name naar Curaçao en Sint Maarten, zal een vermindering van de rol van de centrale overheid op de betreffende terreinen gaan plaats vinden", zo staat in de schets, waaraan is toegevoegd: "De termijn waarop dit zal gebeuren, is vooralsnog niet vastgesteld. Vooralsnog kunnen dan ook geen praktische gevolgen worden verbonden aan een nog hypothetische overdracht van taken en bevoegdheden van Land naar Eiland voor de voortgang van het beleid op de betreffende terreinen van bemoeienis van de centrale overheid, c.q van de minister van Arbeid en het departement van Arbeid en Sociale Zaken".

MAATREGELEN

Centraal in het Beleidsplan staan maatregelen om de vraag naar en het aanbod van arbeidskrachten zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. Uitgangspunten daartoe zijn:

— een flexibilisering van de arbeidsmarkt, met name van arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen;
— een depolarisering van maatschappelijke verhoudingen, met name tussen werkgevers- en werknemers- organisaties;
— een optimale afstemming van het onderwijs op de arbeidsmarkt, met name op de behoeften van het bedrijfsleven.

"In dit kader van voorwaarden passen tri- partisering van het arbeidsmarkt- beleid, solidarisering met de werklozen en garandering van de bestaanszekerheid van de vakbonden", zo wordt in de 'schets' opgemerkt.

Voor wat betreft de 'vraagzijde' van de arbeidsmarkt betekent flexibilisering een wijziging van bestaande arbeids- en produktie- voorwaarden "zodanig dat als resultaat een voor een particuliere investeerder/ondernemer grotere bedrijfs- rendement of winst wordt verkregen. Flexibilisering voor de 'aanbod- zijde' betekent de wijziging van de bestaande arbeids- en scholings- voorwaarden: "Dat als resultaat een voor de werknemer grotere en meer bevredigende opname in het arbeidsproces wordt verkregen".

'VRAAGZIJDE'

Voor de 'vraagzijde' zijn de navolgende ideeën ontwikkeld:
* uitbreiding van de proef- periode van twee maanden, waarbinnen ontslag zonder opgaaf van reden en toestemming van de directeur van het departement kan plaats vinden;
* variabel maken en/of bekorten van de arbeidsduur en het loon van de werknemer bij een verlengde bedrijfs- werktijd (ploegen- diensten);
* afschaffing van de minimumloon- categorie I of de invoering van één minimumloon- categorie ter grootte van categorie II;
* toelating en verbreiding van uitzend- en deeltijd- arbeid;
* toelating en verbreiding van kort- tijdelijke arbeidscontracten;
* invoering van een systeem van loonkosten- subsidie in de vorm van een ontheffing van betaling van sociale premies en loonbelasting bij schepping van nieuwe werkgelegenheid;
* afschaffing van de ontslagwet, al of niet voor nieuwe bedrijven, of een bekorting van de behandelingsduur van ontslag- aanvragen tot een minimum;
* vermindering van eisen bij toelating van buitenlandse arbeidskrachten voor vitale bedrijven;
* aanpassing van school- programma's van MAVO/HAVO en beroepsonderwijs aan de kwalitatieve en kwantitatieve behoefte van het bedrijfsleven.

In een 'noot' wordt gesteld: "Voorgaande en hiernavolgende ideeën zijn niet limitatief noch zakelijk in orde van belangrijkheid of uitvoerbaarheid-op-termijn".

'AANBODZIJDE'

Flexibilisering van de 'aanbodzijde' omvat ideeën zoals:
* invoering van vakopleiding en begeleiding voor laag geschoolde en langdurige werklozen;
* invoering en uitbreiding van een 'leerling- wezen' opleidings- systeem;
* vergroting van de functionele en geografische mobiliteit, dat wil zeggen van de mogelijkheid van wisseling van werk tussen beroepen, bedrijven en eilandgebieden (met name tussen Curaçao en Sint Maarten);
* opzetten van vacature- banken op verschillende eilanden.

Voorafgaand aan de eventuele invoering van de desbetreffende beleids- maatregelen met betrekking tot de arbeidsmarkt zal een arbeidskrachten- en vacature- onderzoek dienen te worden verricht, zo meldt de 'schets'.

POLITISEREND

"Naar de mening van de regering worden de maatschappelijke verhoudingen in het bedrijfsleven teveel gekenmerkt door politiserende houdingen, dat wil zeggen houdingen die teveel alleen het eigen gelijk willen zien en daardoor geen ruimte laten voor een praktisch vergelijk ten aanzien van een daadwerkelijke bestrijding van bijvoorbeeld het structurele probleem van een groot tekort aan werkgelegenheid", zo is in de 'schets' te lezen.

"Op grond van gedeelde kennis en een gedeeld inzicht omtrent de financieel- economische situatie en mogelijkheden zullen de betrokken partijen (werkgevers, werknemers, Land, Eiland) dienen te geraken tot een concensus ten aanzien van te nemen maatregelen met betrekking tot arbeid in de Nederlandse Antillen", aldus de 'schets'.

RAAD

"De vorm van geïnstitutionaliseerde deelneming in beleids- formulering van de georganiseerde belangengroepen en de overheid, welke wordt gesteld, is die van een Raad van de Arbeid".

Deze raad zal qua samenstelling analoog zijn aan die van de bestaande Sociaal- Economische Raad (SER). Haar belangrijkste taak zal zijn voorstellen te ontwikkelen en tot uitvoer te brengen, die gericht zijn op:
— het waarborgen van de bestaande positie van werkzamen op de arbeidsmarkt;
— het scheppen en verbeteren van de positie van de werkzoekende op de arbeidsmarkt.

De 'schets' geeft verder aan: "De vertegenwoordigers van de betreffende belangen- organisaties dienen bestuurders te zijn, die het mandaat hebben standpunten in te nemen en om te beslissen over zaken, die het arbeidsmarkt- en scholingsbeleid betreffen. De vertegenwoordigde groeperingen zijn aan de beslissingen van de Raad gebonden. Als voorzitter zal de minister van Arbeid of diens vervanger optreden, terwijl het secretariaat zal worden gevoerd door een of meer ambtenaren van het departement van Arbeid. De laatsten hebben geen stemrecht noch recht op deelneming in de discussies binnen de Raad".

Tot slot geeft de 'schets' nog aan hoe gedacht wordt over de afstemming van het onderwijs op de arbeidsmarkt.

Centraal hierbij staan "in een situatie van grote en langdurige werkloosheid" zogeheten 'vóórtraject- projecten' ofwel leer-werk projecten op kleine schaal met een noodzakelijke intensieve begeleiding.

Het doel van dergelijke projecten is tweeledig:
— latente kennis bij de laaggeschoolde, langdurige werkloze manifest te maken en hem nieuwe kennis en kunde bij te brengen;
— hem (weer) vertrouwd te maken met een werksituatie (discipline, samenwerken).

Deze projecten vormen het middel om langdurig werklozen in te schakelen in het arbeidsproces. Een financiële compensatie voor de geleverde arbeids- prestatie, die groter is dan het bedrag van de onderstand, dient de motivatie te vormen voor deelneming en prestatie.

Het soort van activiteiten dat dergelijke projecten bestrijkt, zijn weinig gespecialiseerde, arbeids- intensieve werkzaamheden, zoals bijvoorbeeld het opknappen van de binnenstand (verven, metselen, timmeren enzovoort).

"Hierbij dient wel opgepast te worden, dat een voormalige werkloze een huidige werkzame niet van zijn reguliere positie op de arbeidsmarkt verdringt, doordat de prijs van de abreidskracht van de eerste lager is dan die van de tweede (zogenaamde concurrentie- vervalsing leidend tot arbeidsplaats- verdringing)". Aldus de 'Schets voor een Beleidsplan met betrekking tot Arbeid'.

Woordenboek voor bibliotheek

WILLEMSTAD — De Openbare Bibliotheek heeft sinds kort ook de beschikking over het boek 'Vokabulario di Papiamentu-Ulandes', een dictionaire van de 10.755 meest gangbare woorden in het Papiamentu. Het werk is samengesteld door Sidney Joubert, die zijn woordenboek overhandigde aan Rose Marie de Paula, directrice van de bibliotheek.

Bij de overhandiging was ook Irene Anthony-Dick van de Sede di Papiamentu aanwezig, alsmede drs Emi Maduro van de Antilliaans- Caribische sectie van de bibliotheek.

Foto: Rose Marie de Paula, Maduro, Irene Anthony-Dick en Joubert.

Mr Miguel Pourier voorzitter

Adviesgroep gevolgen van wegvallen EEG-grenzen

WILLEMSTAD — De regering heeft een 'monitoring' werkgroep samengesteld, die de verschillende facetten na de 'grens- vervaging' van Europa in 1992 zal moeten bijhouden, analyseren en evalueren. Het gaat in het bijzonder om de vrijmaking van het goederen-, personen- en kapitaal- verkeer in EEG- verband.

De beslissing van de landen die deel uitmaken van de Europese Economische Gemeenschap om in 1992 de grenzen tussen de landen die deel uitmaken van de EEG te laten vervallen, is ook van invloed op de zogenaamde 'Landen en Gebieden Overzee' (LGO). Die invloed geldt ook voor de Nederlandse Antillen. Het is dan ook "zeer belangrijk om de ontwikkelingen in verband met de voltooiïng van deze interne markt van de EEG in zowel politiek als commercieel opzicht nauwlettend te volgen", aldus een bericht van de RVD.

Aan de hand van uitgebrachte adviezen van de multi-disciplinaire 'monitoring' werkgroep, zal de regering stappen kunnen ondernemen. Het is zaak tijdig de effecten, verband houdende met bijvoorbeeld het paspoort- verkeer en het kapitaal- verkeer te onderkennen, alsook de gevolgen voor een eiland als Sint Maarten, dat zowel uit een Nederlands als een Frans gedeelte bestaat en waarvan het Franse gedeelte een gebied overzee is in tegenstelling tot het Nederlandse deel, dat deel uitmaakt van het land Nederlandse Antillen.

SAMENSTELLING

De 'monitoring' werkgroep wordt aangeduid als 'Adviescommissie N.A./E.E.G.-1992 en bestaat uit:
— mr Miguel Pourier, lid/voorzitter, die voorheen in zijn hoedanigheid van minister voor Ontwikkelings- samenwerking intensief contact heeft onderhouden met de EEG;
— drs Sultan Saab, lid/secretaris, hoofd afdeling Buitenlandse Economische Betrekkingen van het departement Handel, Industrie en Werkgelegenheid;
— drs Cedric Eisden, lid, stafmedewerker bij het Bureau Buitenlandse Betrekkingen;
— ir Ralph James, lid, directeur van het departement voor Ontwikkelings- samenwerking;
— Clark Gomes, lid, directeur van de Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen;
— dr Emsley Tromp, lid, plaatsvervangend financieel-economisch directeur van de Bank van de Nederlandse Antillen.

Totolika

WILLEMSTAD — De oudervereniging Tolika organiseert op dinsdag 4 oktober in Sentro Totolika aan de Uteweg een lezing over de MBD (Minimal Brain Dysfunction)- problematiek. De lezing begint om acht uur 's avonds en wordt in het Nederlands gehouden. De spreekster is mevrouw Bets Engel.

Brassbands

WILLEMSTAD — Vanavond wordt in het centrum van Hubentut '70 het eerste 'Curaçao Brass Band Festival' gehouden. Het festival begint om acht uur en duurt tot twaalf uur 's nachts. Hubentut '70 doet een beroep op eenieder om medewerking te verlenen zodat het evenement goed kan verlopen.

Directie Caribbean viert verjaardag

WILLEMSTAD — De directie van de Curaçao Caribbean Hotel & Casino N.V. had gisteravond enkele honderden gasten uitgenodigd om met een banket een optreden van de Argentijns- Mexicaanse zangeres Amanda Miguel het feit te vieren, dat één jaar geleden het hotel werd gekocht.

Aanvangstijd van het banket, volgens de uitnodiging: acht uur. Werkelijke tijd: vijf minuten over half tien. Veel gasten waren tegen die tijd het gebeuren al min of meer beu, in de te kleine voor- hall van de Ball Room, waar het alsmaar warmer werd.

Er werd geen officiële reden gegeven van het oponthoud. Wel gingen de geruchten, dat er gewacht werd op enkele speciale gasten. Waarom moeten mensen, die wél op tijd zijn, altijd de dupe worden van laatkomers?

Opvallend was het grote aantal lege stoelen tijdens het banket: bijna tweehonderd. Al die niet verschenen genodigden wisten kennelijk niet wat 'R.S.V.P.: Teléfono 626323' betekent.

ROOK

Rond twaalf uur begon het optreden van Amanda Miguel, uiteraard weer met een rook- gordijn. Terecht vroeg de zangeres na haar korte inleidende lied beleefd doch héél dringend om de rook- machine uit te schakelen. Waarom wordt er toch altijd te pas en te onpas gebruik gemaakt van die vermaledijde machine, die niet alleen rook maar ook stank verspreidt. Zeker in een luchtgekoelde ruimte. En dan nog wel als een zanger(es) écht 'live' optreedt?

Vanavond treedt Amanda Miguel nog één keer op in het Curaçao Caribbean Hotel. Hopelijk is de geluidsinstallatie dan wél prefect. Een kwestie van goed uittesten vóórdat de show begint en niet tijdens!

A.H.

Mogelijke samenwerking tussen Postbank en NMB

WILLEMSTAD — De Nederlandse Postbank en NMB (Nederlandse Middenstands Bank) hebben besloten tot het instellen van een onderzoek naar de mogelijkheid tot samenwerking. Dit heeft het lid van de Raad van Bestuur, drs H.K. Verkoren, aan het hoofd van de Girodienst, H.J. Silvano, meegedeeld. Verkoren hoopt, dat ingeval van een mogelijk samenwerkings- verband met de NMB, de relatie tussen de Postbank en de Curaçaose Girodienst gecontinueerd zal worden.

Uitgangspunt van het onderzoek is nagaan of de specifieke karakter- trekken van de marktbewerking met bestaande produkten en de daarbij behorende service van beide banken op de respectievelijke particuliere en zakelijke markt herkenbaar kunnen blijven. "Complementariteit en synergie van beide instellingen op commercieel, financieel en technologisch gebied zullen bepalend zijn voor eventuele vormen van samenwerking. Verder zal er ook een inventarisatie plaatsvinden van de sociale, juridische en structurele aspecten, waarbij de belangen van clienten, medewerkers en aandeelhouders op evenwichtige wijze aandacht zullen krijgen", aldus een gezamenlijk persbericht van de raden van besturen van de Postbank en de NMB.

"Indien er uitzicht bestaat op enige vorm van samenwerking zal met inachtneming van de fusiegedrachts- regels met de vakorganisaties worden overlegd. Ook de ondernemingsraden zullen om advies gevraagd worden". Naar verluid zal het onderzoek enige maanden in beslag nemen.

Verkoren melde aan Silvano dat de Postbank de samenwerking met buitenlandse Giro- en Postdiensten belangrijk acht voor de instandhouding en verdere ontwikkeling van internationaal dienstbetoon aan clienten. Hij wil deze relatie continueren ook ingeval van een realisering van een samenwerkings- verband tussen de NMB en de Postbank. Momenteel verleent de Postbank in het kader van de technische bijstand assistentie bij de automatiserings- plannen van de Girodienst.

Römer

WILLEMSTAD — Gouverneur prof. dr René Römer is vandaag voor privé- en dienstaangelegenheden naar Nederland vertrokken. Hij keert woensdag 26 oktober naar de Nederlandse Antillen terug. Gedurende zijn afwezigheid treedt mr E.L. Joubert op als waarnemend gouverneur.

ALS WE LEREN VAN ONZE FOUTEN, IS ER EEN TOEKOMST...

Orlando Cuales: 'this is one heaven of an island'

Curaçao moet gaan internationaliseren

WILLEMSTAD — "We moeten ons, meer dan ooit, realiseren hoe belangrijk het is om te internationaliseren. We moeten het bewustzijn herwinnen dat het belangrijk is een internationale gemeenschap te zijn die zich kan meten aan internationale maatstaven. We zijn het geweest en we kunnen het weer worden. Dan moeten we wel internationaler gaan denken." Dat zei gastspreker Orlando Cuales gistermiddag tijdens een lunchbijeenkomst van de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao. Cuales hield een redevoering met als titel: "Our credibility: can we make them believe in Curaçao?". Een zeer kritische Cuales stelde dat ondanks de problemen die Curaçao nu kent, er zeker nog een toekomst is weggelegd voor dit eiland. "Ik ben optimistisch omdat dit 'one heaven of an island' is."

Orlando Cuales, directeur van het radiostation Curom (Z'86) kreeg gistermiddag een staande ovatie voor zijn lezing waarin niemand gespaard bleef voor kritiek: de overheid, het bedrijfsleven en het vakbondswezen, allen hebben schuld aan de 'verloedering' van Curaçao. Het zijn evenwel deze drie pilaren van de gemeenschap, die de achteruitgang van het eiland zullen moeten omzetten in een positieve ontwikkeling.

TIJDVERLIES

Een eerste punt dat door Cuales onder de loupe werd genomen, was de structuur van de Nederlandse Antillen. "Gedurende de afgelopen vijftien jaar zijn we vrijwel dagelijks bezig gehouden met de eindeloze discussies over hoe de relatie tussen de eilanden zou moeten zijn. Curaçao heeft daarin niet de leidinggevende rol van een grote broer of zus kunnen spelen die vereist was in zo'n familie- affaire, evenmin heeft dit eiland zich kunnen onttrekken aan een continu proces van tijdverlies." De andere Antilliaanse eilanden werkten wél door aan hun ontwikkeling, aldus Cuales. Een ander voorbeeld hiervan noemde hij het feit dat de beste Curaçaose politici in de centrale regering zitting willen nemen. Dit in tegenstelling tot de politieke leiders van de andere eilanden, die liever voor het welzijn van het eigen eiland werken. "Op Curaçao wordt de politieke creme de la creme minister en de weinige goede politici die overblijven voor het gedeputeerdeschap worden constant afgeleid door de ontwikkelingen op centraal niveau."

Alhoewel er gezegd wordt dat de Nederlandse Antillen een stabiele politieke situatie kennen, betwijfelt Orlando Cuales (die overigens één van de initiatiefnemers was van de stichting Kousa Komun die voor een nieuw kiesstelsel pleit; red) of dit inderdaad waar is. "In de afgelopen elf jaren, een periode waarin machtige landen misschien een of twee leiders kenden, telden de Nederlandse Antillen maar liefst zeven premiers en vele nieuwe ministers en gedeputeerden. Wat anders kunnen we constateren dan dat er geen stabiliteit is en geen voortzetting van een politiek beleid?"

DUIVEL

De houding van het bedrijfsleven en het vakbondswezen gedurende de afgelopen jaren, is evenmin positief geweest, zo meent Orlando Cuales. Beide groeperingen zullen moeten proberen in de toekomst beter samen te werken voor het welzijn van Curaçao. Net zo goed als dat het bedrijfsleven zal moeten accepteren dat het vakbondswezen niet meer uit onze gemeenschap is weg te denken en een vakbond niet langer gezien moet worden als "de duivel", geldt dat ook voor het vakbonds- wezen. Winst is niet vies, aldus Orlando Cuales, "en zoals sommige vakbonden ervaren 'nos pan' smaakt beter als daar 'nos keshi' op zit."

Samenwerking van de drie partners — overheid, bedrijfsleven en vakbondswezen — is cruciaal. "In de huidige situatie is het aantrekken van buitenlandse investeerders niet meer dan een wens." Dat terwijl de oplossing voor overheids- tekorten en het werkloosheids- probleem, gelegen is in een economische groei die alleen bewerkstelligd kan worden met buitenlandse investeringen. De reden dat men niet naar Curaçao komt om te investeren, is dat dit eiland niet aantrekkelijk genoeg is.

In dit kader sneed Cuales ook de problematiek aan van de vervuiling van Curaçao. Een zijspoor misschien, meent hij, maar een belangrijk facet in de ontwikkeling van Curaçao. Niet alleen is een schoner eiland aantrekkelijker voor de bezoeker, maar dat heeft ook een positieve psychische invloed op de bevolking. Evenzo noemde Cuales het feit dat steeds meer internationale concerns vertrekken: de Shell was bijvoorbeeld geinteresseerd om de Snav- activiteiten voort te zetten maar daar stelden de politici geen prijs op. Maar niet alleen de Shell is vertrokken, ook de Citybank is weg gegaan, de Barclays Bank en de weinige internationale hotelketens die we hier hadden.

Volgens Orlando Cuales is juist de aanwezigheid van internationale activiteiten op Curaçao, bepalend voor de toekomst. "We moeten internationaler denken", liet hij de aanwezigen weten. "Als we proberen helemaal opnieuw te beginnen, moeten we al onze gemaakte fouten voor ogen houden en ons realiseren in welke positie we verkeren." Curaçao kan het zijns inziens wel vergeten dat Sonesta hier met eigen kapitaal komt en bereid is het hotel zelf te bouwen. "We moeten de realiteit onder ogen zien: Curaçao staat onderaan de lijst van internationale toeristische attracties in het Caribisch gebied. We kunnen het wel vergeten dat we de Sonesta- keten kunnen krijgen voor dezelfde prijs als Aruba, St Maarten of Barbados dat zou kunnen."

Het toerisme, dat door iedereen erkend wordt als dé mogelijkheid om de economie verder te ontwikkelen, wordt op Curaçao nog steeds verkeerd aangepakt. Uiteraard zijn er een aantal positieve ontwikkingen te melden, maar over het algemeen hebben verkeerde beslissingen, of nog erger géén beslissingen, ertoe geleid dat er nog weinig veranderd is. Al jaren wordt gesproken over een Tourism Development Board, maar tot op de dag van vandaag is dat lichaam er niet, aldus Cuales. Hij had ook kritiek op het feit dat de politieke partijen de verkeerde personen op de stoel van gedeputeerde van Toerisme zetten: de MAN koos in eerste instantie voor Reintje Martina die afkomstig was uit de volksgezondheids- sector en de PNP heeft nu gekozen voor een personeels- manager. Hij zei te verwachten dat deze kritiek hem niet in dank zal worden afgenomen, maar het is volgens hem de hoogste tijd dat de vinger op de zere plek wordt gelegd.

"Het registreren van de vele fouten die we in het verleden gemaakt hebben en nog steeds maken, is frustrerend. Ik zou ook niet verbaasd zijn als u zou denken dat deze spreker pessimistisch is. Niets is minder waar. We moeten echter van onze fouten leren en voorkomen dat we de bekende 'ezel' worden." Orlando Cuales besloot zijn speech met de stelling dat hij in ieder geval optimistisch is over de toekomst omdat we nu eenmaal op een fantastisch eiland wonen. "Zolang we elkaar niet zitten aan te gapen maar bereid zijn om actie te ondernemen, hard te werken en verantwoordelijkheid te dragen, kunnen we de dingen veranderen."

COMMENTAAR

Gezaghebber

CURAÇAO HEEFT een nieuwe gezaghebber: drs Elmer Raynold Wilsoe. Hij zal gedurende de komende zes jaren de Eerste Burger zijn van dit eiland als opvolger van Ronald Casseres, die de beëdiging van Wilsoe vanwege een ernstige ziekte niet persoonlijk kon bijwonen.

Wilsoe zal ongetwijfeld een geheel 'eigen' stempel gaan drukken op de komende zes jaar. Gedurende zijn bemoeienissen met de politiek heeft hij immer getracht de verschillende partijen bij elkaar te brengen, omdat hij besefte, dat een onderlinge, persoonlijk gerichte strijd Curaçao een enorme schade kan berokkenen. Wilsoe — bijgenaamd Cadè — heeft zich tijdens de vergaderingen van het Bestuurscollege reeds opgeworpen als een voorvechter van 'op niveau discussiëren'. Of, zoals hij dat zelf zegt: "Een nette boel".

Curaçao heeft met Wilsoe een gezaghebber gekregen, die één doel voor ogen heeft: een Curaçao, waar welvaart en welzijn samengaan. Zo'n Curaçao is slechts te verwezenlijken indien het begrip 'partij- politieke voordelen' wordt afgeschaft.

Zes jaar geleden werd Ronald Casseres gezaghebber van Curaçao. Hij is er in geslaagd om in die periode met zijn beleid respect af te dwingen in brede lagen van de bevolking. Zo legaliseerde hij de nummerverkoop, pakte hij de drugsproblematiek aan en trad hij op tegen het fenomeen van de schijnhuwelijken.

Casseres had zich zijn afscheid anders dan op deze wijze — in een ziekenhuis in Miami — voorgesteld. Hij had één maal willen glorièren tijdens 'zijn' Derde Conferentie van Burgemeesters van Grote Steden van de Amerika's. Het heeft niet zo mogen zijn, maar hij had het wél verdiend.

Wilsoe is het niet gemakkelijk gemaakt. Zijn benoeming tot gezaghebber was wekenlang een punt van openbare — af en toe niveau-loze — discussies, verwacht vermoedelijke criminele handelingen van enige familieleden.

Aan hem nu de taak om te bewijzen, dat zijn benoeming gerechtvaardigd is.

...minister van Onderwijs en Cultuur, Ellis Woodley, die tevens voorzitter is van het OKSNA, overhandigt de financiële bijdrage van het OKSNA aan de vertegenwoordigers van de organisatie- commissie van het seminar, Philip Nieuw van de Komapa, Senior en mevrouw M. Vos- De Jezus.

Naast minister Woodley mevrouw Ifna Isenia, secretaris-generaal van het OKSNA...

Mgr Niewindt College dakloos

WILLEMSTAD — Het Mgr Nieuwindt College, een school voor basis onderwijs, is voorlalsnog niet gerenoveerd. Tijdens de herstel- werkzaamheden werd ontdekt, dat de balken sterk aangetast zijn door 'witte mieren', zodat het noodzakelijk bleek alle balken te vernieuwen, warop het dak rust. Het is niet bekend wanneer de leerlingen weer een dak boven hun hoofd zullen hebben.

Gumbs reageert op 'The Chronicle'

Minister stelt vakbond WICSU na overleg gerust

WILLEMSTAD — Minister van Verkeer en Vervoer, Louis Gumbs, heeft donderdag een onderhoud gehad met een delegatie van de vakbond Windward Island Civil Servant Union (WICSU). Aldus de RVD.

Dit onderhoud was noodzakelijk vanwege de vele vragen die zijn ontstaan door een artikel in het dagblad 'The Chronicle' inzake de decentralisatie van de LRD en de gevolgen hiervan op Sint Maarten. De minister deelde de vakbond mede dat het artikel in 'The Chronicle' niet op waarheid berust. De minister heeft de vakbonds- vertegenwoordigers uitvoerig ingelicht over de werkelijke gang van zaken betreffende de decentralisatie, waarbij hij uitvoerig inging op vragen gesteld door bovengenoemde personen.

De minister liet er absoluut geen twijfel over bestaan dat de LWB de afslanking van het apparaat zoals de Centrale overheid dat voorstaat, deze niet toepasbaar is voor het personeel op de Bovenwindse eilanden. De minister zegde ook toe dat vrijdag in navolging van de procedure op Curaçao, ook op Sint Maarten het personeel zou worden ingelicht.

De minister besloot met de mededeling dat enige tijd geleden al de beslissing is genomen, dat de WICSU het personeel van de LRD van de Bovenwindse eilanden zal vertegenwoordigen in de bij landsbesluit ingestelde commissie van experts welke de regering zal adviseren omtrent de personele aspecten bij de implementatie van de aanbevelingen van genoemd rapport.

De vakbonds- vertegenwoordigers uitten hun tevredenheid met het feit dat de minister zich op hun verzoek zo snel heeft kunnen vrijmaken teneinde de problemen die zijn ontstaan aan te horen en tot oplossing te brengen. Ze stellen met nadruk, dat nu blijkt dat het artikel in 'The Chronicle' niet op waarheid berust er zij geen reden zagen tot bezorgdheid.

Tot zover het bericht van de RVD.

Wapen in bar

WILLEMSTAD — Een politie- patrouille van het bureau Riffort werd met spoed naar 'The Tunnel' nachtclub gedirigeerd, nadat een melding was binnengekomen over een vechtpartij met gebruikmaking van een vuurwapen.

Toen de agenten arriveerden, vonden zijn een revolver bij de tapbar met een kaliber .32 en zes scherpe patronen. Drie mannen, die aan de barzaten, zeiden niets van het wapen af te weten. De revolver is in beslag genomen.

Seminar over taalverwerving en taalplanning

WILLEMSTAD — Vanaf 30 oktober tot 4 november organiseert Komapa een seminar in samenwerking met de Universiteit van de Nederlandse Antillen en de Universiteit van Amsterdam in het kader van taalverwerving en taalplanning.

Het seminar beoogt de wetenschappelijke activiteiten rondom het Papiamentu te verdiepen en te verbreden om zo het wetenschappelijk draagvlak uit te bouwen en te verstevigen teneinde een wetenschappelijk verantwoorde progressie te bereiken in het emancipatie- proces van het Papiamentu en het wenst de samenwerking tussen Komapa en de twee universiteiten te bevorderen en te intensiveren.

Dr P. Muysken, hoogleraar creolistiek, en dr R. Appel, docent "tweede taalverwerving" en "tweetaligheid" zullen het seminar inleiden.

Het Overlegorgaan Kulturele Samenwerking Nederlandse Antillen (OKSNA) heeft een bijdrag van 10.000 gulden geleverd om dit seminar mogelijk te maken.

Lezing tumba-lied

WILLEMSTAD — Woensdag houdt René Rosalia in de aula van de Universiteit van de Nederlandse Antillen een lezing over het gebruik van de taal in het tumba-lied. De lezing begint om half negen.

Rosalia heeft al verscheidene boeken gepubliceerd over dit onderwerp, dat belangrijk is in verband met de verdere ontwikkeling van het Papiamentu.

De avond is georganiseerd in verband met de Raúl Römer Cyclus door Komapa, de UNA en het Instituut Raúl Römer.

Bejaarde voetganger dodelijk aangereden

WILLEMSTAD — De 78-jarige Juancito Quirindongo is gistermiddag bij een verkeersongeval om het leven gekomen. De bejaarde man stak de weg over zonder op te letten en een naderde automobilist kon hem niet ontwijken.

Het ongeval gebeurde gistermiddag omstreeks vijf uur op de Weg naar Welgelegen ter hoogte van Mundo Nobo. Ondanks de zeer snelle aanwezigheid van de ambulance, overleefde de bejaarde man de tocht naar het ziekenhuis niet.

Volgens verklaringen van de bij het ongeval betrokken automobilist, stond de man aan de kant van de weg. De automobilist realiseerde zich niet dat de man voornemens was om over te steken, zeker niet omdat de auto al vlakbij was. Toen de man de straat overstak, kon de auto hem dan ook niet meer ontwijken. Er zou niet eens tijd geweest zijn door remmen te proberen een aanrijding te voorkomen.

Behalve dit ongeval met dodelijke afloop, was er gisteravond in de Velpstraat een zeer ernstig ongeval waarbij verschillende personen ernstig gewond raakten. Er waren in totaal drie auto's bij het ongeval betrokken: in één van de auto's zat een moeder met twee kleine kinderen. De oorzaak van het ongeval was het niet verlenen van voorrang.

Meer gegevens over dit ongeval kon de Amigoe vanmorgen niet krijgen omdat alle politiefunctionarissen aan het feesten waren. Enkele gewonden zouden evenwel in kritische toestand in het ziekenhuis zijn opgenomen.

BIJ DE Gerardus Cursus werd tijdens een gezellige bijeenkomst het diploma uitgereikt aan de geslaagden voor de verschillende opleidingen.

De geslaagden waren: voor eenvoudig boekhouden: Norma de Cuba, Lia Kelly en Ermond Laclé; basis kennis boekhouden: Astrid Danies, Frida Dirksz, Meverly Kelly, Edith Perez, Roland Fingal, Helena Maduro, Joseph Romano; Nederlandse en Engelse handelscorrespondentie: Margery Arneds, Filomena Cores, Randolph Dijkhoff; Nederlandse correspondentie: Lilian Atoon, Rosi Croes, F. Eduardo, Ingrid Farro, Bernadette Figaroa, Israelita Jacobs, Lilian Pourier, Filomena Zievinger, Carrol Zijlstra; Engelse correspondentie: Florence Fradl, Filomena Giel, Rosa Irausquin, Brenda Maduro, Martina Navas, Romio Rasmijn, Diana Vrolijk, Lusia Wever en Aileen Wout.

In verband bouw hotel-projecten enz.

Hoofd Brandbeveiliging van VS geeft adviezen

ORANJESTAD — David Gratz, directeur van de Amerikaanse National Fire Protection Association (NFPA) die op bezoek was, had bij de Centrale dienst Brandweer een ontmoeting met vertegenwoordigers architectenbureaus, gasindustrie en de dienst Technische Inspectie.

David Gratz bracht zijn visie inzake de brandpreventie- activiteiten naar voren. Hij onderstreepte de noodzaak, dat reeds nu in alle in aanbouw zijnde hotels en overige bouwconstructies zeer bewust de voorgeschreven brandveiligheids- eisen aangebracht dienen te zijn alvorens het werk opgeleverd wordt of het project nieuwbouw in gebruik wordt genomen. Het later aanbrengen van deze voorzieningen werkt ontsierend en is erg kostbaar, aldus David Gratz.

Gezien deze gedachtengang dienen met name de opdrachtgevers van deze bouwconstructies er op toe te zien dat de projectleider ten tijde van oplevering, een certificaat van goedkeuring voor de aangebrachte brandveiligheids- installaties overlegt. Dit certificaat dient uitgegeven te zijn door een voor de Brandweerdienst, op dit terrein, erkende instantie en moet verder mede de eindgoedkeuring van de Brandweerdienst verkrijgen.

Leerkracht: poging doodslag door boze vader

ORANJESTAD — Een leerkracht van de ETAO van het Maria College, C.T. (39), deed aangifte bij de politie van poging tot doodslag omdat de vader van een van zijn leerlingen, J.M., hem met zijn auto omver wilde rijden.

De vader reed met zijn pickup het oude RCA-terrein op en toen hij in de richting van de leerkracht kwam, begon hij harder te rijden, waarbij de leerkracht opzij moest springen om niet door de auto aangereden te worden.

De zestig-jarige vader, die ontkende dat hij de leerkracht omver wilde rijden, werd in verband met het onderzoek ingesloten. Oorzaak van zijn optreden zou zijn dat hij het niet eens was dat zijn zoon straf had gekregen omdat hij zich niet goed gedragen had op school.

Musea zondag open

ORANJESTAD — In verband met de Toeristenweek zijn de musea op Aruba aanstaande zondag van tien uur 's morgens tot twee uur 's middags geopend.

Dit zijn: het Museo Numismatico naast de katholieke kerk in Oranjestad waar meer dan dertigduizend verschillende munten en biljetten uit ongeveer vierhonderd landen te bezichtigen zijn; het Museo Arquelogico aan de Zoutmanstraat met voorwerpen uit de indiaanse tijd, de eerste bewoners van Aruba en verder ook het Museo Historico in Fort Zoutman met een collectie artefacten en meubels uit de negentiende eeuw en de flora- en fauna- tentoonstelling.

ORANJESTAD — In het kader van de jaarlijkse 'Themadag' van Colegio Arubano brachten leerlingen van de HAVO-4- groep onder 'kennismaking met de media' een bezoek aan de Amigoe/ANP-kantoor. Zij werden in de gelegenheid gesteld alle facetten van de nieuws- voorzieningen te zien en kregen een uitvoerige uiteenzetting over doel en streven van de Amigoe.

Uit de vele vragen bleek de jeugd de nodige belangstelling te hebben voor het werk van de pers, waarover nu een verslag zal worden gemaakt.

Van de gelegenheid maakte de directie / redactie van de Amigoe gebruik om in het kader van het Amigoe-initiatief om advertentie- campagnes te houden met extra bijdragen voor bepaalde instellingen dankzij medewerking van de adverteerders, die een extra bijdrage uit te reiken.

Uit handen van het hoofd van de advertentie afdeling, Etleen Landsmark, mocht de algemene secretaresse van de YMCA, Phylles Stowe (zie foto) in bijzijn van leerlingen van Colegio Arubano een cheque van zeshonderd florin in ontvangst nemen, zijnde extra opbrengst van YMCA- advertentie campagne in de Amigoe tijdens de YMCA- wereldbijeenkomst op Aruba.

Voor junioren en senioren

Judo in Noord

NOORD — De Aruba Judo Association organiseert op vrijdag 30 september junioren- en senioren- wedstrijden in Centro di Barrio Noord.

De junioren- wedstrijden zijn in negen gewichts- categorieën verdeeld, variërend van 65 pond tot en met 145 pond, en beginnen om zeven uur. De senioren- wedstrijden, in vier categorieën van 65 kilo tot en met 86 kilo, gaan om negen uur van start.

Onder junioren wordt verstaan, personen geboren na 31 december 1971 en senioren zijn degenen die geboren zijn voor 1 januari 1972. De wedstrijden zijn in clubverband en in elk der categorieën wordt een 'round robin' gehouden. De club, die de meeste wedstrijden wint, is de winnaar van de dag en krijgt drie punten, de nummer 2 krijgt twee punten en de nummer 1 krijgt één punt. De club die gedurende het gehele kampioenschap (alle wedstrijden samen) de meeste punten heeft verzameld, wordt tot clubkampioen van Aruba uitgeroepen.

Waitersloop Juana Morto

SAN NICOLAS — Centro Deportivo Juana Morot (CDJM) houdt op zondag 9 oktober een zogenaamde waitersloop.

De deelnemers aan deze loop zijn waiters (kellners) die op de wedstrijddag moeten verschijnen met een serveerschaal, glas en waiterspak. De wedstrijd begint om half negen 's morgens op het CDJM-veld aan de Diamantbergweg. Het traject bedraagt vijf kilometer. Na de start gaat men naar Weg Fontein, Pastoor Hendrikstraat, Van Spijkstraat, Bernhardstraat, Lago Heights, Esso Heights, Nijhoffstraat, Juana Mortoweg en naar de finish op het CDJM-veld.

Waiters, die hun benen wat vlugger willen strekken, kunnen vanaf heden inschrijven bij IDEFRE. Er zijn prijzen beschikbaar gesteld zowel in contanten als in plakkaten.

Mr. drs. Alex Reinders vertelt over zijn periode als rector-magnificus van de UNA:

'Ik ben een mengeling van een rationele Hollander en een flamboyante Zuiderling'

De kamer van mr drs Alex Reinders in het universiteits- complex is niet moeilijk te vinden. De tabaksgeur in de gang wijst de verslaggeefster vanzelf de weg. Op de deur van zijn kamer is het bordje rector boven zijn naam weggehaald. Dat hangt nu bij zijn opvolger, dr Valdemar Marcha. In zijn kamer is de geur van zijn eeuwig brandende pijp nog nadrukkelijker aanwezig. Gezeten achter zijn bureau blaast de voormalig rector dikke rookwolken uit. Achter hem een pijpenrek met zes donkerbruine pijpen binnen handbereik. De boekenkast vol met allerlei naslagwerken ontbreekt evenmin.

Alex Reinders is vier jaar lang rector van de Universiteit van de Nederlandse Antillen geweest. Breed lachend verwelkomt hij de verslaggeefster en onder het genot van een kopje thee steekt hij van wal. In een gesprek geeft hij zijn visie over de plaats van de universiteit in de Antilliaanse gemeenschap.

"Ik ben nu vijf jaar op Curaçao waar ik mij met veel plezier en overgave in een hoop sferen, zoals wetenschap, kunst, rechtspraak, maar ook het bedrijfsleven, heb begeven. Dat heeft mij veel bevrediging geschonken. Als rector kom je overal. Je krijgt bijvoorbeeld veel met politiek te maken zonder er direct bij betrokken te zijn. Mijn loopbaan kan ik omschrijven als een zitbaan. Ik "zit een leidend leven".

"Nee, niet 'lijdend', maar 'leidend', verbetert Reinders de verslaggeefster lachend.

Alex Reinders is opgegroeid in Zuid-Limburg. Hij ziet een mooie gelijkenis tussen deze provincie en Curaçao. "Limburg heeft ook een sterk katholieke achtergrond, is internationaal georiënteerd, waardoor je regelmatig in aanraking komt met verschillende culturen en volkeren. In Nederland hing Zuid-Limburg er lange tijd een beetje bij. Dat geldt ook voor de Antillen. Die vormen ook een uithoek van het koninkrijk. Letterlijk en figuurlijk zeg ik de dingen met een Limburgs accent. Kijk, in Limburg zit je dichtbij Belgiëe en Frankrijk. Daardoor heb ik een Bourgondische inslag. Ik ben een mengeling van een redelijke, rationele Hollander gemengd met een flamboyante zuidelijkheid. Ik voelde me hier daarom meteen thuis. Er zijn veel parallellen en herkennings- punten tussen Zuid-Limburg en Curaçao", zo zegt Reinders.

INTERESSE

Turend in de rookpluimen van zijn pijp vertelt hij over zijn carriere. "Van huis uit ben ik econoom. In 1967 ben ik uit pure interesse daarnaast rechten gaan studeren. Eerst heb ik mijn doctoraal economie gehaald in Tilburg en een paar jaar later rechten in Amsterdam. Mijn eerste baan was aan de Rijksuniversiteit Utrecht. Daar was ik wetenschappelijk hoofddocent voor staats- en bestuursrecht. Veertien jaar heb ik dat met veel plezier gedaan. Er was slechts één beperking: ik wilde weg uit Nederland. Door mijn vak ben ik echter beperkt. Dat kun je alleen in Nederland, de Antillen en Suriname uitoefenen. Voor de Antillen heb ik altijd veel belangstelling gehad. Met name de politieke ontwikkelingen heb ik steeds op de voet gevolgd. Ik wist precies wanneer, welke kabinetten geregeerd hebben. Wie kan me dat nazeggen?"

"Op een gegeven moment vernam ik dat aan de UNA een vacature staats- en bestuursrecht was. Daarop heb ik gesolliciteerd. In '82 ben ik op eigen houtje en kosten de zaak hier komen bekijken en het beviel me voortreffelijk. Via Nederland ben ik tenslotte tot lector staats- en bestuursrecht benoemd. Inmiddels was het '83 geworden. De toenmalige rector, prof dr R. Römer, werd toen benoemd tot gouverneur. Dr Jan Reyntjes werd zijn tijdelijke waarnemer. Wegens zijn ziekte moest ik hem vervangen. Ik werd dus de waarnemer van de waarnemer. Uiteindelijk werd ik in september 1984 benoemd tot rector-magnificus. Die functie heb ik vier jaar lang bekleed."

...mr drs Alex Reinders...

METAALMOEHEID

Op 9 september, de dag van de opening van het academisch jaar 1988- '89, heeft Reinders zijn rectorale bevoegdheden beëindigd. "In maart van dit jaar heb ik de Universiteitsraad laten weten dat ik niet meer beschikbaar ben. Er is na verloop van tijd een zekere metaalmoeheid opgetreden. Het rectoraat is voornamelijk een avondbezigheid. Je doet het bovenop je gewone werk. In de tijd dat ik rector was, ben ik ook lector gebleven. Dat houdt in zes college- uren per week plus dat ik ook veel geschreven heb". Als voorbeeld noemt Reinders zijn geschrift over het leven en werken van Cola Debrot. "Dat is voor mij een hoogst bewonderenswaardig figuur: hij is normstellend. Volgens mij is Cola Debrot de belangrijkste Antilliaanse figuur die geleefd heeft: erudiet, met een breed cultureel bereik, met een wetenschappelijk inslag vermengd met een diep gevoel. Tevens bezat hij een volstrekte oprechtheid. Debrot heeft vijf boek- delen verzameld werk nagelaten. Tevens was hij arts, politicus en is hij zelfs gouverneur geworden".

"Met deze man ik gedachten ben ik gestart met de Cola Debrot voordrachten op de UNA. Die maken de universiteit tot een intellectueel en cultureel brandpunt, wat naar mijn mening ook zo hoort te zijn". Reinders onderstreept zijn woorden met zijn pijp wijzend in de lucht. Hij heeft een uitgesproken belangstelling voor literatuur en cultuur, wat ondermeer tot uiting komt in zijn vriendenkring. Reinders zoekt zijn vrienden niet, zoals te verwachten, alleen onder wetenschappers en zakenmensen, maar ook bij schrijvers en kunstenaars. "In de Antillen heb ik veel contacten in de culturele en literaire sfeer. Behalve het onderhouden van contacten, wil ik ook de belangstelling onder de bevolking hiervoor via de universiteit stimuleren". Eén van de resultaten van de inspanningen van de voormalig rector is het bezoek van Harry Mulisch vorig jaar aan Curaçao, waaraan Reinders met veel genoegen terugdenkt.

KRITIEK

Dan vertelt Reinders over de structuur van de UNA. "Een belangrijke taak van de universiteit is, dat wetenschappelijke bolwerk een brandpunt in de samenleving is. Een universiteit moet de intellectuele voorloper in de gemeenschap zijn. Degenen die aan de UNA verbonden zijn, moeten toegepast onderzoek in dienst van de gemeenschap verrichten en zij moeten kritiek leveren op de maatschappij. Die kritiek ontbreekt soms. Er is wel onderzoek geweest op allerlei terrein, maar er zou meer geproduceerd kunnen worden. Het hoeft niet net zoals bij de Amerikaanse universiteiten, 'publish or perish' te zijn. De UNA hoeft echt geen papierverwerkende fabriek te zijn".

"Er is bijvoorbeeld veel te doen op juridisch terrein, op het gebied van staatsrecht, strafvordering en sociale economie. Men zou zich kunnen buigen over vraagstukken zoals wel of niet markt- bescherming, de economische relatie tussen de Antillen en Venezuela. Ook zou men kunnen werken aan praktische toepassingen van wind- en zonne- energie. Daar kan meer aan gedaan worden dan op het ogenblik het geval is. Het onderzoek hoeft niet direct grensverleggend te zijn, maar er is behoefte aan concreet toegepast onderzoek, waar de samenleving profijt van heeft".

Wat is de plaats van de UNA binnen de samenleving? Heeft deze gezien de hoge kosten van een universiteit, zelfs met een gering aantal studenten bestaansrecht?

"Van een universiteit gaan geweldige impulsen uit op de samenleving. Bij de drie faculteiten worden mensen op niveau opgeleid. In de afgelopen dagen is er nogal wat kritiek geweest op de bestuurs- en organisatie- structuur van de UNA. Op centraal niveau is er nogal wat onduidelijkheid over de afbakening van de bevoegdheid tussen het college van curatoren en de faculteiten, terwijl ook de bevoegdheid van de Universiteitsraad onduidelijk is". De voormalig rector erkent dat binnen de UNA in het verleden de machtsverhoudingen enigszins scheef waren gegroeid. "Er bestaat binnen de universiteit een zekere onevenwichtigheid. Het college van curatoren heeft de 'power of the purse'. De Universiteitsraad is er niet helemaal in geslaagd om als 'countervailing power' (tegenwicht) te fungeren".

"Het recente conflict over opschorting van de eerstejaars colleges van de Technische Faculteit wegens gebrek aan voldoende studenten- aanmeldingen, heeft veel commentaar opgeleverd over het functioneren van het curatorium. Dat deze faculteit verreweg de duurste is, is reeds een bekend gegeven. Maar men moet niet de kip met de gouden eieren slachten. De Technische Faculteit heeft zeker bestaansrecht, wat blijkt uit de grote vraag uit het bedrijfsleven naar technisch geschoold kader.

"Onder druk van verschillende kanten is het college van curatoren ertoe overgehaald zijn besluit in te slikken en alle faculteiten weer open te stellen. Het curatorium heeft er verstandig aan gedaan om het besluit over de afdeling electrotechniek om te buigen. De beslissing om deze afdeling open te houden, is de juiste geweest. Die kan ik billijken. Wat de beide andere afdelingen betreft, daarvan kan men de vraag stellen of het in elk opzicht verstandig is voor zo'n gering aantal studenten (twee; red.) zulke hoge kosten te maken". De Technische Faculteit heeft een budget van drie miljoen gulden per jaar.

DEMOCRATIE

"Het feit dat de studenten acties hebben gevoerd om deze beslissing door te drukken vind ik stellig positief. Binnen de UNA zijn de studenten vertegenwoordigd in de faculteitsraden en universiteitsraad. Daarnaast kan er behoefte bestaan aan meer. Acties kunnen dan ook beschouwd worden als invoegstroken van de snelweg naar de democratie. Het is zinvol dat studenten zich laten horen. Over de uitvoering valt te praten. Studentenacties moeten binnen bepaalde grenzen blijven. De studenten moeten zich niet door de gebeurtenissen of buitenstaanders laten meeslepen. De acties op 9 september in de aula en op het universiteitsplein waren gedisciplineerd", aldus Reinders die zegt dat hij niet op actievoerende studenten had gerekend.

"Ik had gedacht dat ze hun acties tot het plein zouden beperken en de plechtige opening ongemoeid zouden laten. Ik had de studenten nadrukkelijk toegezegd, dat ze bij de opening hun zegje, hun grieven konden uiten. Ik ben zo'n ouderwetse jurist die van mening is dat men zich aan gemaakte afspraken dient te houden. Daarom had ik ook geen acties in de aula verwacht. Bepaalde mensen in de UNA vreesden wel acties en wensten dat de festiviteiten zouden worden afgelast. Daar wilde ik niet van horen. Anderen suggereerden mi dat de studenten met harde hand verwijderd moesten worden. Ook daar voelde ik niets voor. Ik laat mijn studenten niet door politie verwijderen. Alleen had ik mijn laatste dag als rector anders voorgesteld".

Over de plaats van de rector in het geheel van de universiteit bestaat volgens Reinders veel misverstand. "De formele bevoegdheid van de rector is beperkt. Ik ben geen diensthoofd of directeur. De universiteit is geen hierarchische organisatie. De faculteiten zijn zelf verantwoordelijk voor het onderwijs en onderzoek. Zij bepalen zelf hun programma. Wanneer bepaalde ontwikkelingen financiële implicaties hebben, moeten zij bij het college van curatoren aankloppen. De rector is slechts vertegenwoordiger van de universiteit. Hij is een soort boegbeeld. Hij kan geen opdrachten geven, hij is slechts 'primus inter pares' (eerste onder gelijkwaardigen). Op zichzelf heeft hij niets te vertellen".

"Het gaat er evenwel om wat hij te 'zeggen' heeft en als zodanig vindt hij meestal gehoor". Reinders zei dat zijn voornaamste taak was het presenteren van de UNA naar buiten toe. Als rector heeft hij ongeveer honderd toespraken gehouden. "Met mijn speeches voerde ik als het ware 'management by speech'. Ik vond het met name belangrijk wetenschappelijke en culturele lezingen te organiseren". In dit verband noemde Reinders 'De la Try'- lezingen, die vier jaar lang hogelijk gewaardeerd en zeer frekwent bezocht zijn. Doel hiervan is een breder publiek over wetenschappelijke en actuele gebeurtenissen te informeren. Ook de Cola Debrot- voordrachten op zondagmorgen blijken uiterst succesvol te zijn". Reinders beveelt zijn opvolger dan ook met grote nadruk aan deze lezingen- cyclussen te continueren.

Verder pleit hij ervoor dat de UNA meer uitstraalt dan een opleidings- centrum alleen. "De universiteit is verschrikkelijk duur. De gemeenschap stopt jaarlijks 6,2 miljoen gulden via de belastingen in de de UNA. Diezelfde gemeenschap mag dan ook vragen, wat zij ervoor terugkrijgt. De universiteit heeft stellig betekenis, maar er moet niet naar gestreefd worden alle mogelijke faculteiten daarin onder te brengen. Je moet bijvoorbeeld geen diergeneeskundige faculteit willen".

TERUGLOOP

De UNA heeft in de loop der jaren minder geld gekregen, terwijl het studenten- aanbod ook steeds lager is geworden. Het teruglopen van het studentenaantal wijt Reinders vooral aan de Wet Studie Financie-

(vervolg op pag.6)

door Yvonne van Es

...de Universiteit van de Nederlandse Antillen...

Adoptiekinderen willen 'roots' terugzien

—door Hans Verhagen—

GEADOPTEERDE kinderen willen vroeg of laat weten wie hun biologische ouders zijn en waar ze vandaan komen. Nadat aan het eind van de jaren zestig het adopteren van buitenlandse kinderen in Nederland grote vormen begon aan te nemen, blijkt er thans sprake van een geheel nieuwe ontwikkeling.

De baby's en kinderen van toen zijn mondige tieners en jonge volwassenen geworden. Veel van deze jongeren — thans zijn er zo'n 18.000 — willen hun echte vader en moeder ook wel eens zien en spreken. De commercie sprong er meteen op en creëerde 'back to the roots-reizen'.

In Den Haag hield de afdeling Nederland van de stichting International Social Service (ISS) onlangs een congres waar uitvoerig werd gesproken over het onderwerp 'Adoptiekinderen op zoek naar hun identiteit'.

De ISS probeert via haar internationale contacten bij verzoeken om meer informatie over de afkomst van adoptie-kinderen te helpen.

Voor in Nederland geboren adoptiekinderen bestond al lang de mogelijkheid op zoek te gaan naar de biologische ouders. Het inzien van dossiers of kennis nemen van de voornaamste inhoud daarvan wordt steeds gemakkelijker en wordt gezien als een recht dat aan het individu toekomt. Ook omgekeerd, voor een moeder die wil weten hoe het met haar kind gaat, kan contact worden gelegd. Het verkrijgen van informatie over ouders in het buitenland is echter niet altijd even gemakkelijk, zo maakte directrice mevrouw mr. P. van Eeuwijk van de ISS duidelijk.

Zij zei als voorbeeld dat in een land als Frankrijk bij adoptie een nieuwe geboorteacte wordt afgegeven, terwijl de originele geboorteacte als nietig wordt beschouwd: "De geadopteerde heeft zelf geen recht om de originele acte in te zien. Bovendien biedt het Franse recht nog steeds de mogelijkheid dat een onwettig kind geregistreerd wordt, zonder dat de naam van de biologische vader of moeder wordt genoemd. Zelfs wanneer bij de desbetreffende burgelijke stand de naam van de ouder bekend is, mag deze niet in de acten voorkomen. In Latijns-amerikaanse landen is het gebruikelijk dat de oorspronkelijke geboorte- acte wordt vernietigd. In de meeste staten van de Verenigde Staten is het nog regel dat administratieve autoriteiten en adoptie- bemiddelings- organisaties de identificerende informatie alleen mogen vrijgeven, wanneer de betrokken persoon hiervoor tevoren uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven. De situatie in Canada, Nieuw-Zeeland en Australië is daaraan ongeveer gelijk".

GEEN VREES

Mevrouw Van Eeuwijk maakte duidelijk dat adoptie- ouders in principe geen vrees hoeven te hebben voor een ontmoeting na jaren tussen hun aangenomen kind en diens biologische ouder(s). Volgens haar is tot op heden uit ervaring (afkomstig uit de Verenigde Staten) gebleken dat het voor veel jonge mensen al vaak voldoende is om iets meer te weten te komen over hun achtergrond of over hun biologische familie, zonder dat het tot een persoonlijk contact komt.

"Wanneer er wel persoonlijke contacten tot stand komen, moet men er in de eerste plaats van uit gaan dat beide partijen dat willen". Mr Van Eeuwijk betitelde zo'n ontmoeting wel als een 'persoonlijke gok'. "Maar voorzover ons bekend hebben tot op heden de betrokkenen in het meerendeel van de gevallen zo'n contact niet betreurd. Het heeft hen zeer geholpen met het beantwoorden van vragen die hen al vele jaren had beziggehouden.

Over wat er na dergelijke ontmoetingen gebeurt of gebeurde, is nog maar weinig bekend. Volgens de directrice is echter al wel duidelijk geworden dat zulke persoonlijke contacten in de regel de relatie tussen een kind en zijn of haar adoptie-ouders juist versterkt. "Door die ontmoeting zijn ze zich vaak meer bewust geworden dat hun emotionele binding in de eerste plaats ligt bij de adoptie-ouders".

Diverse sprekers pleitten er voor dat adoptie- ouders zo veel mogelijk informatie over het verleden aan 'hun' zoon of dochter zouden moeten verstrekken. Dat komt de relatie juist ten goede. De aan de rijksuniversiteit Utrecht verbonden prof. dr. R. Hoksbergen: "Adoptiekinderen weten veelal niets van hun achtergronden. Pijnlijk is ook dat niemand hen iets kan vertellen over de geboorte en de eerste tijd van hun leven. Voor hun continuïteitsgevoel is dit uiteraard een uiterst moeilijke situatie. Voor sommigen kan deze breuk met het verleden een zekere blokkering van een gezonde toekomstoriëntatie veroorzaken. We zien dan een sterk in het hier en nu leven, en het niet goed in staat zijn actuele behoeften in te ruilen voor toekomstplannen. Voor hen lijkt de uitspraak: zonder verleden geen toekomst, enigszins op te gaan".

EERSTE LEVENSFASE

Ook werd benadrukt dat het van erg groot belang is om een kind zo vroeg mogelijk in zijn of haar eerste levensfase — genoemd werden periodes van drie en negen maanden na de geboorte — bij de adoptie- ouders te plaatsen. Als kinderen op veel latere leeftijd bij de adoptie- ouders komen wonen, is de kans groter dat er iets misloopt. Hoe dit fout kan uitpakken maakten prof. Hoksbergen en kinderpsychiater dr K. Stibane met enkele voorbeelden duidelijk. De psychiater zei in z'n algemeenheid: "De vroeg kinderlijke behoeften aan veiligheid, geborgenheid en warmte zijn door alle wisselingen, tekorten en traumatische belevingen per definitie bij adoptiekinderen geschaad. Dit is altijd zo, doch de mate van ernst wisselt en is bepalend voor de mate waarin herstel mogelijk is".

Prof. Hoksbergen kreeg een jaar geleden een brief van een 16-jarige jongen, die op latere leeftijd uit Vietnam was geadopteerd. Met hem was van alles misgegaan, waardoor hij al verschillende malen met de kinderrechter in aanraking was gekomen. De wanhopige jongen schreef onder meer aan de Utrechtse adoptie- hoogleraar: "Ik kan mezelf niet uitstaan en ik kan met niemand echt over mezelf praten, want daarvoor heb je een relatie nodig. En die houd ik af, ook al snak ik naar warmte. Ik zou zo graag iemand vertrouwen, van iemand kunnen houden, maar het lukt niet. De pijn vreet aan mij. Ik isoleer me steeds meer door mi n gedrag en het doet zo'n pijn, want ik wil het helemaal niet. Het lijkt wel alsof ik vroeger besloten heb om nooit meer van iemand te houden...."

Slaap Apnoe Syndroom: Erger dan snurken

— door Jan Paalman —

WAAROM DAT zo is weet men niet — het zou iets met hormonen te maken kunnen hebben — maar mannen snurken vijf keer zo veel als vrouwen, en bovendien buitengewoon hard. Een beetje geoefend snurker haalt met gemak de 75 tot 80 decibel, wat boven het lawaai van een straat uitkomt en ongeveer gelijk is aan de herrie van een fabriekshal.

Maar erger nog dan snurken is het Slaap Apnoe Syndroom. Dat is snurkend slapen, waarbij de ademhaling ook nog minstens dertig keer per nacht stil staat en dat telkens minstens 10 seconden lang. Dat gebeurt niet ongestraft: de bloeddruk gaat ervan omhoog, het hart kan rare sprongen maken en typisch is de niet te stuiten slaperigheid overdag.

Het syndroom is niet zeldzaam: één tot drie procent van de Nederlanders heeft er last van, en van hen heeft weer tien procent — misschien wel 50.000 mensen — dringend hulp nodig. Niet niks, en toch is het Slaap Apnoe Syndroom nauwelijks bekend bij het grote publiek en bij dokters eigenlijk nauwelijks veel meer.

Uit modern slaaponderzoek is gebleken dat de bovenste luchtwegen zich tijdens de slaap vernauwen. De tong zakt naar achteren, het zachte gehemelte gaat lager hangen samen met de huig. Dit veroorzaakt een snellere luchtstroom die als een strijkstok het zachte gehemelte aan het trillen brengt. Dat is snurken. Maar terwijl bij snurken de adem geen moment stokt, gebeurt dat bij het Slaap Apnoe Syndroom wel, meestal vanwege een verstopping van de bovenste luchtweg.

Waar die verstopping vandaan komt weet men niet precies. Soms is de keel neusholte minder doorgankelijk door een te grote tong, een scheef neustussenschot of vergrote tonsil, maar vaker verstopt de zaak zomaar. Waarschijnlijk is bovenmatige slapte van de spieren er de oorzaak van, dat in de slaap de tong nog meer naar achteren zakt, de huig en gehemelte nog lager komt te hangen en zo de boel afsluiten. Soms duurt het dan wel twee minuten voordat de ademhaling met veel gewoel, geronk en gesnuif weer op gang komt.

Maar het beeld is veel uitgebreider. Door het telkens stokken van de ademhaling komt het lichaam's nachts zo stelselmatig rust en vooral zuurstof te kort dat zich dit ook overdag gaat wreken. Een extreem gevoel van slaperigheid is daarvan het opvallendste symptoom: 's morgens voelt de patiënt zich niet uitgerust en overdag kan hij op willekeurige momenten — tijdens een vergadering, midden in een gesprek — zomaar in slaap sukkelen. Bij sommigen verandert heel duidelijk de persoonlijkheid, men wordt somberder, en ook de geestelijke vermogens lijken te minderen, terwijl het geheugen soms zo achteruit kan gaan dat het wel op dementie lijkt.

Verder treedt er een onverklaarbare hoge bloeddruk op, het hart slaat af en toe ritmisch op hol, is vaak te groot, en de tik die een lange ademstilstand kan uitdelen kan dan wel eens levensgevaarlijk zi n. Het Slaap Apnoe Syndroom begint vaak rond het veertigste om zich dan in de loop der jaren niet zelden te ontwikkelen in een niet geringe kwaal.

Daar moet men niet licht over denken. Het Slaap Apnoe Syndroom vergalt in ieder geval een hoop plezier in het leven, het ondermijnt op de duur de gezondheid, het kan je je baan kosten, je huwelijk of relatie, en soms je leven.

Wat er aan te doen? Het is belangrijk dat eerst de juiste diagnose wordt gesteld. Het Slaap Apnoe Syndroom (Vanaf nu SAS) kan lijken op een horde andere ziekten en kwalen als narcoleptie, depressie, slechte functie van de schildklier of dementie.

Is de diagnose gesteld dar staat de behandelende arts minstens een dozijn verschillende behandelingen ter beschikking, wat een slecht teken is, want hoe meer remedies, hoe hopelozer de kwaal. Wat nogal eens helpt is stelselmatig op de zij slapen en niet op de rug waarbij een in de rug van het pyjamajasje ingenaaide tennisbal wonderen kan verrichten.

Wat ook helpt is afvallen. Dikke mensen hebben meer vet achter in de tong en dat zou de ademtocht belemmeren. Inderdaad zijn opvallend veel mensen met een SAS zwaarlijvig, maar of dat nou de oorzaak is van de kwaal, of juist een gevolg, daar is men het tot op heden niet over eens.

Dan de afdeling apparaatjes. Met een buisje achter in de keel kan men proberen om de luchtweg tijdens de slaap open te houden. Het buisje heeft met een ander apparaat, een bijtklem die de kaak en dus de tong naar voren trekt, het nadeel dat het tijdens de slaap niet op zijn plaats wil blijven zitten.

Het meest belovend schijnt op het moment een apparaat te zijn dat lucht onder druk de mond in blaast. Het in 1981 door Sullivan ontwikkelde apparaat had aanvankelijk nog wat kinderziektes waardoor razend enthousiaste patiënten later afhaakten, maar dat schijnt tegenwoordig beter te gaan.

Rest een voor de hand liggende oplossing: het chirurgisch verwijderen van de verstopping in mond- keelholte. Als die verstopping aanwijsbaar is, een scheef tussenschot of keelamandelen, dan gaat dat makkelijk genoeg. Moeilijker wordt het wanneer er sprake is van een onbepaalde slapte in de mond en keel.

Daar heeft men het volgende op gevonden. Men verwijdert het zachte weefsel van achterste gehemelte en huig plus de keel- en neusamandelen. Die operatie heeft de schrikwekkende naam uvulopalatopharyngo- plastiek meegekregen, ofwel UPPP, en geldt als een nieuwe, veelbelovende aanpak die in vertig procent van de gevallen een blijvende oplossing zou bieden. Betrouwbare cijfers ontbreken nog.

(De Gelderlander).

Andries Veldman schrijft voor minnaars en sollicitanten

Liefdesbrieven op bestelling

"EXCLUSIEF PROZA! Ghostwriter schrijft uw brief. Liefdesbrief. Sollicitatiebrief. Confrontatiebrief. Folder: Postbus 1576. Leeuwarden".

Andries Veldman (33) uit Leeuwarden heeft een nieuwe manier gevonden om van zijn pen te leven. Hij biedt zich aan als briefschrijver. Voor twijfelende sollicitanten èn minnaars die vrezen dat hun liefdesbrief even lyrisch wordt als een boodschappenbriefje.

Tegen betaling schrijft Andries Veldman brieven die de opdrachtgevers zelf alleen nog maar hoeven te ondertekenen. Een goed idee voor sollicitanten op banen- en hartenjacht?

Het is tijd voor een nieuwe druk van de beroepengids. Ergens tussen brandweerman en bromfietsmonteur moet een ambacht worden toegevoegd. Briefschrijver.

Het is geen nieuw beroep. Integendeel. Vroeger, toen arme Nederlanders taalles op hun buik konden schrijven en alleen aren konden lezen, was de briefschrijver een handige hulp voor analfabeten.

In ontwikkelingslanden, rond de evenaar en beneden de armoede- grens, zie je ze nog wel eens zitten. In een hoekje op de markt. Tussen de geiten en de groente. Achter een aftandse tikmachine. Briefschrijvers. Alfa-, beta- en gammahulpen. Mensen die niet kunnen schrijven, komen er hun brieven dicteren.

Voor die ouderwetse briefschrijvers is er in Nederland nauwelijks een droge korst brood te verdienen. Maar Andries Veldman denkt dat er wel een schreeuwende behoefte is aan een schrijver van sollicitatie- en liefdesbrieven. Daarom adverteert hij sinds kort. Als ghost-writer. Een woord dat zich niet zo easy in één woord laat vertalen. Het is een tekstschrijver die brieven en toespraken schrijft in de geest van de opdrachtgever.

Zijn er echt mensen die hem opdracht geven tegen betaling een sollicitatie- of liefdesbrief te schrijven? Is er behoefte aan zo'n brievenbakker?

Ja, dat geeft Andries Veldman op een briefje.

"Er zijn veel mensen die niet goed weten hoe ze een sollicitatie- brief moeten schri ven. Er zijn wel boekjes met tips en voorbeelden, maar die leren je alleen maar om een standaardbrief te schrijven. En dat is vaak niet de bedoeling.

Als je bij Hema solliciteert, dan mag je, moet je misschien wel een standaardbrief schrijven. Maar meestal moet het toch iets meer zijn. Iets specials.

Van de tweehonderd sollicitatie- brieven die er geschreven worden zijn er honderd hetzelfde. Als je zo'n brief schrijft, dan val je dus niet op. Als je door het kordon wil dringen, dan moet je een persoonlijke brief schrijven. Een brief met karakter. Een brief die er uit wordt gehaald".

Maar hoe persoonlijk is een brief die je door een ander laat schrijven? Wat is de persoonlijke waarde van een brief die je door een ander laat opstellen?

"Ik schrijf natuurlijk niet zomaar wat. Ik moet wel gevoed worden met informatie. Als ik een sollicitatiebrief voor iemand schrijf, dan moet ik wat van die persoon weten. Opleiding. Leeftijd. Maar ook karakter- eigenschappen. En vooral de motivatie om naar een bepaalde baan te solliciteren.

Met die gegevens maak ik dan een brief. Daar mogen de mensen best zelf iets aan toevoegen. Ze moeten het misschien toch in hun eigen handschrift of op hun eigen briefpapier typen. Ze kunnen natuurlijk alleen maar hun handtekening zetten onder de brief die ik geschreven heb, maar ik geef ze altijd het advies om er iets, al is het een taalfout, van zichzelf aan toe voegen.

Het kan ook gebeuren dat ze mij een sollicitatiebrief in klad sturen, zodat ik wat tips en adviezen kan geven om de brief te verbeteren.

Daar is echt behoefte aan. Mensen solliciteren vaak in het geheim. Vrienden en collega's mogen het niet weten. Dus is er ook bijna niemand om raad te vragen: 'Denk je dat dit een goede sollicitatie- brief is? Ik kan ze wel helpen. Zonder dat iemand dat te weten komt".

VERSTANDIG?

Maar is het verstandig om iemand anders je brief te laten schrijven? Stel nou eens dat een fantasieloze figuur solliciteert naar een creatief baantje. Met hulp van iemand anders wordt er een flitsende brief geschreven die direct tot een uitnodiging per telegram leidt. Dan bestaat de kans dat die sollicitant na een paar minuten al door de mand valt als een oplichter met de originaliteit van een kopieer- apparaat?

"Dat vind ik niet zo erg. Mijn werk is het om een brief te schrijven waarmee iemand meer kans maakt om door de eerste ronde te komen. Daarna moet de sollicitant het zelf doen".

Krijg je je geld terug als een door hem geschreven sollicitatiebrief geen baan oplevert?

"Nee, ik geef geen garantie dat het bingo is. Ik kan een goede sollicitatiebrief schrijven, maar ik kan er natuurlijk niets aan doen als iemand de kwaliteit mist om die baan te krijgen".

SCHELDEN

Andries Veldman biedt ook aan om scheldbrieven te schrijven. Is dat nou niet een beetje stijlloos?

"Nee. Ik ga geen brieven vol scheldwoorden schrijven. Ik probeer mensen zo subtiel mogelijk neer te sabelen. Stel dat een man vraagt of ik een scheldbrief wil schrijven die bedoeld is voor zijn vrouw. Dan wil ik precies weten wat er gebeurd is. Waarom moet die vrouw op haar nummer gezet worden? Wat is dat voor een man?

Ik ga niet zomaar schelden. Ik ga ook geen schuttingwoorden gebruiken. Ik wil alleen proberen de woede die zo'n man zelf niet goed kan verwoorden, op papier te zetten".

Heeft hij er geen moeite mee dat die brieven mensen pijn kunnen doen? Hij weet niet of het wel terecht is dat iemand wordt uitgescholden. Hij weet ook niet of hij meewerkt aan een anonieme brief, zo'n beetje de meest laffe en lage brief die er bestaat.

"Daar heb ik inderdaad geen inzicht in. Ik heb nog overwogen of ik ergens vast moet leggen dat ik juridisch niet aansprakelijk ben voor de inhoud van de brieven die ik voor andere mensen schrijf. Maar dat lijkt me wel duidelijk. Ik ben immers niet degene die een brief ondertekent. Dat doen mijn opdrachtgevers zelf. Het is hun brief.

Ik ben trouwens niet bang dat mensen me zullen vragen om groffe scheldbrieven of dreigbrieven te schrijven. Die mensen hebben hun revolver al getrokken vóór ze denken aan het idee dat ze ook een boze brief zouden kunnen schrijven".

LIEFDE

De liefdesbrief. Als er één brief is die je zelf moet schrijven, dan is het toch wel deze van-hart-tot-hart- brief?

"Waarom? Het is toch niet onaardig om iemand eens te verrassen met een mooie liefdesbrief. Een goed stuk proza. Niet rechttoe rechtaan: 'Ik hou van jou'. Dat schrijven alleen domme mensen. Het is de kunst om het mooi te verpakken. Een liefdesbrief is als een pittige taco, waarin allerlei smakelijke kruiden zitten".

Zullen zijn brieven niet de persoonlijke passie missen? Worden zijn pennevruchten iets méér dan een stuk papier vol gestolen zinnetjes uit een boekenkast vol driestuiversromans?

"Ik zal geen grote en holle woorden gebruiken. Het kan misschien wel gebeuren dat ik ergens een citaat vandaan haal, maar ik ga er geen boeken op naslaan. Het kan wel eens voorkomen dat ik een cliché gebruik, maar verder schrijf ik alles dat in mijn hoofd op komt, direct op. Het moet geen beulswerk worden. Ik moet een brief in een uur kunnen schrijven".

De mensen die hem een liefdesbrief laten schrijven lopen natuurlijk wel een risico. Stel dat ze het hart van hun lief winnen met een brief van Andries Veldman. Dan is de kans groot dat ze ooit in hun leven, als ze wéér een brief moeten schrijven, tegen de lamp lopen.

"Dan moeten ze maar iets verzinnen. Ik zal ze in ieder geval niet verraden. Het is een geheim tussen mij en de opdrachtgever. Als ze zelf hun klep houden, dan komt er nooit iemand achter".

Tot slot: wat kost een brief en wat levert het op?

Een brief van één vel, A-4, kost 35 gulden. Voor een brief van twee vel vraagt Andries Veldman 55 gulden.

En het resultaat? Andries Veldman is nog maar net begonnen. Hij heeft nog niemand het stadhuis in of het arbeidsbureau uit geschreven. Maar hij heeft er wèl voor gezorgd dat er twijfel wordt gezaaid in de harten van iedereen die vandaag of morgen een sollicitatie- of liefdesbrief ontvangt. Komt die brief eerlijk uit het hart van de afzender? Of uit de pen van een letter- leverancier uit Leeuwarden?

Andries Veldman: "Alleen domme mensen schri ven 'Ik hou van jou' in een liefdesbrief".

Alex Reinders vertelt ...

(vervolg van pag.5)

ring (WSF). "De op zich goede WSF in Nederland zuigt studenten weg. Als er gezogen wordt moet je zelf terugblazen. Dit kan gebeuren door verbetering van het curriculum of te proberen Nederlandse studenten hier te halen, of de programma's van de UNA te laten sporen op de Nederlandse programma's, zodat de overstap wat soepeler verloopt. Men moet het WSF- kind niet met het UNA- badwater weggooien. Op grond van de WSF studeren in Nederland meer dan 1.000 Antillianen in alle mogelijke opleidingen. De WSF is slecht voor de UNA, maar niet voor de Antillianen die studeren in Nederland".

"Vroeger studeerden ook Antillianen in Nederland, maar niet zoveel als nu. Nederland is door de goede vluchtverbindingen veel dichterbij gekomen. Dit gevoegd bij de WSF, trekt steeds meer studenten weg. Een aanmerkelijk deel van de afgestudeerden komt niet terug. De behoefte aan kader en academici is echter zeer groot. Het is dus zaak onze opleiding te laten sporen met Nederland, want wie weg wil, hou je toch niet hier. Dat is de belangrijkste taak van de UNA: de kwaliteit van de opleiding te verbeteren".

De afgetreden rector vertelt tenslotte dat hij nog een jaar op Curaçao zal blijven. Een half jaar geleden heeft hij reeds meegedeeld dat hij niet meer als rector beschikbaar zou zijn en dat hij meer aan zijn eigen vak wil gaan doen. "Dat is enigszins tussen de wielen geraakt. Ik heb een poos in de frontlinie gestaan, maar nu wordt het tijd wat meer aan het vak te doen, waarvoor ik hier ben gekomen".

"Een oude wijsheid uit de Talmud zegt: "Een wijs man moet drie dingen in zi n leven gedaan hebben. Hij moet een kind krijgen (Reinders heeft twee dochters), hij moet een boom planten (zijn tuin is prachtig) en hij moet een boek schrijven. De eerste twee taken heeft hij al uitgevoerd. Nu wil hij weer eens een boek gaan schrijven over bestuursrecht. Over een jaar is hij van plan te vertrekken en andere uitdagingen aan te pakken. "Ik ga naar Nederland terug; alleen zou dat land overdekt moeten zijn. Dan kom ik op mijn zestigste naar de Antillen terug om van mijn pensioen te genieten."

Ons gesprek is ten einde. Aan de sputterende geluiden te horen is de pijp van Alex Reinders ook opgebrand.

De Stalen Spelen verdragen geen krassen

In de gouden tijden van Azië, schreef eens de filosoof Rabindranath Tagore, was Korea een van de fakkeldragers, en die fakkel wacht er op om, tot verlichting van het Oosten, opnieuw ontstoken te worden.

Dat is dus nu zo ver.

De Olympische vlam brandt, een schreeuw van vreugde heeft de rust in het land van de morgenkalmte verstoord. We weten, aldus de hymne, dat onze tijd daar is om voor eeuwig te leven, zie het vuur in de lucht en voel het kloppen van het hart.

Zeven jaar eerder, op een rustige en mistige herfstdag in Baden-Baden, temidden van het stemmige decor van het onder de zure regen stervende Zwarte Woud leek de wereld getuige van het bankroet van de Olympische Beweging. Toen wezen de 89 Olympische keuzeheren van dat college, al dan niet verblind door de vele luxegeschenken en de gratis eersteklas vliegtickets voor man, vrouw, hond en kat, Seoul aan in plaats van de politiek neutrale Japanse Nagoya.

Na achtereenvolgens geconfronteerd te zijn met studenten- onlusten (Mexico), terreur (München), politieke boycotacties (Montreal en Moskou) en met de dreigende Los Angeles- boycot in het verschiet, koos het IOC voor de politieke brandhaard Zuidkorea als plaats van handeling.

Een locale derhalve die amper dertig jaar eerder nog de inzet was geweest van de bloedige prestigeslag tussen kapitalisme en communisme, tussen Noord- en Zuid-Korea ook.

Nu, zeven lange jaren later is in het schitterende Olympische Stadion in Seoul het startsein gegeven voor de grootste en kostbaarste Spelen allertijden met een record aantal deelnemende landen van 160.

Men kan de Olympische keuzeheren van veel betichten, maar niet van een vooruitziende blik. Die 89 stemgerechtigden in Baden-Baden zullen nooit beseft hebben dat hun stemmen uiteindelijk medeverantwoordelijk zouden worden voor de terugkeer van de democratie in Korea, althans op dat deel van het wormvormige aanhangsel aan het vaste land van China dat beneden die omstreden 38ste breedtegraad ligt.

WETENSCHAP

De keuze werd veel eerder bepaald door de wetenschap dat in Zuid-Korea een rust en orde handhavende dictatuur stevig in het zadel zat. Had die dictatuur een jaar eerder niet een volksopstand in de provincie Kwangju deskundig in bloed gesmoord.

De Olympische Beweging houdt nu eenmaal van rust en orde.

Pas toen vorig jaar het verzet van de studenten tegen de toenmalige regering escaleerde en de burgers zich bij de studenten aansloten en traangaswolken de hemel verduisterden boven Seoul, werd binnen het IOC-bolwerk in Lausanne koortsachtig overleg gepleegd over de vraag of men nog naar elders kon afwijken.

Gelukkig voor Samaranch en de zijnen koos de regering van Korea eieren voor haar geld. Het prestigeob ect dat Zuid-Korea in een klap bekend moest maken over de hele wereld en dat het land economisch nog hoger moet opstoten in de vaart der rijke volkeren, moest ten koste van alles behouden blijven en vrije verkiezingen werden uitgeschreven.

GEHOORZAAM

"We hebben", zei IOC- president Samaranch, "een ongekend succes behaald. In Korea zullen voor het eerst sedert 32 jaar China, Rusland en Amerika elkaar — gehoorzaam zoals het de nette leden van de Olympische familie betaamt — sportief bestrijden in de arena's".

Je vraagt je af of dat wel zo'n unieke prestatie is. Is het eigenlijk niet logisch dat die drie grootmachten na 32 jaar juist in Zuid-Korea acte de presence geven. Tenslotte eindigde die bloedige confrontatie van verschillende ideologieën nu 33 jaar geleden onbeslist op de 38ste breedtegraad. En het gelijk van het systeem kan nu eenmaal ook op sportgebied onderstreept worden.

De enige dissonant is natuurlijk dat Noord-Korea ontbreekt. Dat wordt, en vermoedelijk niet ten onrechte, nog steeds als het grootste risico voor het vlekkeloze verloop van de happening beschouwd.

Die wonderlijke dictator Kim Il Sung van Noord-Korea zal zoals alle dictators, door het ontbreken van enig tegengas van zijn nabije omgeving, wel paranoïde zijn geraakt.

Hij ziet om zich heen in China en in Rusland en in Zuid-Korea democratische hervormingen op gang komen. Deze twee communistische grootmachten, die hij toch tot zijn beschermheren rekent, vervolgens op een steenworp afstand van hem neerstrijken in algemene verbroedering met uitgerekend Zuid-Korea en tot overmaat van ramp ook nog Amerika.

Hij ziet op zijn radarscherm toestellen van de Zuidkoreaanse luchtlijn KAL over Russisch grondgebied zweven, terwijl toch nog geen vijf jaar eerder een van die machines, per ongeluk afgedwaald, zonder pardon werd neergeknald.

Hij ziet hoe de handels- betrekkingen van Zuid-Korea met het Oostblok en met China worden aangehaald en zou best in zijn achterdocht kunnen gaan spelen met de gedachte dat hier een enorm complot tegen hem wordt gesmeed. Daarbij is hij in tegenstelling tot andere revolutionairen wat politieke successen betreft eigenlijk stil blijven staan vanaf het moment dat hij na de Tweede Wereldoorlog aan de macht kwam.

AANDACHT

De Zuidkoreanen vrezen dan ook dat hij met de bedoeling de aandacht van de wereld op hem te richten wel eens een desperate poging zou kunnen ondernemen het Olympische festival te verstoren.

Het uiteindelijke resultaat van de gedreven actie van de gewezen diplomaat en nu hoofdorganisator van de Spelen, Sang Jin Chyun in de jaren zeventig om eerst de Zuidamerikaanse IOC- landen en vervolgens de Afrikaanse ervan te overtuigen dat nu eens een ontwikkelingsland als gastland moest worden aangewezen zijn dan een groot succes te noemen.

Een actie vergelijkbaar met die van de oude Chung, stichter van het Hyundai-concern. Die reisde in de jaren vijftig, toen in Zuid-Korea de puinhopen van de oorlog nog rookten, en het land geen enkele scheepswerf bezat kris kras over de wereld om scheepsbouworders los te weken. Pas toen hij er een in z'n portefeuille had, werd in recordtijd het vissersdorpje Ulsan omgebouwd tot werf. En nu? Nu heeft het land de grootste scheepsbouwindustrie ter wereld.

WERKEN

Vijf en dertig jaar regeerden de militairen in Zuid-Korea, vijf en dertig jaar lang was het voornaamste devies: werken, werken, en nog eens werken, 55 uren per week. Productie was het toverwoord. Maar niet alleen de militaire dictatuur, maar zeer zeker ook het brandende verlangen van de Zuidkoreanen af te rekenen met de vernedering van een halve eeuw Japanse overheersing door de gehate bezetter van indertijd economisch te evenaren en liefst te overvleugelen, gaf het volk de kracht voor de, in Westeuropese ogen, onmenselijke inspanningen.

En ziet, het wonder van Zuid-Korea voltrok zich. Met als bekroning nu het organiseren van de mooiste, de duurste en de grootste Spelen allertijden.

KOLOS

Maar ook in de schaduw van deze spelen worden ongewild records gevestigd.

Langs de route van het vliegveld naar het Olympische Stadion, verpauperen de daklozen van deze metropool.

Met roestige spijkers, touw en ijzerdraad construeren ze de hondehokken waarin ze, zonder water, licht of riolering wonen. Hun oorspronkelijke woningen moesten wijken voor het immense gewicht van de Olympische kolos. Nieuwbouw, en stadsverfraaiing waren de sleutelwoorden. Hele woonwijken van de armen werden opgeblazen om plaats te maken voor peperdure nieuwbouw.

Corruptie en terreur gingen hand in hand.

Wie niet wijken wilde werd hardhandig verwijderd door knokploegen.

Zevenhonderdduizend verdrevenen zijn er nu, schat de Amerikaanse Jezuïetenpater John Daly die temidden van zijn verschoppelingen woont en zegt dat hun aantal in de toekomst wel eens naar de twee miljoen zou kunnen gaan.

BRADERIE

Die avond zwijgt plotseling het verkeer op de autoweg naar Seoul. De Olympische toorts komt langs, bejubeld door tienduizenden. Maar niet door de ontheemden daar op 50 meter afstand van de autoweg. Een 's middags nog haastig door de autoriteiten opgetrokken primitieve façade van hout onttrekt de chaotische enclave van primitieve houten hutjes aan het oog. Het heilige, helemaal uit Griekenland geïmporteerde licht mag de kwalijke kanten van de uit zijn krachten gegroeide Olympische braderie niet beschijnen.

"Olympics, wat Olympics", zegt achter die façade een oude man. Hij zit tegen een houten schot, temidden van weggeworpen blikken, flessen en vuilnis. Stukken plastic ritselen in de avondbries, een door een groep kinderen achtervolgde en bloedende rat, zoekt in paniek naar een uitweg. De man is aan beide benen verlamd, het is twee jaar geleden dat hij voor het laatst een dokter zag — "Geen geld".

Hier, temidden van pater Daly's ontheemden heeft het tot verlichting van het oosten opnieuw ontstoken Olympische vuur, dat via de moderne techniek tot in alle uithoeken van de aarde zichtbaar is, natuurlijk geen enkele weerschijn.

BULLDOZERS

"Wij hier noemen de spelen Hellympics", zegt Ko Kang Dong (45), twee jaar geleden werd zijn huizenblok met dynamiet opgeblazen, sedertdien woont hij aan de rand van de miljoenen- metropool.

Tot vijf maal toe hebben bulldozers het krottencomplex met de grond gelijk gemaakt, de laatste keer viel er een dode omdat een oude vrouw nog in een hok te slapen lag. "Ze willen ons hier weg hebben omdat ze het geen gezicht vinden met het oog op de buitenlandse bezoekers van de Spelen", zegt Ko Kang Dong.

"We hebben alles nu weer opgebouwd, maar de bulldozers blijven komen". De democratisering is, zegt hij ook, aan zijn groep voorbijgegaan. "De vorige regering, deze, de volgende, het is allemaal lood om oud ijzer".

"Het is het klassieke verhaal", zegt John Daly. "Je kan het tien keer, honderd keer duizend keer en als je wilt honderdduizend keer op een dag horen, zoals overal elders in de wereld. En dat is natuurlijk zo, voor de vertrapten van Seoul geldt net als voor die van andere wereldsteden als Mexico City, Sao Paulo, Rio de Janeiro het opschrift boven het logies uit het 'Dodenschip' van Ben Traven: "Wie hier binnentreedt, diens naam en zijn is uitgewist, hij is het nooitgeweeste en het nooitgedachte'.

MACHT

Kennis is macht, is een andere toverspreuk in Zuid-Korea. Met kennis kan de wereld worden veroverd. "Studeer hard", zei president Roh Tae Woo onlangs tegen een groep weeskinderen, "studeer hard, en werk vervolgens nog harder, dan zullen jullie eens de koningin van deze wereld zijn".

En inderdaad van het 40 miljoen inwoners tellende zuidelijke deel van het schiereiland, staan er een miljoen als student ingeschreven.

Prachtig, maar ook hier is een schaduwverhaal te noteren.

"Het spijt me, ik heb niet hard genoeg gestudeerd", prikt een meisje van twaalf op haar rokje voordat ze van een flat van twaalf verdiepingen hoog springt.

"Op de middelbare scholen", zegt een van de grote filosofen van Seoul, professor Son Bong Ho, hoogleraar aan de nationale universiteit van de stad "beginnen de kinderen met om zes uur 's morgens de deur uit te gaan om 's avonds om tien uur terug te keren. Wie minder studeert is kansloos voor het universitaire toelatings- examen. Er zijn jaarlijks 80.000 kandidaten en slechts 20.000 plaatsen. De kinderen worden wanhopig, ze zien het niet meer zitten en beginnen steeds meer zelfmoord te plegen. Dat is te verklaren vanuit het confusianisme. De hoogste waarde in die leer is de liefde voor de ouders. Om je ouders te eren moet je heel beroemd worden. En de enige weg daartoe loopt via de universiteit".

Hij studeerde in de jaren zeventig aan de VU in Amsterdam, en spreekt nog vloeiend Nederlands. Wijst het houden van Olympische Spelen, hier maar ook elders af, omdat, zegt hij, economisch wordt bepaald wie de meeste medailles halen. De landen die er het meeste geld insteken worden de grote winnaars. En hij heeft ook zijn bedenkingen tegen de paralympics die half oktober in Seoul beginnen. Een nobele zaak, dat organiseren van die paralympics door Seoul, zou je zeggen. Maar laten we de schaduw weer eens opzoeken.

VERMOEIDHEID

Zuidkorea is het land met de meeste bedrijfsongevallen ter wereld, als gevolg van vermoeidheid, de lange werkdagen. Maar een invalide zie je nooit in de overvolle straten van Seoul, de voorzieningen voor die groep zijn nihil en geestelijke gehandicapten zijn helemaal taboe.

Recent wees de manager van een warenhuis een twintigtal gehandicapte kinderen die daar onder leiding van een leraar rondkeken, gedecideerd de deur. Omdat, zei hij, het publiek aanstoot aan het groepje nam.

Die diepgewortelde afkeer van gezonde Koreanen tegenover de gehandicapten, is volgens professor Son Bong Ho ook al via het confusianisme te verklaren. "Zonen en dochters moeten nu eenmaal puntgaaf van lijf en leden zijn om trots op ze te kunnen zijn, mogen geen afwijkingen vertonen. Nog altijd zijn er gehandicapten die hun hele leven in huis zitten terwijl de familie pretendeert dat ze niet bestaan".

Dertig kinderen bezoeken wekelijks de zondagsschool van de kerk van de professor, er zijn dertig begeleiders nodig om die kinderen van huis te halen, want de ouders willen niet met ze over straat. De professor is directeur van een pas opgerichte overkoepelende organisatie van de verenigingen voor gehandicapten.

SHOW

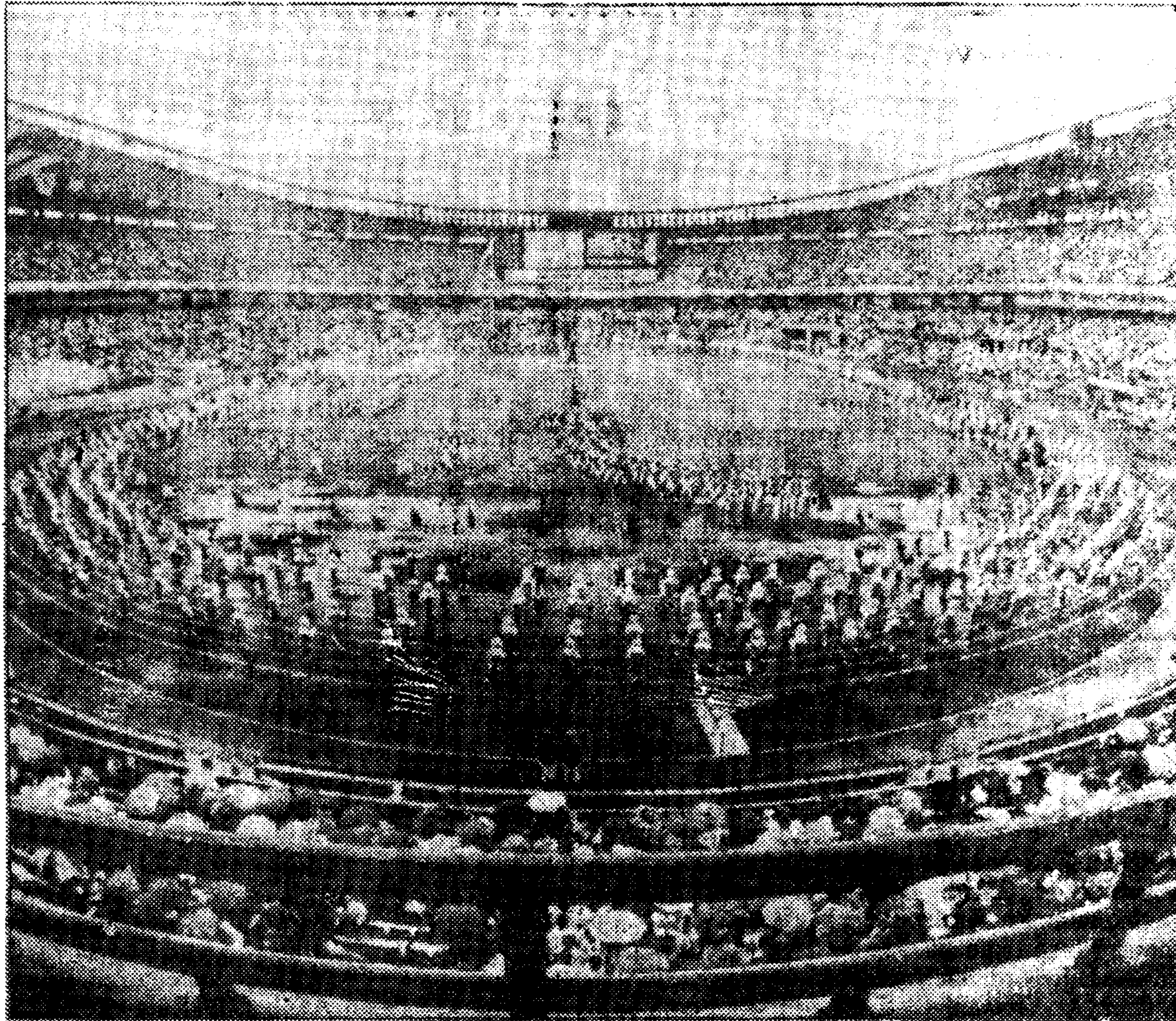
Son Bong Ho, onomwonden: "De paralympics zijn een grote façade, omdat de regering zich niets van die mensen aantrekt".

Hij is, zegt hij ook, zich het lot van dergelijke mensen gaan aantrekken, door een voorval in 79 in Leiden. Daar zag hij in een kerk een vrouw met een geestelijk gestoord kind, die zonder enig gevoel van schaamte tussen de andere kerkgangers zat.

"De paralympics in Seoul zijn niet meer en niet minder een show voor de buitenwereld. De regering hier zegt dat er twee miljoen gehandicapten in dit land zijn, wij komen tot vier miljoen, maar tehuizen zijn er nauwelijks of niet en die tehuizen die er zijn zijn vaak hopeloos ouderwets van opzet.

Hij is toevallig vorige week

(Vervolg op pagina 8)

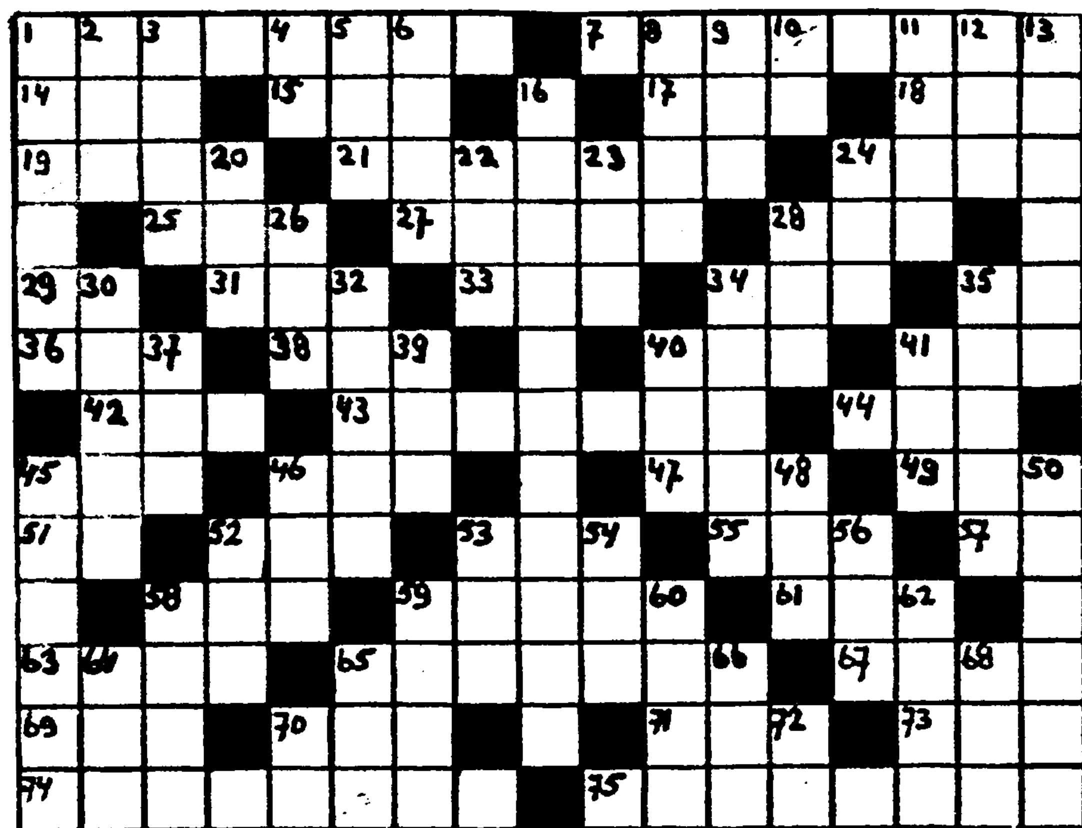

...Voor het stadion moesten de armen wijken...

...Vooral de studenten zorgen voor krassen in het plaatstalen imago...

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. Soort klank; 7. Aanhangsel; 14. Tijdperk; 15. Vrouw; 17. Germaanse godin; 18. Meisjesnaam; 19. Deel van een wiel; 21. Kluizenaar; 24. Braaksel; 25. Opening; 27. Scheut; 28. Energie; 29. Thans; 31. Deel van een dak; 33. Sufferd; 34. Bijwoord; 35. Voorzetsel; 36. Metaal; 38. Europeaan; 40. Gier; 41. Dwaas; 42. Telwoord; 43. Soort kamenier; 44. Nachtgewaad; 15. Artikel; 46. Geestverruimend middel; 47. Moment; 49. Via; 51. Verenigde Staten; 52. Elastisch; 53. Familielid; 55. Niet echt; 57. Voorzetsel; 58. Beroep; 59. Dood best; 61. Zangstem; 63. Vrucht; 65. Reptielen; 67. Gerekt; 69. Deel van de dag; 70. Moeder; 71. Telwoord; 73. Watering; 74. Beroep; 75. Specerijen.

VERTIKAAL: 1. Muurvlak; 2. Soort papegaai; 3. Gering; 4. Te veel; 5. Gegroet; 6. Anus; 8. Modder; 9. Aanwijzend voornaamwoord; 10. Voegwoord; 11. Snoepgoed; 12. Voorzetsel; 13. Amerikaanse titel; 16. Meubels; 20. Aanhanger; 22. Soort tekening; 23. Mager; 24. Wig; 26. Getapt; 28. Dot planten; 30. Melkgevende lichaamsdelen; 32. Soort kraam; 34. Dichterbij komen; 35. Minder worden; 37. Precies; 39. Nederduits; 40. Eest; 41. Stip; 45. Brede laan; 46. Water doorlatend; 48. Lebmaag; 50. Wild heen en weer bewegen; 52. Knaagdier; 53. Bid; 54. Nauw; 56. Onwrikbaar; 58. Voor; 59. Grondsoort; 60. Spits toelopende strook stof; 62. Besprekingen over wapenbeperkingen; 64. Bejaard; 65. Optelling; 66. Nieuw; 68. Ontkenning; 70. Soort schip; 71. Daar; 72. Namiddag.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

J.M. Kruythoff
Fosfaatweg 36
Curaçao

De winnaar(es) kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdagmiddag vijf uur en duidelijk op de envelop pe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

OPLOSSING

HORIZONTAAL: 1. Mega; 4. Nopen; 8. Fuik; 11. Gal; 13. Pan; 14. Nuk; 16. Oom; 19. Las; 21. Int.; 22. Kar; 24. Drop; 26. Spalk; 29. Vore; 30. Ideeële; 33. Ada; 34. Priori; 36. Gedrag; 37. Ref.; 38. Aanleg; 39. Rato; 40. Eest; 41. Prater; 45. Don; 47. Tenant; 52. Eiland; 53. Ipi; 54. Alinea; 55. Zelf; 56. Leest; 58. Sneb; 59. Ene; 60. Bul; 62. Ego; 65. Ale; 66. Pui; 67. Den; 69. Elk; 71. Stal; 72. Benul; 73. Mode.

VERTIKAAL: 2. GG; 3. Aal; 5. Op; 6. Parade; 7. En; 8. Fut; 9. Uk; 10. Nodig; 12. La; 14. NN; 15. Dreig; 17. Orde; 18. Moed; 20. SS; 21. IK; 22. Kool; 23. Arre; 25. Per; 27. Parodie; 28. Lafenis; 29. Vin; 31. Laren; 32. Egard; 34. Pasta; 35. Ratel; 41. Pezen; 42. Rien; 43. Alle; 44. Taf; 46. Openen; 48. Nis; 49. Anna; 50. Neel; 51. Tabel; 56. LL; 57. Te; 60. Bul; 61. Ui; 63. Ge; 64. Olm; 66. Pa; 67. De; 68. Nu; 70. KO.

...*Bert van Vliet met zijn fiets op het Rode Plein. Daar mocht overigens niet gefietst worden.*

Nederlander Bert van Vliet fietst door Rusland

'Soms was het genant'

OP DE TAFEL ligt een pakje Russische biscuits. Die heeft Bert van Vliet overgehouden aan een fietstocht in Rusland. Na een korte overpeinzing zegt hij over die reis: "Soms was het wel een beetje genant".

De Apeldoorner is net terug van een unieke reis. Uniek omdat voor het eerst een groep Westeuropeanen toestemming kreeg door Rusland te fietsen. En omdat het niet zeker is of de drie van de 26 Nederlanders, drie Duitsers en één Zwitser maakten, ooit navolging zal krijgen.

Voor de Nederlanders was het een aparte ervaring, maar zeker ook voor de Russen. De autoriteiten deden hun uiterste best om het de Nederlanders naar de zin te maken. De plaatselijke bevolking moest vaak letterlijk voor de fietsers wijken. Dat is de reden waarom Van Vliet zich soms beschaamd voelde.

VRIJ BAAN

"De hele tocht ging over de grote weg, de E8, van Brest naar Moskou. Een autoweg zonder fietspaden. Die kennen ze in Rusland trouwens toch niet. De hele reis werd voor ons één baan vrijgehouden. Een busje van de toeristenorganisatie Intourist voorop, een politiewagen achter ons aan. Kruispunten werden afgezet en vrachtwagens die ons te snel voorbij wilden rijden, werden zonder pardon van de weg gedrukt. Of moesten voor straf een kwartiertje achter ons blijven".

In het immense Rusland zijn fietsen en fietsers een vrijwel onbekend verschijnsel. Bert zag onderweg af en toe "een omaatje en een opaatje met boodschappen achterop", maar daar hield het wel mee op. Omdat de Russische ambassades in Westeuropa totnutoe 'njet' verkopen aan toeristen die een fietsvakantie in hun land willen doorbrengen, was het voor iedereen wennen.

"Je kon aan kleine dingen merken dat de Russen niet goed raad wisten met zo'n reis. Zo moesten en zouden bij aankomst in Brest onze fietsen op een vrachtwagen geladen worden om naar het hotel te worden vervoerd. Zèlf wilden we dat stukkie wel fietsen, want het bleek maar vijf minuten te zijn. Maar in het programma was nu eenmaal in die vrachtwagen voorzien en een busje voor ons. Daar viel niet aan te tornen".

Het programma werd vaker aangepast, om onduidelijke redenen. De fietsers zouden van de 1.060 kilometer tussen Brest en Moskou zo'n 800 kilometer fietsend afleggen. Het werden er uiteindelijk hooguit 550. De rest werd met de bus gedaan.

GLASNOST

Dat de Fietsvakantie- winkel toestemming kreeg een fietstocht te organiseren in Rusland, zegt op zich al voldoende over de veranderde houding van de Russische autoriteiten. Onderweg in het land van Gorbatsjov meenden Van Vliet en de anderen ook te kunnen bespeuren dat er serieus werk gemaakt wordt van 'glasnost' (openheid) en 'perestrojka' (hervormingen).

De Apeldoornse automatiserings- deskundige: "Ik was nooit eerder in Rusland, dus ik kan geen vergelijkingen maken met vroeger. Maar toch maakten we soms dingen mee waarvan we dachten: hé, dat was vroeger anders afgelopen'. Kleine dingen vaak. Maar ook dat we in plaatsen als Minsk en Moskou konden gaan en staan waar we wilden".

Twee voorbeelden. In Kobrin fotografeerde één van de deelnemers een rijtje wachtende mensen voor een winkel, waar blijkbaar een schaars artikel verkocht werd. Zoals in Rusland gebruikelijk werd de fotograaf binnen de kortste keren benaderd door enige heren, die hem duidelijk maakten dat dit soort foto's niet gewenst is.

Van Vliet: "Eén van hen ging bellen en na een kwartiertje kwam een politiewagen. Er ontstond een uitvoerige discussie tussen de politiemensen en de heren, vermoedelijk sovjet kaderleden, die onze reisgenoot hadden aangehouden. Wat ze elkaar precies vertelden konden we niet verstaan. Wel vielen herhaaldelijk de woorden 'glasnost' en 'perestrojka'. In ieder geval mocht onze vriend na enige tijd zonder verdere problemen vertrekken, hoefde ook zijn foto- rolletje niet in te leveren. Tegenwoordig mag dat blijkbaar".

BEREZINA

Het andere voorval: het traject van Brest naar Moskou was niet zomaar gekozen. Het is dezelfde route, via Smolensk en Borodino, die Napoleon in 1812 tijdens zijn Russische veldtocht aflegde. De Franse keizer werd toen bij de rivier Berezina door de Russen verslagen.

De Apeldoornse fietser: "Dat gedeelte deden wij met de bus, maar we wilden wel even stoppen bij de Berezina, een historische plek tenslotte. Maar dat kon helemaal niet. Het paste niet in het programma en bovendien mogen bruggen niet gefotografeerd worden. Dus ook deze niet.

Na lang zeuren ging de gids van Intourist toch overstag. We hebben in de rivier gezwommen en zelfs foto's gemaakt. De gids wist eigenlijk zelf ook niet goed waarom dat niet zou mogen".

Tot gesprekken met 'gewone' Russen kwam het nauwelijks. Omdat maar één deelnemer aan de groepsreis een beetje Russisch sprak en de Russen, zeker in de dorpen, nauwelijks Engels of Duits.

Van Vliet: "Bovendien waren de mensen niet ècht spontaan, maar dat kan ik me wel voorstellen. In sommige gebieden komen nooit toeristen, en dan komt er, onder politiebegeleiding, plots een horde Nederlandse fietsers. Dan sta je wel raar te kijken".

FANATIEK

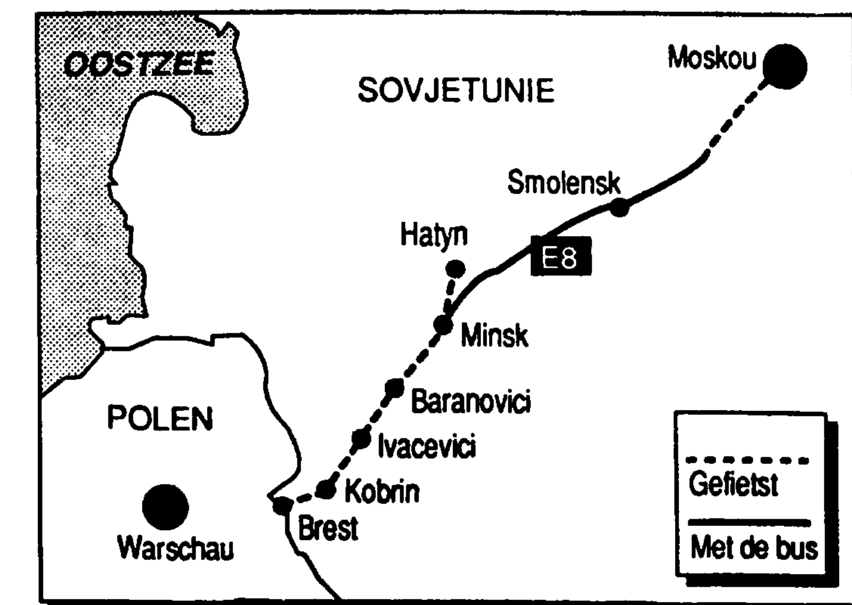
Hoe komt iemand er op in Rusland te gaan fietsen?

De Apeldoornse automatiseringsman is een zeer fanatiek fietser. Hij maakte tourtochten door België, Duitsland, Engeland, Denemarken, Zweden en Noorwegen, fietste twee keer naar de Noordkaap en nam in 1985 drie maanden vri om een 8.400 kilometer lange fietstocht door de Verenigde Staten te maken.

De geplande 800 kilometer pedaleren in Rusland stelde voor hem dus in sportief opzicht niets voor, "zeker omdat ik deze keer ook geen tent en andere spullen mee hoefde te slepen". Voor het landschap hoefde het ook niet: "Het is wel mooi hoor, een beetje als in Engeland, glooiend met bossen en landerijen, maar niet echt spectaculair".

Bert van Vliet: "Het idee dat ik eens in Rusland kon fietsen, dat sprak me aan. Zoiets kan misschien nooit meer".

...een kaartje van de route die de deelnemers aan de unieke tocht deels fietsend, deels met de bus aflegden...

(vervolg van pag.7)

naar het Blauwe Huis, de zetel van de regering geweest, hij heeft tegen een hooggeplaatste functionaris gezegd: "Meneer, die 4 miljoen gaan ook stemmen straks. Dat is een goeie tip professor", zei die man, "hartelijk dank, daaraan hadden we nog nooit gedacht".

Die paralympics in Seoul zullen de wereld natuurlijk niet in de ban houden straks. De Olympische Spelen wel.

Twee weken lang zullen Carl Lewis en de zijnen in hun vaak in slow motion getoonde balletten over de tv-schermen vlinderen. De Zuidkoreanen zullen hete tranen plengen als hun atleten er inderdaad in slagen om met name Japanners en de Chinezen te verslaan.

Nieuwe helden zullen worden geboren, oude verguisd.

De aandacht van de wereld zal resulteren in nog meer handel, nog meer productie, meer welvaart ook.

"Binnen vier jaar", zo belooft president Roh Tae Woo, "zal het inkomen per hoofd van de bevolking van 3000 dollar naar 6000 dollar gaan".

Het zal wel lukken.

Maar tot welke prijs?

De duizenden badhuizen in deze miljoenenstad zijn paradoxaal genoeg tijdens deze schone Spelen gesloten omdat ze op kolen worden gestookt en de atleten frisse lucht moeten inademen. De industrie is gevraagd de uitstoot van giftige stoffen in godsnaam tot 3 oktober te beperken. De eigenaars van nu 700.000 wagens — maandelijks komen er 7000 bij — is gesmeekt om al naar gelang de even of oneven nummers slechts om de andere dag in beweging te zijn. "Het gaat goed met het milieu", zeggen de autoriteiten. "Kijk naar de Han-rivier, eens een open riool, maar nu weer schoon ogend".

Dat zal best.

Maar op een halve meter diepte in de rivier koeken giftige algen zich samen tot een stinkende brei. Gelukkig steken de boten van de roeiers maar dertig centimeter diep en kan er dus zonder noemenswaardige weerstand naar Olympisch goud gekoerst worden.

De flora en fauna in het industrieland Zuid-Korea worden net zo bedreigd als elders op deze wereld. Plant- en diersoorten sterven in angstwekkend tempo uit.

In de toekomst zal daarin geen verbetering maar eerder verslechtering komen, zeker als het economische wonder, geactiveerd door het Olympische vuur, zich verder blijft voltrekken.

Natuurlijk is die Olympische vlam in dit proces slechts een katalysator. Sedert ergens diep verscholen in de mist der voorbije ti den de mens het wiel uitvond, is de vooruitgang immers niet meer te stuiten. Het wiel werd tot het rad van avontuur en het rad van avontuur tot de op hol geslagen roulette, die thans bij iedere omwenteling de strop om de nek van de al naar schone lucht snakkende wereld aanhaalt.

Hoe zei president Roh Tae Woo het ook al weer tegen die weeskinderen? Studeer ijverig, werk hard, en in de toekomst zullen jullie de koningen van deze wereld zijn. Misschien zal het zo gaan. Maar wellicht zullen die koningen dan op den duur, wanneer de siberische luchtstromingen na de lange winters tot rust komen, moeten constateren dat de bloemen telkens minder overdadig gaan bloeien en de vogels minder jubelend fluiten. En uiteindelijk zullen ze zich dan gaan realiseren dat het dan wel heel stil aan het worden is in het land van de morgenkalmte...

KIESKEURIG

HEAO-Welzijnsbeleid

IN DE RUBRIEK "Kieskeurig" vervolgen we ditmaal met een van de nieuwste HEAO- opleidingen n.l.: Welzijnsbeleid.

In de loop van de jaren is de overheid in onze samenleving een steeds grotere rol gaan spelen ten aanzien van voorzieningen op het terrein van de gezondheidszorg, sociaal- cultureel werk, educatie, sport en recreatie. De financiering van dit soort voorzieningen gebeurt voor het grootste deel uit de belasting- opbrengsten.

Door de bezuinigingen van de, met name eilandelijke overheid, wordt de druk op welzijnswerk, gezondheidswerk en aanverwante sectoren steeds groter. Aan de andere kant probeert diezelfde overheid steeds meer diezelfde sectoren te ontwikkelen en te stimuleren. Het zal duidelijk zijn dat deze zware taak opgedragen moet worden aan goed opgeleide specialisten.

Sinds 1985 verzorgen de Sociale Academie Den Bosch en de school voor Hoger Economisch en Administratief Onderwijs te 's-Hertogenbosch samen de opleiding Welzijnsbeleid. Hierin zijn bestuurlijk- economische vakken en sociaal- agogische vakken gelijkwaardig aan elkaar opgenomen in het lesrooster.

INHOUD VAN DE OPLEIDING

De propadeuse kan men volgen zowel aan de Sociale Academie als aan de HEAO. In het laatste geval geeft de studierichting Openbaar Bestuur een goede aansluiting.

Het tweede leerjaar wordt een basisprogramma om de brede instroom van studenten op hetzelfde peil te brengen. Het tweede leerjaar valt uiteen in een lesperiode en een stageperiode van drie maanden.

Het derde leerjaar is een stagejaar waarbij een dag per week lessen worden gevolgd op school. De stage brengt men door bij overheidsorganen, in de gezondheidssector of in de welzijnssector. Het vierde jaar worden weer lessen gevolgd. Ter afsluiting maakt men een werkstuk.

VAKKEN

Tot de vakken die gegeven worden horen: sociologie, management, politicologie, recht, economie, methodiek, sociale vaardigheden, nederlands en automatisering van de informatie- verwerking.

Sociologie bijvoorbeeld is van belang in verband met het opzetten van onderzoek en plannings- theorieën. Management is belangrijk in verband met het functioneren voor organisaties. Voor mensen met een brede algemene belangstelling lijkt deze studie een goede keus te zijn.

Omdat de opleiding veel aandacht besteed aan het functioneren van organisaties en het leiding geven aan anderen kun je je voorstellen dat er behalve bij de overheid ook werk te vinden zal zijn bij andere (particuliere) instellingen.

Je kunt je niet rechtstreeks aanmelden voor deze richting. Eerst zul je je propadeuse aan een sociale academie of aan het HEAO moeten behalen.

De toelatingseisen voor de sociale academie zijn minimaal HAVO-diploma, voor het HEAO minimaal HAVO met twee van de drie vakken wiskunde, handelsrekenen en economie. Voor meer inlichtingen: HEAO 's-Hertogenbosch, Koningsweg 66, 5211 BN 's-Hertogenbosch.

PEDRO CASIMIRI

Balchi Persa

Recept van Bunchi Römer

Mester di: Balchi: **Pa: 6 persona**

1 liber di bistek mulá
½ kup di siboyo raspá (1 siboyo mediano)
2 snechi di pan bruin, muhá i primí
1 kucharita di komino i silantro na puiru
½ kucharita di kané na puiru
salu na smak
4 kuchara di zeta dushi

Sous:
1 liber di spinazi kòrtá grandi, grandi
¼ kup di peterseli kòrtá
1 lechi di konofló garná
¾ kup di awa.
½ kup di orange djus
djus di un lamunchi
1½ kuchara di maisena

Moda di prepará:

1. Brua tur ingrediente pa e balchi den un kònchi.
2. Forma bolita, no muchu grandi, ni muchu chikí ku e karni.
3. Keinta tres kuchara di zeta dushi den un wea di funchi i hasa e balchinan te ora nan ta bruin. Laga nan skore riba papel apsorbente. Basha e sobrá zeta ku a hasa e balchinan aden afó.
4. Buta eaun kuchara di zeta keinta den e wea di funchi i buta e spinazi, konofló i peterseli aden i dreinan hasá, te ora e spinazi ta slap.
5. Buta e balchinan aseka, añadí e awa i laga esaki herebé.
6. Baha e kandela ora e awa kuminsa herebé, tapa e wea i laga e balchinan kuchiná riba kandela abou, pa mas o menos 8 a 10 minùt.
7. Kombiná e djusnan i e maisena i traha un papa lizu.
8. Basha e sous aki riba e balchinan i laga e kuminda kushiná te ora e sous kuminsá bira diki. Laga e kuminda kushiná un poko mas. Sirbié ku aros.

VOLGENDE WEEK dinsdag 4 oktober is het Dierendag en daarom wil ik jullie vandaag iets vertellen over de Dierenbescherming. Wat is Dierenbescherming eigenlijk?

De Dierenbescherming bestaat uit een groep mensen, grote mensen maar ook kinderen vanaf 12 jaar, die de dieren op ons eiland in bescherming nemen. Dit is jammer genoeg heel hard nodig, want er zijn nog steeds mensen, die niet goed voor hun dieren zorgen. Ze geven hen niet

genoeg te eten of geen water, ze gaan niet naar de dierenarts, als een dier ziek is en soms stoppen ze hen in een héél klein hokje of leggen ze vast aan een veel te kort touw.

Er zijn zelfs mensen, die dieren mishandelen of ze gewoon ergens op straat of in de knoek achterlaten. Maar dieren hebben net als wij honger en dorst en voelen ook pijn, vreugde of verdriet. Alleen, kunnen

Het Dierenasiel

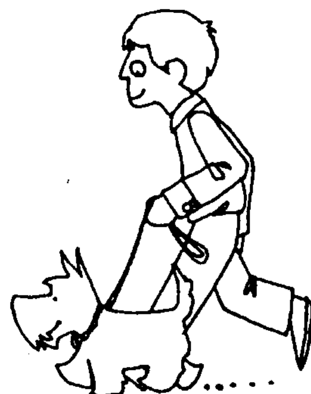

ze het ons niet vertellen, omdat ze niet kunnen praten. Daarom wil de Dierenbescherming de mensen leren goed voor hun dieren te zijn en respekt te hebben voor alles wat leeft.

De Dierenbescherming zorgt ook voor het Dierenasiel op Parera. Daar kunnen dieren, die geen baasje hebben, een poosje wonen. De mensen, die bij het Asiel werken, hebben het heel druk. Ze houden de hokken van de dieren schoon, geven de dieren eten en drinken. De honden worden geborsteld en gebaad en ze worden behandeld tegen luizen, vlooien en karpatten, want die kunnen een dier heel ziek maken.

Zieke dieren worden naar de dierenarts gebracht, vlak naast het Asiel. Kunnen mensen niet meer voor hun dieren zorgen, dan komt er een speciale truck van het Asiel om die dieren op te halen. Veel van die dieren zijn ziek of slecht behandeld. Soms zijn ze zo ziek, dat ze een prikje krijgen en voor altijd inslapen. Voor de gezonde dieren zoeken we een nieuw baasje.

Het Asiel krijgt veel hulp van vrijwilligers. Dat zijn grote mensen en kinderen, die komen helpen met het verzorgen van de dieren. Ze voeren de dieren, spelen met ze en gaan

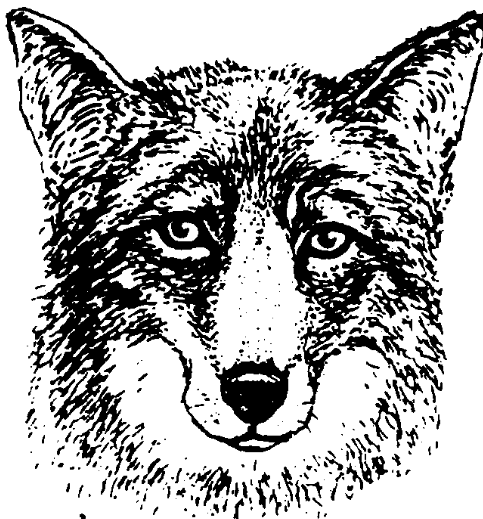
met de honden wandelen. Reken maar, dat ze dat heerlijk vinden! Zouden jullie graag een hond of een poes willen hebben? Laat vader of moeder er dan een bij ons komen halen. Ze moeten er wel een kleinigheid voor betalen, want alle dieren zijn ingeënt, zodat ze gezond en wel met hun nieuwe baas mee naar huis kunnen.

Vorig jaar hebben 245 honden en 125 poezen uit het Asiel een nieuw baasje gekregen. Is dat niet fijn?

Dit is het kattenhok van het Dierenasiel. Dit meisje heeft tijdens haar vakantie drie maal het asiel bezocht en vond het fantastisch!

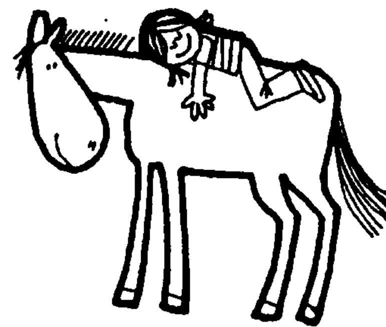
4 Oktober Dierendag

4 OKTOBER is het Dierendag. Weet je ook waarom die dag op 4 oktober valt? Heel lang geleden, in het jaar 1182, werd er in Italië, in de stad Assisi een jongetje geboren, dat Giovanni werd genoemd.

De vader van Giovanni was heel rijk en de jongen had een heerlijk leven met alles wat zijn hartje begeerde. Zijn vader nam hem ook vaak mee naar Frankrijk en na verloop van tijd noemden de mensen Giovanni daarom: de Fransman. In het Italiaans is dat "el Francesco", Franciscus.

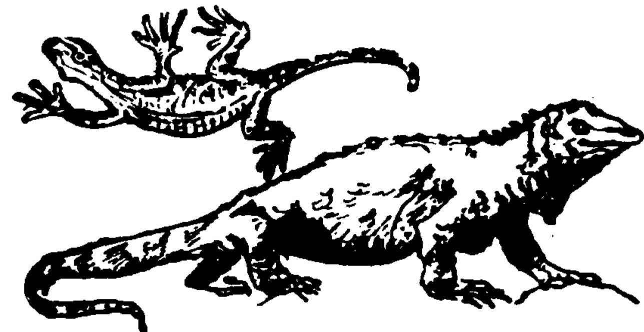
Toen Franciscus groter werd, zag hij al heel gauw,

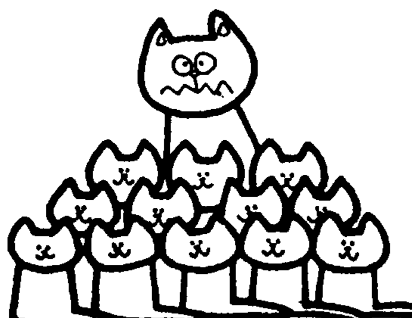
dat er heel veel arme mensen waren en ook dieren, die honger leden. En hij kon er niet meer tegen een heerlijk leven te hebben, terwijl om hem heen mensen en dieren honger, pijn en verdriet hadden. Toen hij 24 jaar was ging hij bij zijn ouders weg, trok heel oude kleren aan en ging deze mensen en dieren helpen. Later ging hij ook preken en werd hij pater. Hij stichtte de Orde der Franciscanen. Dit is een groep paters, die nu nog steeds doorgaan met zijn werk. Dat werk was de mensen te leren eerbied te hebben voor alles wat leeft.

Op 4 oktober van het jaar 1228, twee jaar nadat Franciscus was gestorven, verklaarde de paus hem heilig. En omdat Franciscus behalve voor de mensen ook zo veel voor de dieren heeft gedaan, vieren we op 4 oktober Dierendag.

Tot slot van het verhaal willen de mensen van de Dierenbescherming jullie een boodschap geven: Zorg goed voor je huisdieren! Geniet van de dieren, die in de natuur leven en doe ze geen pijn. Haal geen vogelnestjes uit, jaag niet op leguanen. Schiet niet met een katapult op hagedissen of andere dieren. Volg het goede voorbeeld van Franciscus van Assisi: Heb eerbied voor de natuur, heb eerbied voor alles, wat God ons heeft gegeven, heb eerbied voor alles, wat leeft.

Help!

MENSEN, die jonge hondjes of poesjes hebben, brengen die wel eens naar de knoek en natuurlijk gaan die dieren daar dood van honger en dorst. Als jij misschien een nestje jonge honden of poezen vindt, die door hun baas op straat of in de knoek zijn achter gelaten, vraag dan aan vader of moeder, of ze ze naar het Asiel willen brengen. Als dat niet kan, vraag hun dan het Asiel op te bellen, dan komt de chauffeur met de truck ze ophalen. Het telefoonnummer is 54300, onthoud het goed!.

OPLOSSING raadseltjes:

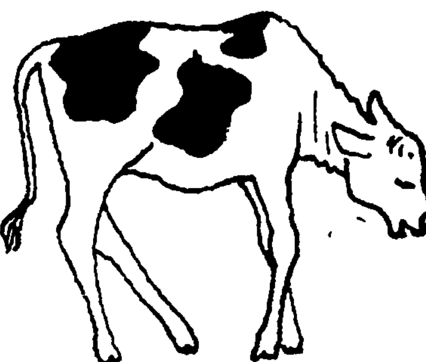
1. De leestekens staan verkeerd!, 2. Omdat hij steeds een kam bij zich heeft., 3. Omdat een zwarte hen wel een wit ei kan leggen, maar een witte hen geen zwarte., 4. Handschoen., 5. Melkweg., 6. Een ruiter te paard., 7. Plaats., 8. Zijn vierde poot optillen., 9. Omdat er altijd een nacht tussen ligt., 10. Een kous zonder voet en zonder been.

OPLOSSING spreekwoorden:

1. Rust, roest; 2. Het hemd is nader dan de rok; 3. Als de vos de passie preekt, boer let op je kippen; 4. Schoenmaker, blijf bij je leest; 5. Eigen haard is goud waard; 6. Men moet het ijzer smeden als het heet is; 7. Een kinderhand is gauw gevuld; 8. Als het kalf verdronken is, dempt men de put.

Spreekwoorden

Acht spreekwoorden, die een beetje door elkaar gehaald zijn. Kan jij ze weer in orde brengen?

1. Rust als het heet is.
2. Het hemd, gauw gevuld, is goud waard.
3. Als de vos de passie preekt, dempt men de put.
4. Schoenmaker, let op je kippen.
5. Eigen haard roest.
6. Boer, blijf bij je leest.
7. Men moet het ijzer smeden als het kalf verdronken is.
8. Een kinderhand is nader dan de rok.

Raadseltjes

1. Iemand schreef het volgende: Tien vingers heb ik aan een hand, vijf en twintig aan handen en voeten. Hoe zit dat!!
2. Waarom zijn de veren van een haan zo glad?
3. Waarom is een zwarte hen slimmer dan een witte?
4. Welke schoen past aan niemands voet?
5. Welke weg wordt nooit bewandeld?
6. Wie gaat er sneller vooruit op de rug dan jij en ik op onze voeten?
7. Wat vindt men het meest in een lege woning?
8. Wat doet een ezel, als hij op drie poten staat?
9. Waarom regent het nooit 2 dagen achter elkaar?
10. Wat is niets?

Stompie en Knerta

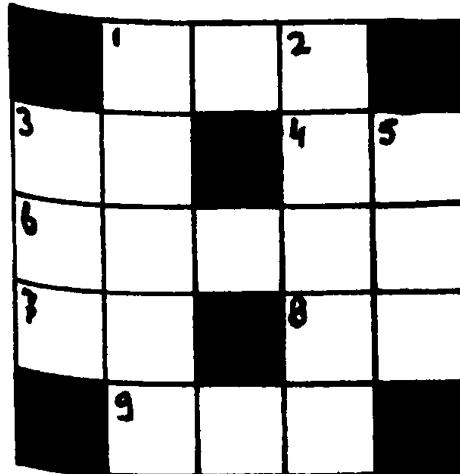

WEET JE het nog? De bergmuisjes en Kwek de kikker waren met Graaf-Jakob de das meegegaan naar zijn hol. "Oei", zei Bolletje, "Zo'n mooi hol heb ik nog nooit gezien. Maar je hebt vergeten dat gat in het dak dicht te maken". "Dat is mijn luchtgat", lachte de das, "Voor frisse lucht en licht". Hij haalde intussen een pootvol veenmos uit een hoek van het hol. "Asjeblieft, eet maar zoveel jullie lusten. Ik heb nog meer op de eerste verdieping". "Heb je dan nog meer holen?" vroeg Bolletje verbaasd. "Nog vier", knikte de das. "Twee boven ons en twee hieronder. Ik heb tussen alle vijf verdiepingen gangen gegraven en... hé, daar hoor ik Knerta. Ze probeert bij ons te komen, maar dat kan ze niet. Ik houd haar even voor de gek. Even maar Stompie, je hoeft niet kwaad te worden.

Hallo Knerta, kun je ons horen?" "Jawel", piepte Knerta aan de andere kant van de muur, "maar ik kan geen doorgang vinden". "Je moet springen", riep de das en knipoogde naar de anderen. "Au, dat gaat niet", riep Knerta, "ik stoot alleen maar mijn neus". "Neem me niet kwalijk", riep de das weer. "De ingang is beneden links". Ze hoorden Knerta krabbelen en krabbelen en snuffelen, maar daar bleef het bij. "Heb je de opening afgesloten?" vroeg Stompie. "Nee" lachte Graaf-Jakob, "ik heb haar een doodlopende gang in laten lopen. Maar nu zullen we haar niet langer plagen. Ik ga haar even halen". Even later kwam hij met een verlegen muizenmeisje terug. Ze was helemaal zwart om haar snuit en haar bontjasje zat vol aarde. Maar het duurde niet lang, of ze smulde net zo hard als haar vriendjes. Behalve Kwek. Die kon dat droge veenmos echt niet door zijn keel krijgen. "Hij is dol op wormen", wist Snoepgraag, "Die kan hij wel de hele nacht eten". "Wormen, als het anders niet is", lachte de das en het duurde niet lang, of hij legde een pootvol wormen voor de kikker neer. "Als je ook zulke graafpoten als jij hebt!" zuchtte Bolletje. "Dank je wel", mompelde Kwek, onderhand de dikste worm uitzoekend, "Tjonge, dat is lekker!" "Hé, wat staat daar voor iets zwartwits achter je op en neer te springen?" riep Snoepgraag. "Dat ben ik!" schetterde een nieuwe stem het hol in. Och, het was alleen maar een ekster.

Wordt vervolgd

Puzzel van de week

HORIZONTAAL: 1. Jong schaapje; 3. Ons insziens (afkorting); 4. Niet onder; 6. Vrucht; 7. En anderen (afkorting); 8. Voegwoord; 9. Zuster.

VERTIKAAL: 1. Slingerplant; 2. Toestemming hebben; 3. Broer van je vader; 5. Nachtjapon.

ZIE VOOR oplossing en de winnaar de Kinderkrant over twee weken. Stuur je oplossing vóór 6 oktober 1988 naar de Amigoe (Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577; Aruba - Nassaustraat 100; Bonaire - de heer Linkels, P.O.Box 122, Bonaire) en zet op de enveloppe: KINDERPUZZEL. Winnaar van de week is:

Jairzino Semeleer, Westpunt 1, Aruba.

Hij ontvangt een waardebon van f.15,- van Augustinus Boekhandel, en kan contact nemen met redactie Amigoe op Aruba. Oplossing vorige keer:

HORIZONTAAL: 1. Alfabet; 6. Lab.; 7. Meel; 9. De; 10. Bes; 11. Mug; 12. Ar; 13. Lena; 14. Mes; 15. Driftig.

VERTIKAAL: 1. Armband; 2. Fles; 3. Aal; 4. BB; 5. Toegang; 8. Eer; 9. Dun; 11. Mest; 13. Lef; 14. Mi.

Kijkdag

OP ZONDAG 2 oktober is er kijkdag op het Dierenasiel van 9 tot 1 uur. De entree is gratis. Er zijn deurprijzen, een grabbelton voor de kinderen en om 11 uur een hondenshow. Kom je ook?

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333.

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 127-743.

Bankrek. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Police Academy V* (18 jr.).
II: 20.45 uur *For Keeps* (18 jr.); 24.00 uur *A touch of Venus* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 + 24.00 uur *Coming to America* (18 jr.).

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: Oduber, tel.: 21780.
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter B.A.R. Heinze, Kaya Maguey 5, tel.: 24783.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter J. Tromp, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.
Kinderarts: gelieve Dr Horacio Oduber Hospitaal op te bellen (24300).

DOKTER HART KINDER-POLIKLINIEK (Shakespearestraat 13, tel.: 27263/24300): spreekuren maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30/14.30-17.30 uur; zaterday van 08.30-12.00 uur.

CENTRO MEDICO CARABOBO (L.G. Smith Boulevard 34, tel.: 21777): dra N. Alvarez-Quezada, Venezuelastraat 21, tel.: 25050.

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

TELEARUBA
ZATERDAG: 16.00 Olympische Spelen; 18.00 Style with Elsa Klensch; 18.20 National Geographic: «Love those trains»; 19.30 Political program; 19.45 Antesala di campeonato di futbol 1988 di Aruba; 20.00 uur Uitzending voetbalwedstrijd Dakota vs Estrella; 22.00 Olympische Spelen; 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 16.00 Olympische Spelen; 18.00 Disney Sunday Movie: «The boy who flew with Condors»; 19.00 Olympische Spelen; 23.00 Week in review; 23.30 Sports tonight (CNN); 24.00 Sluiting.

MAANDAG: 18.00 Mickey & Donald; 18.30 Profile of nature: «Great Blue Heron»; 19.00 Science and Technology; 19.30 The world tomorrow: «Beyond the stars»; 20.00 Telenoticias; 20.30 Programma BUVO; 20.45 Miniserie: «Home Fires» (last); 21.45 Sledge Hammer: «They shoot Hammers don't they»; 22.15 CNN international news; 22.45 Our House: «Home again»; 23.30 Sports tonight (CNN); 24.00 Sluiting.

VOL TROTS OP MISSIE

Premier Eman aan vooravond vertrek naar Nederland:

Belofte van drie jaar geleden nu ingelost

ORANJESTAD — In een korte doch krachtige televisietoespraak heeft premier mr Henny Eman gisteravond zijn voldoening uitgesproken over het feit dat vandaag een delegatie — waarvan ook de minister van Welzijnszaken mr Mito Croes deel uitmaakt — naar Nederland vertrekt om te trachten Arubanen terug naar hun geboorte-eiland te brengen. "Drie jaar geleden hebben wij ons als doel gesteld dat alles in het werk gesteld zou worden om de Arubanen, die Aruba vanwege de sluiting van de Lago en de slechte economische toestand verlieten, weer terug te brengen als er voldoende werk zou zijn. We zijn nu zover en niet alleen met een zekere verwachting, maar vooral ook trots gaan we naar Nederland", aldus de premier.

Premier Eman herhaalde nog eens in welke chaos het bestuur over Aruba werd overgenomen en hoe nu na drie jaar Aruba weer op de goede weg is — de werkloosheid daalde van veertig procent naar vijf procent — en hoe getracht gaat worden de vele vacatures met Arubanen in Nederland te vullen.

Wat het herstel betreft stond de premier stil bij de verdubbeling van het aantal hotelkamers dat alle verwachtingen overtreft, de Zerotaxwet waarvoor grote belangstelling bestaat, de komende olie-exploratie en de recente overeenkomst voor een olie-overslaghaven in San Nicolas.

BELOFTE INLOSSEN

Belangrijk noemde de premier de medewerking en het vertrouwen van de bevolking en investeerders waardoor Aruba is beland op het punt van meer vacatures te hebben dan beschikbare mensen. "Wij hebben nu de kans om onze beloften in te lossen, aan het begin van onze regeerperiode gedaan, om de mensen die naar Nederland trokken weer met familie en vrienden op Aruba te verenigingen. Met deze terugkerende Arubanen kunnen we doorgaan met ons 'Aruba Nobo' om een beter Aruba te construeren".

De premier benadrukte dat zij die willen terugkeren precies op de hoogte moeten worden gesteld van de mogelijkheden op Aruba. "Drie jaar geleden zag de wereld een klein land dat zelfstandig werd zonder aan zijn bevolking de kans van werk te bieden. Nauwelijks drie jaar later ziet de wereld een land dat op een missie gaat om de landskinderen terug naar Aruba te brengen.

De premier besloot met op te merken dat hij hoopte dat met Kerstmis, wanneer de klokken luiden, reeds enige van onze mensen naar Aruba zijn teruggekeerd.

OP ALLE NIVEAUS

Premier Eman verklaarde voor zijn vertrek nog niet te kunnen schatten hoeveel Arubanen daadwerkelijk terug willen naar hun geboorte-eiland. "Dat is een van de redenen waarom we naar Nederland gaan om een exact beeld te krijgen en om goede informatie te geven zodat men niet naar hier komt en dan teleurgesteld is omdat men niet krijgt waarop is gehoopt", aldus Eman.

Het gaat volgens de premier om functies op alle niveaus in de horeca. "Van managers tot aan tuinmannen toe". De delegatie hoopt in Nederland ook afspraken te maken met een aantal opleidings-instituten over bijstand in de vorming en scholing van het juiste kader.

Volgens mr Mito Croes hebben de afgelopen vier jaren meer dan vijfduizend Arubanen Aruba vaarwel gezegd. Het merendeel vertrok naar Nederland, vlak nadat de Lago-poorten in 1985 werden gesloten.

ORANJESTAD — In het kader van de Toeristenweek werd voor de toeristen in het oliday Inn een "kippepoot met stokbrood"- eetwedstri d georganiseerd. De deelnemers — winnen of verliezen telde niet — genoten van de wedstrijd, terwijl de omstanders ook reuzepret hadden met de kauwpartij.

Op weg aangetroffen gewonde man overleden

ORANJESTAD — Uit het Dr Horacio Oduber hospitaal werd vrijdagmorgen het overlijden gemeld van Felix Croes (28) die door een of meer auto's zou zijn overreden.

De politie trof op de weg naar Seroe Pita de 28-jarige Croes van Casibari 7, in kennelijke staat van dronkenschap liggend aan. Volgens onbevestigde berichten zou de man, die op de weg lag, door twee auto's zijn overreden kort na het middernachtelijk uur. Voorts zou de man zowel tegen het ambulance- personeel en het personeel van de polikliniek verzet hebben gepleegd.

Tegen kwart over zes in de ochtend meldde het hospitaal dat de toestand van Croes verergerd was en hij in de intensive care- afdeling werd opgenomen. Korte tijd later meldde het hospitaal dat dokter Louis Posner de dood van Croes had geconstateerd.

De politie stelt een onderzoek in naar de juiste toedracht van het ongeval.

Over ziekte-regeling, wachtgeld, overwerk

Overheidsvakbonden willen met regering aan tafel

ORANJESTAD — Vier vakbonden van overheidswerknemers, GABA (arbeiders), SADA (douane), SEPA (ambtenaren) en SPA (politie) wensen van de minister van Financiën, dat er een ziekteregeling komt en van de ministerraad dat onderhandelingen beginnen over: verlaging van de maximum leeftijd van zestig naar 55 jaar, wachtgeldregeling en verlaging van overwerk- uitkering overeenkomstig het Akkoord van Noord.

Ten aanzien van de ziekteregeling brengen de vakbonden naar voren dat de laatste twee jaren de gezagsdragers het geregeld hadden over verlaging van de ziekte-uitkering, die nu honderd procent en negentig procent bedraagt, naar 75 procent. Voorts dat de regering bij het Georganiseerd Overleg Ambtenaren (GOA) een voorstel heeft liggen voor het elimineren van eerste en tweede klasse ziekenhuis- behandeling voor overheidswerknemers.

De vakbonden verklaren zich bereid met de minister van Financiën aan tafel te gaan om te praten over een ziektefonds voor de publieke sector en dat sinds maart 1985 een akkoord hierover bestaat tussen de vakbonden en de overheid. Wat betreft de punten, maximum leeftijd, wachtgeld en overwerkuitkering, wordt op de ministerraad het beroep gedaan om zo spoedig mogelijk met de vier vakbonden aan tafel te gaan.

ORANJESTAD — Tijdens de family day van Divi Resorts in het kader van de Toeristenweek, was er van alle prettige dingen die er bestaan iets te beleven. Iedereen deed mee aan de pret, ook leden van de ministerraad en van de AHATA.

Foto: minister Mito Croes, premier Henny Eman en AHATA-voorzitter Gery Griffith tonen hun vangcapaciteiten tijdens de wedstrijd "eieren pakken".

Sociale uitkeringen per 1 nov. omhoog

ORANJESTAD — Met ingang van 1 november — de advertentie hierover verschijnt maandag in dit blad — worden de uitkeringen c.q. pensioenen krachtens de landsverordening Ouderdomsvoorziening en de landsverordening Algemene Ouderdoms- verenigingen verhoogd.

Voor gehuwden wordt de uitkering 569 florin per maand en voor gehuwden die duurzaam gescheiden leven 284,50 per maand. De pensioenen krachtens de landsverordening Algemene weduwes en wezen- verzekering gaan dan bedragen: voor niet-invalide weduwen zonder kinderen, in de leeftijd tot en met 39 aar 150 florin per maand, van 40 tot en met 49 jaar 203 florin per maand, van 50 tot en met 59 jaar 256 florin per maand en tot en met 61 jaar 336 florin per maand.

Voor invalide vrouwen en wezen met een of meer kinderen, die recht heeft c.q. hebben op wezenpensioen 336 florin per maand. Voor halve wezen (vader overleden) tot en met negen jaar 110 florin per maand, van 10 tot en met 14 jaar: 119 per maand en van 15 tot en met 24 jaar: 130 florin per maand die een dagopleiding volgen en/of invalide zijn.

In Staten

MEP wil over financieel beleid praten

ORANJESTAD — De MEP-fractie in de Staten heeft aan de voorzitter een verzoek gedaan om een openbare vergadering van de Staten bijeen te roepen. Het enige agendapunt dat de MEP-fractie wil bespreken, is het financiële en geldbeleid in het algemeen en in het bijzonder de precaire liquiditeits- positie van Aruba.

De MEP merkt in dit verband op dat uit het jaarverslag van de Centrale Bank over 1987 blijkt dat het financiële beleid van de regering te wensen overlaat. De MEP is van mening dat een openbare vergadering van de Staten over dit onderwerp van algemeen belang is. Tijdens deze vergadering wil de MEP ook meer duidelijkheid hebben over de maatregelen die de Centrale Bank onlangs nam in verband met de kredietverlening.

Voorts wil de MEP weten hoe de regering gaat doen nu het ontwikkelingsgeld op is en geen mogelijkheid meer bestaat om geld te lenen via schatkistpapier. Gevraagd wordt om de minister van Financiën bij deze vergadering uit te willen nodigen.

ORANJESTAD — In het verre Arubahuis werd ter gelegenheid van het nieuwe parlementaire jaar de traditionele "parlementaire borrel" aangeboden door gevolmachtigde minister John Merryweather.

Onder de ongeveer 250 borrelgangers bevonden zich de gevolmachtigde minister van de Nederlandse Antillen, vertegenwoordigers van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer alsmede ministeries en andere instanties die regelmatig met Aruba te maken hebben.

Foto van Nico van der Ven: minister Merryweather en mevrouw Oduber van het Arubahuis, verwelkomen de bekende komiek André van Duin en diens vriend Willem.

Nieuw programma Investeringsbank:

Advies voor kleine investerings-plannen

ORANJESTAD — Aruba Investment Bank (AIB) komt met een nieuw programma — de advertentie hierover verschijnt maandag in dit blad — om overheids- werknemers, die van plan zijn gebruik te gaan maken van het plan Vrijwillig Uitdienst Treding (VUT), van advies te dienen bij het investeren van hun geld.

Dit 'Investment Advisory Service' (IAS) programma geldt ook voor andere investeerders die geen overheidswerknemers zijn. Het IAS-programma is speciaal ontworpen om kleine investeerders die op Aruba wensen te investeren van professioneel advies te voorzien. Elk investeringsplan zal naar wens worden gemaakt om aan de persoonlijke eisen van de betrokken investeerder te kunnen voldoen.

De Investeringsbank stelt, dat de verkregen informatie met de strikte geheimhouding zal worden behandeld. In gevallen waar de investeringsintenties identiek zijn, zal de Investeringsbank middelen ontwerpen om de investeringen collectief te behandelen. Zo zal de AIB met speciale beleggingsfondsen komen voor specifieke investerings- plannen van de cliënt, zoals investering in time sharing en ander onroerend goed, in obligaties en andere.

Transport cocaïne in kwihitafel

Tegen beklaagden negen jaar geëist

ORANJESTAD — Totaal negen jaar gevangenisstraf eiste de officier bij de behandeling van de drugszaak tegen verdachte C.H. en A.K. die getracht hadden cocaïne in een kwihitafel naar Nederland te verschepen.

Vorig jaar september hield de douane op de luchthaven C.H. aan die met een kwihitafel naar Nederland wilde reizen, waarin bij onderzoek 1525 gram cocaïne was verborgen. De officier eiste tegen H. zes jaar gevangenisstraf met bevel tot onmiddellijke aanhouding, terwijl de andere verdachte drie jaar tegen zich hoorde eisen.

Mr Bikker die H. verdedigde, was van mening dat de bewijzen in deze zaak op een onjuiste wijze werden verkregen. Het optreden van de douane in deze kreeg alle kritiek van de raadsman, die meende dat deze toch wel wat te bruut was opgetreden. Hij vond dan ook een en ander niet bewezen.

Mr Van der Kuyp die A.K. verdedigde, was van mening dat de verklaringen van het douane- personeel niet juist waren. Onder meer zou er sprake zijn van tijdverschil van het afleveren van koffer en tafel. Hierop verzocht de officier de behandeling van de zaak uit te stellen en de douane als getuigen te horen, mede omdat de verklaringen van de douane door de officier als bewijs worden gebruikt.

De zaak zal op 7 november worden voortgezet met het horen van het douane- personeel als getuige.

MIKHAILITSJENKO EN SAVITSJEV GROTE UITBLINKERS

Finale eindigde met twee rode en zes gele kaarten

Sovjetunie verovert voetbal-goud in verlenging tegen Brazilië: 2-1

SEOUL — Carlos Silva heeft dikke tranen gehuild in de slotminuten van de verlenging van de voetbalfinale. De Braziliaanse coach vond dat hem onrecht was aangedaan in het laatste duel tegen de Sovjetunie.

Door scheidsrechter Biguet en door zijn eigen spelers. De Fransman gaf de strafschop, die de Sovjets weer in de wedstrijd bracht, maar haalde consequent zijn neus op voor de buitenlingen van Farias Romario en Sergio Luiz in het strafschopgebied. Beslissend voor de door de Sovjets gewonnen wedstrijd (2-1) was echter dat de Brazilianen in hun tweede achtereenvolgende - en verloren - finale niet het spel op hun eigen manier hebben bedreven.

Silva begon met een gehandicapt elftal. Zowel Ademir Kaefer, zijn sleutelfiguur in de verdediging als Geovani Silva, de voor de Duitsers in de halve finale ongrijpbare offensieve middenvelder, was door twee gele kaarten uitgesloten. Met dat tweetal was de rust in de verdediging verdwenen en bijna alles van het typische Samba-voetbal in de aanval.

Hamilton Souza moest de spelplannen bedenken en hij zocht naar een heel andere uitvoering dan tegen de Duitsers. In de halve finale speelde hij met Silva om het mooist en het ineffectiefst, tegen de Sovjets, waar individualisme een wat vreemd begrip is, koos hij echter voor de combinatie en de zekerheid van balbezit, vrijwel nimmer voor zijn eigen vaardigheden als dribbelaar.

GEEN DRUK

De Sovjets, geregeld optredend als een rode muur voor doelman Garin, werd het daardoor gemakkelijk gemaakt. De druk die bij de Duitsers in feite alleen doelman Kamps weerstond, werd Lossev, Ketatsjvili, Gorloekovitsj en Jarovenko bespaard. Er bleef dus tijd een degelijke laatste lijn op poten te zetten, waarbij het niet zelden de hulp van middenvelder Mikhailitsjenko werd ingeroepen.

Brazilië maakte het de Sovjets te weinig moeilijk in het eerste deel van de wedstrijd. De spelers wilden duidelijk niet tussen de raderen van de rode machine raken, maar daardoor lieten zij de tegenstander veel meer het beeld van de strijd bepalen dan gezien de individuele kwaliteiten te verwachten was.

Brazilië voetbalde met de voorzichtigheid en de degelijkheid van de Sovjetunie. Het leidde tot een botsing met de eigen speltrant, die vooral na rust duidelijk werd. Sovjettrainer Anatoli Bisjovets had met het inbrengen van Savitsjev voor Narbekovas gekozen voor een agressievere aanvaller om de achterstand van 0-1 (uit de dertigste minuut, hoekschop van Jose Ferreira Neto, foutje van Garin, doelpunt van Farias Romario) weg te werken. Hij had bovendien Mikhailitsjenko, enige speler uit de zilveren EK-ploeg, veel verder naar voren gestuurd.

GELIJKMAKER

De Brazilianen, geen starre verdedigers van huis uit, doorgrondden het gewicht van de wijzigingen te laat. Savitsjev en Mikhailitsjenko vonden elkaar geregeld in snelle acties en de tegenstanders keken verbaasd toe hoeveel werk de Sovjets verrichtten als zij niet in balbezit waren. Zij reageerden alsof zij water zagen branden en lieten, behalve in het centrum op Dobrovolski en Lijoeti, een scherpe bewaking achterwege. Dat leverde de gelijkmaker op. Nadat Mikhailitsjenko, op weg naar het doel door Andrade over de knie genomen was, scoorde Dobrovolski gemakkelijk van de strafschopstip.

Die gelijkmaker wekte Brazilië. Silva stuurde twee dartele aanvallers binnen de lijnen, Edmar Santos en Sergio Luiz en het labiele evenwicht in de wedstrijd verdween op slag. De gelijke stand niet, mede omdat Mikhailitsjenko, de man van de wedstrijd zich opnieuw liet terugzakken.

In de verlenging hield de Braziliaanse druk aan, maar de ijskoude tegenstander reageerde gepast. Met een schitterende solo en een lobje over doelman Tafarel zette Savitsjev in een uitbraak het spelbeeld op zijn kop: 2-1. Brazilië reageerde ondoordacht en gooide in de hete slotfase (in totaal twee rode en zes gele kaarten) alle overleg overboord. Slechts de winnaar van de gouden medailles, de Sovjetunie, was daarmee gebaat, maar Mikhailitsjenko en Savitsjev lieten de treffers liggen, die een nog zwaardere straf zouden hebben betekend voor de Brazilianen, die in de belangrijkste wedstrijd van het toernooi nalieten zichzelf te zijn.

Steffi Graf wint Super-Grandslam

SEOUL — Steffi Graf heeft in Seoul de gouden medaille bij het dames- tennis gehaald. Zij zegevierde in de finale over de Argentijnse Gabriëla Sabatini (6-3, 6-3). Graf werd daarmee evenals de Tsjechoslowaak Miroslav Mecir bij de heren, de eerste winnares in het tennis van de moderne Spelen.

De vorige keer dat Graf en Sabatini elkaar troffen, in de US open, stond er meer dan een miljoen gulden op het spel. Zaterdag in Seoul was er alleen de glorie en iets, waarvoor een nieuwe naam bedacht moest worden: de Super Grandslam.

Voor de motivatie maakte het niets meer uit. Steffi Graf was net zo ongenaakbaar als bij de andere gelegenheden en won ook het Olympisch goud. "Ik heb het bereikt. Hierna kan eigenlijk niets meer komen. Ik denk niet dat veel mensen me dit zullen nadoen", realiseerde zij zich in het perskamertje, waar het zo benauwd was, dat ze bijna bezwijmde. Het had wel iets weg van Steffi's aankomst de dag voor de Spelen op het vliegveld in Seoul, toen zij bijkans onder de voet werd gelopen. Succes eist veel, vooral als het aanhoudend is.

VORM

Graf kwam niet in beste vorm naar Korea. De festiviteiten rond het behalen van het Grandslam in New York hadden hun tol geëist. Bovendien was ze veel te laat gearriveerd om het tijdsverschil van veertien uur goed te verwerken. "Ik voelde me echt beroerd. Het was de eerste dagen echt een kwestie van doorgaan. De gedachte aan winnen kwam pas veel later."

Er bedreigden in Steffi Graf in Seoul nogal wat gevaren. Weliswaar waren in het dames- toernooi slechts 48 dames toegelaten, maar daarbij was vrijwel iedereen van de top 20.

SEOUL — De medaille verdeling (goud, zilver, brons) na 232 onderdelen op de Olympische Spelen te Seoul is:

1. Sovjetunie	54	29	46
2. Duitse Democratische Republiek	37	34	30
3. Verenigde Staten	34	28	27
4. Bondsrepubliek Duitsland	11	14	14
5. Hongarije	11	6	6
6. Bulgarije	10	12	13
7. Zuidkorea	10	10	11
8. Roemenië	7	10	6
9. China	5	11	12
10. Groot-Brittannië	5	10	9
11. Frankrijk	5	4	6
12. Kenya	5	1	2
13. Italië	4	4	4
14. Japan	4	3	7
15. Australië	3	5	5
16. Joegoslavië	3	4	5
17. Tsjechoslowakije	3	3	2
18. Nieuwzeeland	3	2	8
19. Polen	2	5	9
20. Noorwegen	2	3	0
21. Canada	2	2	5
22. Nederland	2	2	5
23. Denemarken	2	1	1
24. Brazilië	1	2	3
25. Finland	1	1	2
26. Spanje	1	1	2
27. Turkije	1	1	0
28. Marokko	1	0	2
29. Oostenrijk	1	0	0
30. Portugal	1	0	0
31. Suriname	1	0	0
32. Zweden	0	4	7
33. Zwitserland	0	2	2
34. Jamaica	0	2	0
35. Argentinië	0	1	0
36. Chili	0	1	0
37. Costa Rica	0	1	0
38. Senegal	0	1	0
39. Nederlandse Antillen	0	1	0
40. Virgin Islands	0	1	0
41. Perú	0	1	0
42. Indonesië	0	1	0
43. Iran	0	1	0
44. Mexico	0	0	2
45. België	0	0	2
46. Griekenland	0	0	1
47. Filipijnen	0	0	1
48. Thailand	0	0	1
49. Colombia	0	0	1
50. Mongolië	0	0	1
51. Pakistan	0	0	1

ORANJESTAD — Het Curaçao team Kroonvlag, van de Pee-Wee baseball-league, zal dit weekeinde een drietal wedstrijden op Aruba spelen.

Het programma vermeldt voor zaterdag 1 oktober: Rockets - Pinturas Luna (11.00 uur, live pitching), Pepsi Cola - Kroonvlag (1.30 uur, live pitching), Astros - WEG (heren-softbal). Bovenvermelde wedstrijden worden in het Astros Ballpark te Pavilla gespeeld.

Zondag 2 oktober zal op het Caribeveld worden gespeeld: Rockets - Kroonvlag (10.00 uur, live pitching), Caribe - Savaneta Pee Wee (12.00 uur, batting tee), Pinturas Luna - Rockets (2.00, compotas) en Pinturas Luna - Kroonvlag (4.00 uur, live pitching).

Troost voor Canada

SEOUL — Twee dagen voor het slot van de Olympische Spelen heeft kunstzwemster Carolyn Waldo Canada toch de eerste gouden medaille bezorgd. Met de gouden plak verzachtte Waldo enigszins de treurnis, die de hele natie trof na het doping- schandaal rond Ben Johnson. De 23-jarige wereldkampioene versloeg in het individuele toernooi de Amerikaanse Tracie Ruiz- Conforto met ruim twee punten. De bronzen medaille was voor de Japanse Mikako Kotani.

Kunstzwemsters Yvette Thuis en Roswitha Lopez slaagden er niet in zich, uit het veld van 15 duetten, te kwalificeren voor de finale van acht. In de voorronde scoorden Yvette Thuis en Roswitha Lopez 151,375 punten tussen de deelneemsters uit landen waar kunstzwemmen al een jarenlange traditie heeft. Zij eindigden op de vijftiende plaats.

Gewichtheffen

SEOUL — De geluiden om gewichtheffen vanwege de vele doping-gevallen uit het Olympisch programma te verwijderen, klinken steeds luider.

Donderdag liet vicevoorzitter Dick Pound van het IOC doorschemeren dat de sterke mannen met halters voorlopig waarschijnlijk hun laatste Olympisch optreden hebben gegeven.

De Canadees Pound zei donderdag: "Het is het beste als we gewichtheffen van het programma afvoeren. We kunnen die tak van sport weer opnemen, als is afgerekend met de problemen."

In Seoul zijn al vijf gewichtheffers op het gebruik van dope betrapt, onder wie twee gouden (Bulgaarse) medaille-winnaars. Eerder liet Willie Daume, IOC-lid en voorzitter van het Westduits Olympisch Comité, weten dat het IOC de verbanning van de sport ernstig overweegt.

KENIA SLAAT TOE MET TWEE MAAL GOUD

Oostduitsers minder succesvol bij atletiek

Atletiek in Seoul minder spectaculair dan vorige afleveringen Olympische Spelen

SOEUL — Florence Griffith is de atletiek koningin van de Olympische Spelen geworden. De Amerikaanse dubbel kampioene op de 100 en 200 meter pakte haar derde gouden medaille als lid van de 4 x 100 meter estafette- ploeg. Fast Flo was zaterdag een werkpaard. Veertig minuten na de estafette over één ronde moest zij alweer als laatste loopster aantreden voor de 4 x 400 meter. Dat was niet iets te veel voor de supervrouw van de Spelen. Zij werd met haar ploeg tweede op dit onderdeel.

Met een achterstand van enkele meters op de Russin Olga Bryzgina, de Olympische kampioene op de 400 meter, knabbelde Griffith iets van de achterstand die de Amerikaanse ploeg had opgelopen tijdens de race af. Echt bedreigen kon zij de Russin niet echt, ook al dreef ze deze tot een uiterste krachts- inspanning, die het Sovjet viertal uiteindelijk in 3 minuten en 15,18 seconden een nieuw wereldrecord opleverde.

De Russische trein was met deze tijd 0,72 sneller dan de Oostduitse op 3 juni 1984 in Erfurt. De enige troost voor de Amerikaanse ploeg was dat zij met 3.15,51 ook nog binnen het oude wereldrecord bleef. De DDR, die het langste Olympische estafette nummer bij de dames sinds 1972 beheerste, moest in 3.18,29 genoegen nemen met het brons.

Het laatste Olympische baannummer de 4 x 400 meter bij de heren had gezien de individuele kracht van de Amerikanen een nieuw wereldrecord moeten opleveren. Het kwartet Danny Everett, Steve Lewis, Kevin Robinzine en Butch Reynolds kwam twintig jaar, nadat Ken Matthews, Ron Freeman, Larry James en Lee Evans in Mexico Stad op grote hoogte de 4 x 400 meter in 2.56,16 hadden gelopen, niet verder dan een evenaring van dat wereldrecord.

TWEEMAAL

Kenya sloeg op de slotdag van het baanprogramma twee maal toe. Peter Rono won de 1500 meter en John Ngugi, in een solo die op een regelrechte zefmoord leek, de vijf kilometer. Ngugi, drievoudig wereldkampioen veldloop, nam na 1000 meter de leiding. Hij snelde tientallen meters voor het veld uit. Na drie kilometer waagde de kleine Portugees Domingos Castro een poging de lange Afrikaan te achterhalen. Hij kwam wel dichtbij, maar een bedreiging voor de voortdurend omkijkende Ngugi vormde hij niet. Castro moest zijn inspanningen later duur betalen. Vlak nadat Ngugi, in de beste eindtijd van dit seizoen (13.11,70) over de streep was gegaan, werd Castro nog gepasseerd door de furieus spurtende Westduitser Dieter Baumann en de Oostduitser Hansjorg Kunze, die respectievelijk het zilver en brons veroverden. Castro restte slechts de vierde plaats.

Was Peter Rono een min of meer verrassende winnaar van de 1500 meter bij de heren, Paula Ivan op hetzelfde nummer bij de dames zeker niet. De 25-jarige Roemeense, die loopt als een man, regeerde dit middenafstand- nummer bij de dames het hele seizoen volledig. Zij won het Grandprix cicuit en zorgde met 3.56,22 voor de beste seizoen- prestatie.

Oostduitsland, dat in het atletiek- toernooi niet bepaald indrukwekkend scoorde, veroverde zaterdag nog een gouden medaille door Jurgen Schult.

De wereldrecord- houder discuswerpen, dit seizoen niet direct imponerend, bleek op het juiste moment in vorm. Zijn eerste worp van de wedstrijd, 68,82 meter, bleek de winnende. Romas Oerbatas (Sov) werd tweede en de Olympisch kampioen van 1984, de Westduitser Rolf Danneberg derde met 67,38 meter.

GEEN CONCURRENTIE

Natalia Lissovskaja, de Russische wereldrecord- houdster kogelstoten, had geen concurrentie te vrezen. De enige vraag was of de Russin haar wereldrecord (22,63 m) zou kunnen verbeteren. In haar laatste poging kwam zij met 22,24 meter het verste.

Eén centimeter besliste over de verdeling van het zilver en brons. De Oostduitse Kahtrin Neimke stootte de vier kilogram wegende kogel 21,07 meter ver, de Chinese Mei Su Li kwam tot 21,06.

Door de diskwalificatie van de Amerikaanse 4 x 100 meter ploeg bij de heren, was de strijd op dit nummer volldig open. De Sovjetunie bleek over de snelste ploeg te beschikken met 38,19 seconden. Groot Brittannië werd tweede in 38,20 en Frankrijk derde (38,40).

...Jurgen Schult, goud voor DDR...

'Big business'

SEOUL — De souvenierswinkel in het Olympisch dorp heeft de afgelopen twee weken uitstekend geboerd. Aan de Olympische mascotte Hodoni, T-shirts, speelgoed en souveniers werd een omzet gehaald van ruim een miljoen gulden. Goede tweede werd het telefooncentrum van de Zuidkoreaanse PTT.

De ongeveer 32.000 inwoners belden voor meer dan een miljoen gulden. De PTT had overigens ook veel werk aan de verwerking van de aansichtkaarten en brieven. Er werden 183.000 stuks op de bus gedaan, met ruim 300.000 gulden aan postzegels.

In de bank meldden zich 24.000 cliënten, die bijna 30 miljoen gulen omwisselden in Zuidkoreaanse won. De kapper werd ook goed bezocht. De salon ontving 2500 atleten, die voor 30.000 gulden lieten knippen. De kroeg daarentegen liep niet bijzonder goed. Wel in aantal, er kwamen 8000 atleten over de vloer, niet in omzet: ze verteerden voor 6000 gulden.

Olympisch bokstoernooi ten einde

Mercer slaat Koreaans chauvinisme knock-out

SEOUL — De Amerikaanse bokser Ray Mercer heeft zaterdag als de amateur- uitgave van Mike Tyson het Koreaanse chauvinisme knock-out geslagen. Baik Hyun-Man was in de Olympische zwaargewicht- finale het slachtoffer van de dadendrang van de oersterke Mercer, die in de halve eindstrijd de Nederlandse favoriet Arnold Vanderlijde vakkundig sloopte.

De Amerikaanse militair, in Westduitsland gelegerd, wilde het tegen Baik niet op een jurywaardering laten aankomen in de hal waarin een anti- Koreaanse beslissing scheidsrechters op tikken kan komen te staan. Mercer liet geen twijfel bestaan over wie de beste bokser van het toernooi in Seoul was. Na 2 minuten en 16 seconden sloeg hij Baik knock-out.

Vanderlijde, die bij de huldiging met de duim in het gips het brons kreeg omgehangen, hield het langer vol tegen de mokerslagen van Mercer, die zes kilo en vier centimeter moest toegeven op Baik. De Zuidkoreaan begon aangevuurd door het publiek met veel initiatief, maar na enkele slagenwisselingen was aan de ogen van Mercer te zien dat hij zich zichtbaar sterker wist.

De 27-jarige zwaargewicht, de opvolger van Henry Tillman, wachtte rustig in het midden van de ring tot de juiste gelegenheid zich zou voordoen. Vierenveertig seconden voor het eind van de eerste ronde was het al zover. Een rechts-linkse combinatie deed Baik tegen het canvas tuimelen.

Koreaanse protesten konden uitblijven. Mercer omhelsde Baik en liet hem meedelen in de toejuichingen van de honderden Amerikanen op de tribunes. De Verenigde Staten verdienden in de zes boksfinales van zaterdag twee gouden medailles. Een Amerikaanse finalist, de vliegegewicht Carbajal, ging onderuit. De score van de Amerikanen werd geëvenaard door de Oostduitsers.

Zuelov (lichtgewicht) en Maske (midden) wonnen hun finales. De andere twee finales werden een prooi voor de Bulgaar Hristov (vlieg) en de imponerende Kenyaan Wangila (welter).

SPORT AGENDA MALTA AMSTEL

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Maduro Plaza)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

VOETBAL
20.00 uur Antillen vs El Salvador - Sentro Deportivo Kòrsou.

. . . . .

ZONDAG
SCHIETEN
(Curaçaose Schietbond)
10.00 uur Curaçaose kampioenschappen geweer liggend (50 meter) - schietbaan Vaersenbaai.

VOLLEYBALL
(Federashon di Vòlibòl Kòrsou)
16.00 uur (dames-A) Watakeli vs Anglo / Golden Stars;
16.00 uur (heren-A) Olympia vs SV De Xaverianen;
17.00 uur (dames-A) Botan vs Hurricane / Van Dorp Eddine;
17.00 uur (heren-A) Watakeli vs Frisian Flag / Volley Gents;
18.00 uur (dames-eredivisie) Green Socks vs Sta Rosa Stars / Nos Strea;
18.00 uur (heren-eredivisie) Warwarú / Zuikertuintje vs Stakamahakchi / Banco di Caribe - Sporthal Sentro Deportivo Kòrsou.

VOETBAL
(Federashon di Futbòl Kòrsou)
16.00 uur Hubentut Westpunt vs Eleven Brothers;
18.00 uur Jong Colombia vs Victory Boys - Sentro Deportivo Kòrsou.

BASEBALL
(Liga Vruminga)
11.00 uur Rob Equipment vs FEK (Buena Vista);
13.00 uur Marchena Hardware vs Holiday Beach;
15.00 uur Daihatsu vs Fatum - Sta Maria Ballpark.

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag gespeelde wedstrijden voor de hoogste afdeling van het Amerikaanse profbaseball zijn:

American League:
Cleveland Indians - Boston Red Sox 4-2, Detroit Tigers - New York Yankees 6-2, Toronto Blue Jays - Baltimore Orioles 4-0, Minnesota Twins - California Angels 8-5, Kansas City Royals - Chicago White Sox 4-2, Texas Rangers - Seattle Mariners 11-6, Oakland Athletics - Milwaukee Brewers 7-1.

National League:
Pittsburgh Pirates - Chicago Cubs 10-9 (10 innings), Cincinnati Reds - Atlanta Braves 8-7, Philadelphia Phillies - Montreal Expos 2-1, New York Mets - Saint Louis Cardinals 4-2, San Diego Padres - Houston Astros 5-1, Los Angeles Dodgers - San Francisco Giants 6-4.

Brons voor Nederlandse heren

Groot Brittannië na 68 jaar weer Olympisch hockey-goud

SEOUL — Na 68 jaar heeft de heren hockeyploeg van Groot Brittannië weer Olympisch goud te pakken. De Britten wonnen in de finale van het toernooi in Seoul met 3-1 van Westduitsland, dat zijn zilveren plak van vier jaar geleden in Los Angeles prolongeerde.

De Britten, die in 1984 tot brons reikten als invallers voor het niet verschenen Sovjetunie, wonnen voor het laatst goud in 1920 in Antwerpen, toen het internationale hockey nog in de kinderschoenen stond. De andere finalist was toen Denemarken, dat tegenwoordig zelfs niet meer op de internationale ranglijst te vinden is.

In de finale kwam maar één ploeg in aanmerking voor het goud: Groot Brittannië. De ploeg van coach David Whitaker was vooral slagvaardiger in de aanval dan de Westduitser, die het zonder Blocher (twee dagen eerder keihard aan het hoofd geraakt bij en strafcorner van Bovenlander) moesten doen.

De agressiviteit in de voorste linie uitte zich in twee doelpunten van linksbuiten Sherwani en een treffer van Kerly na een fraaie afschuif- corner van Barber. Toen hij er 2-0 van maakte was de beslissing eigenlijk gevallen. De tegentreffer van Dopp kwam elf minuten voor het einde toen Sherwani de stand inmiddels al op 3-0 had gebracht.

EUROPA

Het Olympisch heren- hockey toernooi is een triomf voor Europa geworden. Op de eerste drie plaatsen eindigden landen van het oude continent, iets wat tevoren niet voor mogelijk was gehouden. Wereldkampioen Australië kwam net als vier jaar geleden iets te kort voor zelfs maar een troostprijs, al werden alle groeps- wedstrijden gewonnen.

"We misten wel heel erg de drie spelers, die voor Seoul geblesseerd zijn geraakt", zei de scheidende coach Richard Aggiss teleurgesteld. "Tegen Nederland kregen we veel kansen. Maar als je die laat liggen, val je overal buiten. Het is hard, maar zo loopt het nu eenmaal. Misschien dat mijn opvolger meer succes heeft op de Spelen. Ik ga nu meer tijd besteden aan mijn gezin."

Opvallend is dat de eerste zes landen in andere volgorde ook de beste zes landen van Los Angeles zijn geworden. Ten opzichte van de wereldtitel- strijd van twee jaar geleden in Londen hebben de Aziatische topploegen Pakistan en India een behoorlijke sprong omhoog gemaakt (van de elfde en twaalfde plaats naar de nummers vijf en zes). Daardoor is de vroege groep van deelnemers aan de strijd om de Champions-Trophy in ere hersteld.

Een minuut voor het einde van de finale liet coach Whitaker nog zijn eerste doelman Taylor naar de kant komen voor Pappin, die in Seoul nog niet eerder tussen de palen had gestaan, maar volgens de IOC-regels voor een medaille gespeeld moest hebben al was het maar één seconde. Pappin had overigens in Los Angeles helemaal niet gespeeld, maar toch brons ontvangen. Ook de Ier Martin kwam een minuut voor tijd voor het eerst op dit Olympisch toernooi in het veld.

De kwaliteit van het evenement in Seoul viel over het algemeen bijzonder tegen. Er waren maar weinig boeiende wedstrijden te zien. "Ik denk dat de druk voor de meeste ploegen toch te groot was", aldus Hans Jorritsma, coach van de Nederlandse ploeg. "De belangen zijn enorm en daar heeft het peil onder te lijden gehad."

TOPSCORER

De Nederlander Floris Jan Bovenlander is met een totaal van negen treffers topscorer van het Olympisch hockeytoernooi geworden. De 22- jarige speler van Bloemendaal behaalde die score door negen strafcorners succesvol af te ronden. De tweede plaats werd met acht doelpunten gedeeld door de Australiër Mark Hager en de Brit Sean Kerly.

Nederland won de strijd om de derde en vierde plaats met 2-1 tegen een uitgebluste Australische ploeg. Voor Nederland betekende de bronzen medaille sinds 1952 weer een plak in een Olympisch hockey toernooi.

De eindstand in het heren hockey- toernooi is als volgt: 1. Groot Brittannië 2. Westduitsland 3. Nederland 4. Australië 5. Pakistan 6. India.

Tweede goud voor Waldo

SEOUL — De knijper op de neus staat Carolyn Waldo in het kunstzwemmen het best. De 24-jarige Canadese behaalde zaterdag haar tweede gouden medaille. In de duetten met haar landgenote en onafscheidelijke vriendin Michele Cameron (26). Eerder had Waldo goud in het solo-nummer veroverd.

De vrije kur werd zaterdag in het Olympich zwembad een prooi voor de Amerikaanse tweeling Sarah en Karen Josephson. Het tweetal kreeg vier keer een tien, de hoogste jury waardering, maar werd desondanks tweede achter de Canadese combinatie. De achterstand na de verplichte oefening was voor de Amerikaanse twee te groot. Het brons ging naar de Japansen Tanaka en Kotani.

AIBA schorst Israël 5 jaar

SEOUL — De AIBA, de internationale amateur boksbond, heeft de Israelische bond voor vijf jaar uitgesloten van internationale wedstrijden.

Het overkoepelend orgaan acht het afdoende bewezen dat de Israelische bond wist dat zeventien van haar leden, onder wie twaalf boksers, in juni en juli een trip door Zuidafrika hebben gemaakt.

Op 15 september werden de zeventien reeds voor het leven geschorst. De meeste wereldbonden in de Olympische disciplines verbieden het meedoen aan sportwedstrijden in Zuidafrika vanwege de racistische politiek van Apartheid.

Overigens heeft de schorsing geen consequenties voor het Olympisch toernooi in Seoul. De drie boksers uit Israel zijn reeds uitgeschakeld.

EG bezorgd over stagnerend vredes-proces Midden Amerika

BRUSSEL—De Europese Gemeenschap maakt zich bezorgd over het stokken van het vredes- proces in Midden Amerika.

De twaalf ministers van Buitenlandse zaken van de EG hebben in de wandelgangen van de Verenigde Naties van gedachten gewisseld met acht van hun collega's van Latijns Amerika over deze kwestie. Zij hopen dat het vredes- proces nieuwe impulsen krijgt.

KvK stelt nieuwe secretaris voor

WILLEMSTAD — Tijdens een geanimeerde en druk bezochte receptie, konden de genodigden donderdagavond afscheid nemen van drs Don Werdekker als secretaris van de Kamer van Koophandel en kennis maken met diens opvolger, mr Michael Hellburg.

Het was geen 'echt' afscheid van Don Werdekker, hi is aangesteld als directeur van de nieuwe 'Downtown Management Organisation' hetgeen hem inmiddels de bijnaam 'Dontown Werdekker' heeft opgeleverd.

Foto vlnr: voorzitter Richard Hart van de Kamer van Koophandel, drs Don Werdekker en zijn echtgenote, mr Michael Hellburg en zijn echtgenote en woordvoerder Paul Comenencia van de Kamer van Koophandel.

VERJAARDAG POLITIEKORPS

De waarnemend hoofdcommissaris van politie, mr F.P. Wiel, heeft ter gelegenheid van de 39ste verjaardag van het korps het volgende communiqué verspreid:

HET KORPS Politie Nederlandse Antillen en zijn functioneren zijn de laatste tijd niet zelden het onderwerp van kritiek geworden. Vaak is deze kritiek niet juist of niet naar proporties danwel gaat zij voorbij aan de vele goede zaken van het korps. Maar helaas is zij soms ook op zijn plaats. Daar waar de kritiek terecht is, dient door de politie lering daaruit te worden getrokken.

De politie-chefs zullen zich kritischer moeten opstellen tegenover hetgeen zich in het werkveld afspeelt. De door de jaren venzelf verkregen "handigheid" om met verdachten en illegalen om te gaan wordt sommige politie- ambtenaren niet altijd in dank afgenomen en zij zullen dit daadwerkelijk moeten beseffen en hiermee in hun doen en laten rekening houden. De normen zijn veranderd en zij zullen blijven veranderen. De politie zal hier niet te licht over denken.

CRIMINALITEIT

De criminaliteit in de Nederlandse Antillen heeft in de loop der jaren onrustbarende normen aangenomen en de onveiligheids- gevoelens in de Antilliaanse gemeenschappen zijn toegenomen.

Maar al te vaak wordt de schuld van deze situatie aan de politie toegeschreven, zonder stil te staan bij de criminogene factoren die in oorzakelijk verband staan tot de criminaliteits- graad in de gemeenschap en waar de politie niet debet aan is, zoals de factoren die verband houden met opvoeding, milieu, huisvesting, ruimtelijke ordening, buurtwerk, werkgelegenheid en recreatie.

Zelfs indien de sterkte van het politiekorps met vijfhonderd man zou worden uitgebreid, dan nog zou een alsdan versterkte recherche- apparaat niet naar volle tevredenheid het hoofd kunnen bieden aan de huidige criminaliteit. De criminaliteit is geen zuiver politieel probleem, maar meer dan ooit een sociaal probleem waarvoor niet alleen politiële oplossingen kunnen dienen.

De politie is in wezen immers niet meer dan een symptoombestrijder van de criminaliteit en is meer ingericht als een individueel-casuïstische opruimer en preventor van de crimineel.

De politie kan niet meer doen dan haar uiterste best om haar taak zo goed mogelijk uit te voeren.

OORZAAK-GERICHT

De huidige hoge graad van criminaliteit vergt sociaal- criminologische oplossingen die oorzaak-gericht zijn en die ten doel moeten hebben te voorkomen dat misdadigers voortkomen uit een inadequate opvoeding en milieu en te voorkomen dat de algemene graad van criminaliteit buiten proporties raakt.

Teveel of onterechte kritiek van de zijde van het publiek aan het adres van de politie zal vele goede politieambtenaren demotiveren met alle gevolgen vandien. De politie dient te kunnen rekenen op de steun van de gemeenschap, zowel in bejegening als in het verstrekken van informatie ten behoeve van de oplossing van misdrijven. Ouderen zullen de jeugd niet moeten afraden om voor een betrekking bij de politie te solliciteren.

De huidige financieel-economische situatie van het land zal ongetwijfeld een zware stempel drukken op de algemene korpscapaciteit. Het is daarom zaak om zeer nauwgezet na te gaan hoe de effectiviteit en de efficiëncy het beste gediend moeten worden. Niet ondenkbaar is daarom dat het korps de omvang van zijn legitieme taakuitvoering zal moeten herzien opdat de ligplaats van de verantwoordelijkheden voor een ieder duidelijk zal zijn; dat zal ook veel onterechte kritiek aan het adres van het korps voorkomen.

Gelukkig liggen nog enkele positieve ontwikkelingen in het nabije verschiet, zoals op het stuk van huisvesting en automatisering. Deze ontwikkelingen zullen de politie niet mogen worden onthouden.

Bijzonder erkentelijk is de politie degenen die haar een goed hart toedragen en zich positief opstellen jegens de politietaak.

MR F.P. WIEL
Wnd. hoofdcommissaris

Mensenrechtengebied

Van den Broek pleit voor grotere rol VN

NEW YORK—Nederland is er voorstander van dat de rol versterkt wordt van de Verenigde Naties bij het bevorderen van de vrede, veiligheid en de rechten van de mens.

Minister Hans van den Broek van Buitenlandse Zaken heeft dit standpunt in de Algemene vergadering van de Verenigde Naties vertolkt. Zo zou Nederland graag zien dat de Mensenrechten- commissie van de VN in Geneve gaat functioneren als een secretariaat voor de comite's die de naleving van diverse verdragen over mensenrechten en fundamentele vrijheden controleren. De rapportage op dit gebied is erg achtergebleven. Binnen de Europese Gemeenschap heeft Nederland voorgesteld om na te gaan hoe men een meer doeltreffende bijdrage kan leveren aan de vredes- operaties van de VN zonder dat hiervoor meteen meer geld nodig is. Samen met Frankrijk en Canada zal Nederland gaan voorstellen om na te gaan hoe de VN betrokken kunnen worden bij de controle op de naleving van wapenbeheersings- akkoorden.

BEKENDMAKING

De Minister van het Departement van Handel, Industrie en Werkgelegenheid maakt bekend dat, ingevolge beschikking no. 6564/JAZ, met ingang van **1 oktober 1988 de tarieven voor verpleging in de**

INTENSIVE CARE UNIT

van de Advent Ziekenhuis als volgt zijn vastgesteld:

1ste klasse -	**ƒ. 225.- per dag**
2de klasse -	**ƒ. 170.- per dag**
3de klasse -	**ƒ. 100.- per dag**
Intensive Care Unit	**ƒ. 370.- per dag**

De Minister voornoemd,
Drs. ing. C.G. Smits.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST

1 oktober 1988 vanaf 08.00 uur t/m 3 oktober 1988 om 07.00 uur.

Dokter Olie, Sentro Medico Marie Pampoen, tel.: 615265/615044; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 613121 b.g.g. 625822/625800 toestel 143. (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Winkla ar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Ba kmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST

30 september 1988 vanaf 17.00 uur t/m 3 oktober 1988 om 07.00 uur

Dokter Soliana, Spreekkamer: Schottegatweg Oost 34, tel.: 370635; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 370635 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession, mevr. Pablo en El-hage)

DERDE DISTRICT BANDABAO

30 september 1988 vanaf 17.00 uur t/m 3 oktober 1988 om 07.00 uur.

Dokter Lucasius, Sentro Mediko Barber, tel.: 641605/641658; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 86648 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Lucasius en Spong).

* * * * *

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

* * * * *

THORAX CENTER (Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

* * * * *

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Martina, tel.: 83917, pageboy 027-360.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

* * * * *

NEUTRALE WIJKVERPLEGING (voorheen Wijkverpleging Curaçao): Kantoor Rio Canario-/Gosieweg, tel.: 44231 44232; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; de wacht heeft zuster Olbino, tel.: 641032.

* * * * *

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.30-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

* * * * *

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU: voor meer informatie kunt u de volgende nummers bellen: 75628, 672289 en 55504.

* * * * *

LUCHTPOSTSLUITING (Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag 11.30 uur; woensdag 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag 17.30 uur en zaterdag 10.45 en 17.00 uur.

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

* * * * *

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (nachtdienst)
zaterdag
Otrobanda
Paradeis, F.D. Rooseveltweg 46-B, tel.: 89676/89808.
Punda
Sta Rosa, Winkelcentrum Promenade, tel.: 76155/77679.
zondag
Otrobanda
Union, Breedestraat 137, tel.: 623575/625837.
Punda
Brievengat '68, Corrieweg 32, tel.: 79098/79567.

* * * * *

VERLOF BEGRAFENIS
1 oktober: S.F. Jenny-Kleinmoedig, Angolaweg 76.
2 oktober: P.A.J. Scherptong, Winston Churchillweg 157-E.

* * * * *

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

CURAÇAO CARIBBEAN HOTEL: 21.30 uur concert van de Argentijnse zangeres Amanda Minguel - Ballroom.

WEST-END-GEBOUW: 20.00-23.00 uur gospelconcert van de groep 'Reborn' - Molenplein.

'KOMISHON AKTIVIDAT DEN BARIO': 21.00-24.00 uur Curaçao Brassband Festival Concert - gebouw Hubentut '70, Penstraat.

TONEEL: 20.30 uur 'Muhénan Wapu' o.l.v. Eligio Melfor - Centro Pro Arte.

* * * * *

ZONDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 14.00-18.00 uur 'Explorer Starship'.

LANDHUIS ASCENCION: vanaf 10.00 uur 'open house'.

NIERSTICHTING CURAÇAO: 11.00-18.00 uur Beachton - beach Seaquarium, Bapor Kibrá.

CONEY ISLAND SQUARE GARDEN: 18.00-21.00 uur optreden van Tonka & Friends uit Sint Maarten (ook optreden van Name en de groep Wadada) - Pater Euwensweg.

AVILA BEACH HOTEL: 11.00-12.00 uur koffieconcert met René Bremmers, Aya Landheer en Ina Koekkoek in de hall van het hotel.

TONEEL: 20.30 uur 'Muhénan Wapu' o.l.v. Eligio Melfor - Centro Pro Arte.

* * * * *

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 09.00-18.00 uur 'Carla Costa' - S.J.

JEUGDBIBLIOTHEEK EN BIBLIOBUS zijn **tot nadere orde** wegens verhuizing gesloten voor het publiek.

* * * * *

KERKDIENSTEN
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.), 16.00 uur in het Papiamentu.
BARBIER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.: 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 20.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur, zon.: 08.30 en 17.30 uur.

* * * * *

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
VERENIGING PROTESTANTSE GEMEENTEN
FORTKERK (Fort Amsterdam): 09.30 uur drs J. Tichelaar.
EBENEZER CHURCH (Plasa Obed Anthony): 09.30 uur ds H.B. v/d Steen.
EMMAKERK (Schottegatweg Noord): 11.00 uur ds J.C. Schaap HA, (bevestiging ambtsdragers, extra collecte voedselpakketten).

* * * * *

GEREFORMEERDE KERK
GROOT KWARTIER (Arowakenweg 28): 08.30 uur ds J.J. Schreuder; 17.00 uur ds J. Glas.
SERU FORTUNA (Seru Fortuna 208A): 10.00 uur ds J.J. Schreuder.
BUENA VISTA (Cubaweg 100): 08.30 uur ds J. Glas.
SANTA ROSA (Marakaweg 1): 10.00 uur ds J. Glas.

* * * * *

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE MORAVIAN CHURCH
Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
Emmy Berthold Kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTER (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45/18.30-19.30 uur.

KONINGIN WILHELMINA FONDS (tel.: 24652/22817): informatiecentrum woensdag geopend van 08.30-12.00 uur - Paardenbaaistraat 8 (boven).

RESTAURANT ASSOCIATION ARUBA (RAA): 18.00-23.00 uur 3e Foodfestival - Plasa Betico Croes.

ARUBA PALMBEACH HOTEL & CASINO: 02.00-18.00 uur family day voor employées.

SPORT
THE BRUTE RACING TEAM: 20.00 uur show van de monstertrucks Taurus II en The Virginia Giant - Don Elias Mansur Ballpark.

BINGO-DRIVE: 10.00-20.30 uur in Centro di Bario Brazil.

VOETBAL (**AVB**): 20.00 uur Estrella vs Dakota - Lago Sportpark.

* * * * *

ZONDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Police Academy V* (18 jr.).
II: 18.00 uur *Brave Stars* (alle leeft.); 20.45 uur *For Keeps* (18 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *Coming to America* (18 jr.).

* * * * *

DIVERSEN
MUSEA HISTORIKO (Fort Zoutman), ARQUELOGIKO (Zoutmanstraat) en NUMISMATIKO (naast rk-kerk Oranjestad) zijn in verband met de Toeristenweek geopend van 10.00-14.00 uur.

ARUBA SECRETARIES ASSOCIATION (ASA): 10.00 uur algemene ledenvergadering - Concorde Hotel.

CLUB CARIBE: 10.00 uur vlooienmarkt.

RESTAURANT ASSOCIATION ARUBA (RAA): 18.00-23.00 uur 3e Foodfestival - Plasa Betico Croes.

NATIONALE SCHOONMAAKCOMMISSIE: 08.00 uur schoonmaakactie tussen de hotels Concorde en Holiday Inn.

SPORT
THE BRUTE RACING TEAM: 18.00 uur show van de monstertrucks Taurus II en The Virginia Giant - Don Elias Mansur Ballpark.

VOETBAL (**AVB**): 16.00 uur Sportboys vs Jong San Nicolas - Wilhelminastadion.

ARUBA WIELRENNERS BOND (AWB): 08.00 uur start 75-km wielerwegwedstrijd bij Lago Sportpark met als eindpunt dezelfde plaats.

DON FLIP RACING TEAM (**i.v.m. 15-jarig bestaan**): 10.00 uur start 30-km fundraising ballon-fietstocht bij het Credit Uniongebouw in Sta Cruz naar het eindpunt bij Lago Sportpark.

BASEBALL (**Pee-Wee League**): 10.00 uur Rockets vs Kroonvlag (Curaçao); 12.00 uur Caribe vs Savaneta Pee Wee; 14.00 uur Pinturas Luna vs Rockets; 16.00 uur Pinturas Luna vs Kroonvlag (Curaçao) - Caribe-veld.

* * * * *

MAANDAG
DIVERSEN
INDIAN ROCK GARDEN WATERSLIDE: maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag geopend van 10.00-18.00 uur; donderdag de gehele dag gesloten.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKS- MOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

CENTRO KIBRAHACHA (**dagverblijf voor bejaarden**): openingsuren dagverblijf: 08.00-12.00 uur; kantooruren: 07.30-12.30/14.00-17.00 uur - Piedra Plat 23 (tel.: 28159).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN «MAN NA OBRA»: elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om producten te kopen in het oude gebouw van «Bibito Pin», t/o Protestantse kerk, Piedra Plat.

* * * * *

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

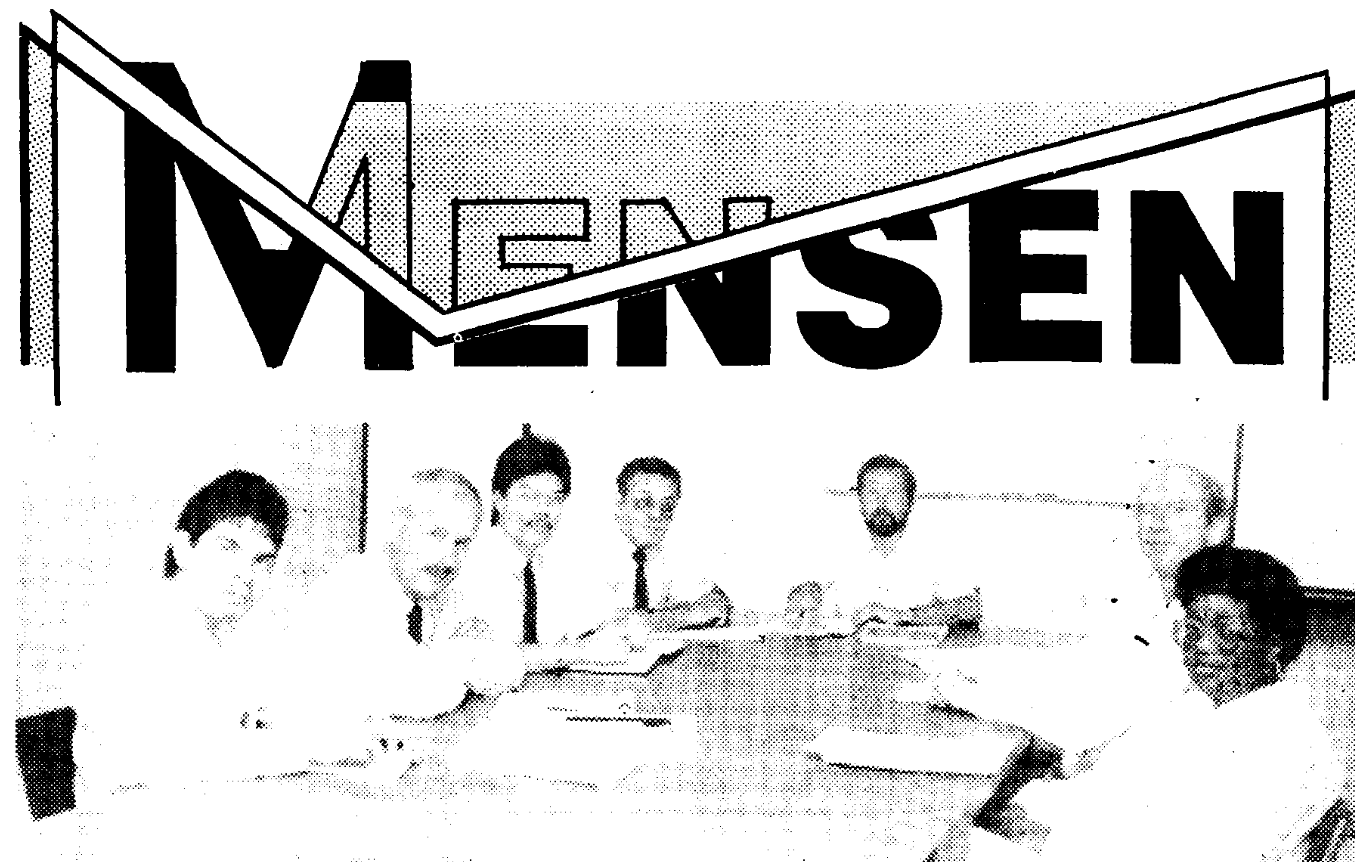
* * * * *

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool). Na de dienst koffiedrinken.
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds H. Hessen (zondagsschool in het Jeugdcentrum).
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds H. Hessen (zondagsschool op dezelfde tijd).

* * * * *

DE NIEUW APÓSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.

* * * * *

In het kader van kennismaking met Telco een nieuw systeem welke de SETEL heeft geintroduceerd, was op 20 december jongstleden een delegatie van de SETAR (telefoondienst Aruba) bij de SETEL op bezoek. Het nieuwe systeem is een informatiesysteem dat zowel de klant als de telefoondienst ten goede komt. Bij de foto van links naar rechts: de SETAR werknemers: Distefano, Wittebol, Lacle en Geerman. Van de SETEL zien wij verder de heren Leenman, Schulte en juffrouw Daal.

* * * * *

Recentelijk waren er bij de SETEL jubilarissen, te weten de heren JESUS V. STROOP en RICARDO STATIUS, die respectievelijk 25 en 35 jaar in dienst zijn. Direkteur Kook sprak de jubilarissen toe en dankte hen voor hun inzet gedurende al die jaren. Bij de foto van links naar rechts: ing. I. Abendanon. ing. J. Constantia, de heer Stroop, ing. A. Kook en de heer S. Mercalina.

* * * * *

Een 67-jarige man uit Beltrum is om het leven gekomen, nadat de ambulance waarin hij werd vervoerd in botsing kwam met een personenauto. Dit heeft de rijkspolitie meegedeeld. Het slachtoffer was onwel geworden tijdens een rouwdienst en werd per ambulance vervoerd naar een ziekenhuis, terwijl hij door een arts werd geanimeerd. Op een kruising kreeg de ambulance GEEN VOORRANG van de personenauto. Door de botsing werd de arts gewond, evenals een verpleegkundige die ook in de ambulance meereed. Zij kreeg bovendien een shock. Beiden zijn naar een ziekenhuis gebracht.

* * * * *

De PvdA-kamerleden De Pree en Netelenbos willen dat Staatssecretaris Dees van Volksgezondheid de geneesmiddelencommissie een oordeel vraagt over de wenselijkheid van REGISTRATIE van geneeskundige kruiden. De socialisten noemen in schriftelijke vragen strengere kwaliteitseisen voor kruidengeneesmiddelen noodzakelijk, gelet op aanhoudende berichten over schadelijke effecten. De kamerleden informeren bij Dees of het juist is dat bijvoorbeeld klein hoefblad in kruidenthee een ernstige leverziekte kan veroorzaken en of hij aanleiding ziet daar wat aan te doen. De socialisten vragen zich af of het niet beter zou zijn wanneer kruidenmiddelen net als farmaceutisch spul worden bekeken op nuttigheid en risico's voor de gebruiker voordat ze worden vrijgegeven.

De afgelopen dagen zijn in de Oostzee meer dan 100.000 vissen gestorven als gevolg van de VERVUILING van het water. Dat heeft de minister van milieu in de Westduitse deelstaat Schleswig-Holstein, Berndt Heydemann verklaard. Het water kent een te laag zuurstofgehalte en te hoge concentratie giftig zwavelwaterstof. De enorme vissterfte is met name geconstateerd in de omgeving van Kiel en Lubeck.

Onder de slachtoffers zijn dieren van allerlei soorten, zoals paling, tong bot, tarbot, krab en garnaal. Het water is onder meer vervuild geraakt door de uitstoot van Chemische stoffen door bedrijven in de omgeving en door de lozing van giftige landbouwstoffen. Deze giftige stoffen zijn de oorzaak van de vorming van Algen, die na te zijn afgestorven op hun beurt zorgen voor het zwafelwaterstof. De Oostzee is eerder dit jaar reeds getroffen door een slachting onder zeehonden, als gevolg van het hondenziektevirus.

* * * * *

Wega di Number CURAÇAO

8 5 1 3 9 0 7 4 2

8401
8099
3356

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 uur *The battles of the greatest* (*f*.5,- p.p.); 24.00 uur *Schoolmeisjes met intieme wensen* (18 jr., *f*.5,- p.p.).
zondag
21.00 uur *The battle of the greatest* (*f*.5,- p.p.).

* * * * *

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 16.30 Special: «Children of the world»; 17.30 Serie over Indonesia; 18.00 Telefiesta met Tante Irma en Tante Shirley; 18.30 Moda ku Mylène; 19.00 Notisiero Tele-8; 19.30 Live uitzending Olympische Spelen vanuit Seoul; 20.30 Uitzending voetbalwedstrijd Antillen vs El Salvador vanuit Sentro Deportivo Kòrsou;; 21.30 vervolg Olympische Spelen; 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 08.00 Uitzending Olympische Spelen live vanuit Seoul; 12.00 Sena di Señor: «met preek van pastoor Alvaro Quevedo (Colombia) en zang van de Coromoto-koor»; 12.45 TeleCuraçao special: «Nierdealise» (met Reina Joe); 13.45 Uitzending Beachton van de Nierstichting Curaçao vanuit Seaquarium; 17.45 Wega di Number Kòrsou; 18.00 Telepatria met Chin Behilia; 19.00 Notisiero Tele-8; 19.30 Sluitingsceremonie van de Olympische Spelen live vanuit Seoul; 24.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

* * * * *

HENRY ® By Dick Hodgins

HENRY'S RHYMES FOR OUR TIMES
What I fear about INSTIGATION...
...is facing...
... MASSIVE RETALIATION!
Sale! WATER GUNS

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

WHY DOES BONER KEEP LOOKING OVER THE SIDE LIKE THAT?
IT'S BECAUSE THE ARK'S COMPASS IS BROKEN...
AND HE HAS TO USE HIS OWN METHODS TO NAVIGATE THE ARK!
EAST

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

WHAT'S THE MATTER?
I ASKED HIM TO BRING ME THE USUAL
AND HE BROUGHT ME THE CHECK!

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

FLASH FLOODS AROUND HERE ARE REALLY SOMETHING-- AREN'T THEY, REDEYE?
NO TIME FOR SMALL TALK...
GET YOUR OARS READY!

AMIGOE Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Ard Horvers (hoofdredacteur)
Hanneke van Kouwen (wnd. hoofdredactrice)
Overige leden Redactie:
Thon van Dongen, Yvonne van Es, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isbolt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).
ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:

Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der School.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der School, Djibie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der School en Etleen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 873859 (Franse kant).
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, **tel.: 370503, 370504 en 370304.**
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand.**

Buiten Antillen (Nederland):
NA*f*.80,15 per maand (luchtpost) of NA*f*.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

DIERENARTS DR J.A. JANSEN (Dokterskliniek Noord Saliña, tel.: 4255): spreekuren: dinsdag en vrijdag van 14.00-15.00 uur en voorts volgens afspraak.

LVV: **openingstijden slachthuis** maandag t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-16.00 uur en donderdag en vrijdag van 06.00-11.00/11.30-14.30 uur.

(1 oktober)
OUDERCOMMISSIE PAPA CORNESSCHOOL
19.00-23.00 uur Songfestival voor de leerlingen - schoolterrein.

TONEEL
20.00 uur 'Birinia den come-back II gebracht door toneelgroep Grupo Pipit'i Pinda - Jeugdhuis Jong Bonaire.

(2 oktober)
BILJARTCLUB THE GAMBLERS
20.00 uur bingo-avond - Diningroom Bonaire Beach Hotel.

TONEEL
20.00 uur 'Birinia den come-back II gebracht door toneelgroep Grupo Pipit'i Pinda - Jeugdhuis Jong Bonaire.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

DEPARTEMENT VAN HANDEL, INDUSTRIE EN WERKGELEGENHEID

Maximum prijzen **eilandgebied BONAIRE** ingaande: **30 september 1988;**

	verpakking	kleinhandel	consument
Koffie			
STO. DOMINGO	12/12 oz. (340 gr.)	f. 84.32	f. 7.80 +f.2.84
Thee			
LIPTON'S darjeeling	48/100 gr.	f. 285.14	f. 6.59 R
Babyvoeding			
NESTUM rice	24/400 gr.	f. 40.92	f. 1.89 N
Babymelkpoeder			
LACTOGEN starter	24/450 gr.	f. 99.29	f. 4.76 +f.0.09
Melkpoeder			
COAST instant	24/400 gr.	f. 53.60	f. 2.41
	12/900 gr.	f. 56.35	f. 5.07
	6/1800 gr.	f. 55.25	f. 9.94
	6/2500 gr.	f. 75.80	f. 13.64
Melk in blik			
NESTLE gesuikerd	48/397 gr.	f. 53.05	f. 1.23 +f.0.01
gesuikerd	120/78 gr.	f. 43.20	f. 0.40 +f.0.01
IDEAL ongesuikerd	24/410 gr.	f. 22.62	f. 1.05 +f.0.01
COAST ongesuikerd	48/410 gr.	f. 39.39	f. 0.91 +f.0.12
PAMINA			
ongesuikerd	48/410 gr.	f. 38.83	f. 0.90 +f.0.01
ongesuikerd	96/170 gr.	f. 38.83	f. 0.45 −f.0.02
gesuikerd	48/397 gr.	f. 46.80	f. 1.08 +f.0.17
Margarine			
BLUE BAND	40/250 gr.	f. 35.56	f. 0.99 −f.0.17
Suiker			
EVERCANE wit	30/2 lbs.	f. 40.70	f. 1.46 +f.0.03
Gezouten vlees			
Alle Merken			1/2 kg.
Staart	35 lbs.	f. 58.10	f. 2.25 +f.0.06
Oren	35 lbs.	f. 49.76	f. 1.93 +f.0.10
Singles gez. vlees met vet	35 lbs.	f. 135.07	f. 5.23 +f.0.09

De eerstvolgende publikatie geschiedt op **14 oktober 1988.**
Voor informatie betreffende maximum prijzen gelieve tel. 8960 op te bellen.

De Minister van Handel, Industrie en Werkgelenheid.

DEPARTEMENT VAN HANDEL, INDUSTRIE EN WERKGELEGENHEID

Maximum prijzen **eilandgebied CURACAO** ingaande: **3 oktober 1988;**

	verpakking	kleinhandel	consument
BABYMELKPOEDER			
Similac	24/450 gr.	f. 140.90	f. 6.75 + 0.37
Isomil	24/400 gr.	f. 182.00	f. 8.70 + 0.57
BABYVOEDING			
Gerber			
Biter biscuits	12/4 oz.	f. 17.05	f. 1.55 − 0.05
first food	12/2.5 oz.	f. 7.25	f. 0.65 − 0.09
junior	12/6 oz.	f. 19.70	f. 1.80 N
Gerber			
Uit Venezuela	24/134 gr.	f. 4.70	f. 0.20 − 0.13
ROOMBOTER			
Fernleaf			
Gez. en ongez.	2x40/227 gr.	f. 87.35	
Gez. en ongez.	40/227 gr.	f. 43.70	f. 1.20 − 0.13
Gez. en ongez.	2x20/454 gr.	f. 86.45	
Gez. en ongez.	20/454 gr.	f. 43.25	f. 2.40 − 0.24
MARGARINE			
Blue Band			
Gold	40/250 gr.	f. 38.86	f. 1.06 R
Papieren wikkel	40/250 gr.	f. 32.76	f. 0.91 R
MELKPOEDER			
Friesche Vlag	12/1134 gr.	f. 72.00	f. 6.50 − 0.57
	24/454 gr.	f. 63.10	f. 2.85 − 0.25
	6/2268 gr.	f. 67.90	f. 12.20 − 1.14
Instant	6/1800 gr.	f. 68.20	f. 12.30 − 0.85
MELK IN BLIK			
Friesche Vlag			
Gecond. onges.	24/410 gr.	f. 23.10	f. 1.05 − 0.10
Gecond. onges.	48/170 gr.	f. 23.10	f. 0.55 + 0.02
Gecond. ges.	120/78 gr.	f. 34.90	f. 0.35 + 0.03
Gecond. ges.	48/397 gr.	f. 50.55	f. 1.20 + 0.04
Gest. Geëvap. halvamel	12/410 gr.	f. 11.55	f. 1.05 − 0.10
Gest. Geëvap. halvamel	12/170 gr.	f. 8.10	f. 0.75 − 0.05
SUIKER			
Domino			
wit	30/2 lbs.	f. 36.60	f. 1.30 + 0.01
	12/5 lbs.	f. 34.05	f. 3.05 + 0.01
Key Food			
wit	12/5 lbs.	f. 35.85	f. 3.20 + 0.40
Evercane			
wit	12/5 lbs.	f. 34.60	f. 3.10 + 0.13
GEZOUTEN VIS			
Pollock			½ kg.
zonder graat	25 kg.	f. 353.45	f. 8.10 N
Scandy			
met graat	60/1 lbs.	f. 291.20	f. 5.60 − 0.61

MEDICIJNEN

Maximum prijzen **eilandgebieden BONAIRE** en **CURACAO,** ingaande

	fab./merk	kleinhandel	consument
Glucophage 500 mg. 50 tabs	Zyma	f. 10.65	f. 13.30 − 1.38
per stuk			f. 0.27 − 0.03
Glucophage 850 mg. 30 tabs	Zyma	f. 11.05	f. 13.85 − 1.44
per stuk			f. 0.46 − 0.05
Euglucon 5 mg. 500 tabs		f. 147.25	f. 184.05
per stuk			f. 0.35 − 0.07

De eerstvolgende publikatie geschiedt op: **14 oktober 1988** en treedt in werking met ingang van: **17 oktober 1988.**
Prijsaanpassingen dienen uiterlijk op: **10 oktober 1988** voor 12.00 uur 's middags aangevraagd te worden.
Voor informatie betreffende hoogst toelaatbare prijzen gelieve telf. 613297 op te bellen.

De Minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid.

Softbalcompetitie

Jeslumina aan kop

KRALENDIJK — Na drie wedstrijden in de door Sotebo georganiseerde softbalwedstrijden komt er al enige tekening. De lijst wordt aangevoerd door Jeslumina, die geen enkele partij heeft verloren. Dat is trouwens ook het geval met La Sonrisa, die echter een duidelijk minder goed score gemiddelde heeft.

In de laatste wedstrijd wist Chivas zich enigszins naar boven te werken en na drie maanden wordt door de ploeg niet meer de onderste plaats ingenomen, maar de derde van onder. Dat ging ten koste van Rincon Stars die in de laatste wedstrijd door Chivas verslagen werd met een vier tegen twee score.

De tweede partij die avond was tussen Jeslumina en Saliña Sluggers. Jeslumina liet er geen twijfel aan bestaan wie de betere ploeg was en bond ook de Sluggers aan de zegekar. De ploeg bevindt zich nu in de middenmoot.

Er werden verschillende homeruns gescoord. Ook daarin gaf Jeslumina de toon aan. Vier stuks en wel door A. St Jago, E. Raphaela en H. Cicilia. Sint Jago nam er twee voor zijn rekening. La Sonrisa kreeg drie homeruns, twee door W. Oleana en een door M. wiel. Rincon Stars, hoewel onder aan de lijst, heeft toch een drietal homeruns gescoord en daar zorgden R. Raphaela voor en Marris la Croes die dat twee keer deed. Tenslotte Nikiboko die de eer wist te redden met M. St Jago.

Op 9 oktober zijn er weer twee wedstrijden. Om elf uur Sotebo tegen Nikiboko en om één uur 's middags La Sonrisa - Jeslumina. Beide ploegen staan gelijk, maar het gemiddelde van Jeslumina is beter. In deze wedstrijd zal dus beslist worden wie de lijst in de softbal- competitie zal gaan aanvoeren. De wedstrijden worden gespeeld op het terrein van Tera Cora.

De standenlijst ziet er als volgt uit:

	gsp	gew	verl	gem
Jeslumina	3	3	0	29- 5
La Sonrisa SF	3	3	0	32-13
Centro Bario Nikiboko	3	2	1	17-11
Nrd Saliña Sluggers	3	1	2	16-18
Chicas Regal	3	1	2	11-31
Sotebo	2	0	2	11-23
Rincon Stars	3	0	3	8-18

Den Haag nodigt VDF-leider uit

NEW YORK — Nederland heeft de leiders van het Verenigde democratische front (VDF) van Suriname uitgenodigd voor een bezoek aan Den Haag. Zij zullen op korte termijn naar Nederland komen. Zo deelde minister Hans van den Broek mee. Deze was in verband met de Assemblee van de Verenigde Naties in New York.

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van onze lieve echtgenoot, vader, broer, grootvader en overgrootvader

Hendrik Johan Willem Bennebroek Gravenhorst

Zijn echtgenote
Mevr. de Wed. : **Altagracia Estela Gravenhorst-Gomez**

Kinderen : **Leopoldo Gravenhorst-Gorsira en familie**
Willy Gravenhorst-Nahr en familie
Rafael Gravenhorst-Joubert en familie
Nene Gravenhorst-Nahr en familie
Mirem Gravenhorst en kinderen

Zusters : **Wed. Clasina Baerends - Bennebroek Gravenhorst en familie**
Anna Joubert-Bennebroek Gravenhorst en familie

en overige familieleden.

De teraarde bestelling zal nader bekend gemaakt worden.

Ministers ontmoeten elkaar in New York

Vastgelopen Golf-overleg hervat

NEW YORK — De ministers van Buitenlandse Zaken van Iran en Iraq ontmoeten elkaar vandaag in het hoofdkwartier van de Verenigde Naties om de vredes - onderhandelingen over de Golf te hervatten, die bijna drie weken in Genève in een patstelling werden opgeschort. Dit heeft een VN-woordvoerster verklaard.

De ontmoeting werd vrijdag bevestigd nadat secretaris- generaal Javier Pérez de Cuellar van de VN afzonderlijke besprekingen voerde met de Iraakse minister Tariq Aziz van Buitenlandse Zaken en de Iraanse bewindsman Ali Akbar Velayatti. De secretaris-generaal verklaarde later met de ministers alleen de voorbereidingen van de ontmoeting van vandaag te hebben besproken. Velayatti verklaarde: "Wij zullen morgen directe besprekingen gaan voeren met Iraq, onder auspiciën van de secretaris- generaal". "Wij hopen dat tijdens dit overleg... wij tastbare resultaten zouden kunnen bereiken en hopen op een concrete oplossing voor de tenuitvoerlegging van de andere voorzieningen van resolutie 598".

WEINIG VOORUITGANG

De Iraanse minister verwees naar de resolutie van de Veiligheidsraad van juli 1987, waarin behalve tot een staakt-het-vuren wordt opgeroepen tot terugtrekking van alle troepen binnen internationaal erkende grenzen, de terugkeer van krijgsgevangenen en andere stappen die moeten leiden tot een vredesregeling.

De besprekingen in Genève begonnen op 25 augustus, vijf dagen nadat in de Golfoorlog de wapenstilstand onder toezicht van VN-waarnemers van kracht werd. Het overleg werd op 13 september opgeschort nadat er weinig vooruitgang was geboekt wegens geschillen over het beheer van de Shatt Al-Arab, een tweehonderd km lange waterweg aan de monding van de rivieren de Eufraat en de Tigris, die de enige toegang van Iraq vormt tot de Perzische Golf.

*****

AR- RYAD — Vier Saudiers zijn geëxecuteerd wegens collaboratie met Iran en het plegen van aanslagen op industriele doelen.

*****

BOOI DEFINITIEF UIT GRATIE

Ellis ziet mogelijkheid uit bestuurscrisis te komen

UPB gaat verder met POB

KRALENDIJK — Het aanvaarden van een motie van wantrouwen tegen gedeputeerde van Financiën, Ramoncito Booi, met vijf tegen vier stemmen in de Eilandsraad van Bonaire, culmineerde in de aanbieding van ontslag van de in opspraak gekomen gedeputeerde Booi, maar eveneens in het ontslag van zijn partijgenoot gedeputeerde Juancho Melaan. De enigen, die aanbleven in het BC waren gedeputeerde Carmo Cecilia en gezaghebber mr George Soliana, die overigens de komende tien dagen niet op Bonaire zal zijn.

Deze situatie duurt nu al drie weken aangezien er nog steeds geen meerderheid gevormd kan worden in de Eilandsraad. Dat is ook moeilijk aangezien de zetels wat ongelukkig zijn verdeeld. De oppositiepartij PDB heeft er vier en de UPB samen met de POB hebben er vijf. Nu de POB zich dus duidelijk gekant heeft tegen het beleid van gedeputeerde Booi is het erg moeilijk voor de UPB de in onmin geraakte gedeputeerde te handhaven.

SLEUTELPOSITIE

Duidelijk is, dat POB-leider Broertje Janga geen enkele haast maakte met het herstellen van de coalitiebanden. Hoewel een bekend gezegd is "Wie breekt, betaalt" heeft Janga daar kennelijk geen oren naar en laat het initiatief geheel over aan vroege coalitiepartner UPB.

In een gesprek met de Amigoe opperde Rudy Ellis als UPB-leider enkele mogelijkheden om uit de vicieuse cirkel te komen. Dat zou bijvoorbeeld kunnen zijn dat zowel Ellis als Janga gedeputeerde worden , terwijl een derde gedeputeerde buiten de raad aangewezen zou kunnen worden door de UPB — als grootste partij.

Ellis beaamde geen moeite te hebben om zijn Statenzetel (ten gunste dus van oud-gedeputeerde Booi - red) op te geven en gedeputeerde te worden. Hetzelfde eist Ellis echter van Janga, omdat het een erg moeilijk punt is voor de UPB om de onervaren Cecilia wel te handhaven als gedeputeerde, terwijl Booi een motie van wantrouwen in de maag gesplitst werd. Juist Booi was de man, die vooral in de bevriende Papiamentstalige pers erg werd opgehemeld over zijn politieke ervaring, zijn kennis van de politiek en beschouwd werd als de leermeester van gedeputeerde Carmo Cecilia.

FAIT A COMPLI

Het verloop van alle besprekingen en vooral het consequente stilzwijgen van Janga hebben de UPB in uiterste nood gebracht. Er zal een coalitie gevormd moeten worden met de POB aangezien de PDB met zwager Jopie Abraham aan het stuur, zonder politieke verantwoordelijkheid, onaanvaardbaar is. Zo deze oplossing niet gevonden worden, dan is een maatregel van Hoger Toezicht de enige oplossing om de komende drie jaar, want zolang duurt het nog voordat er weer raads- verkiezingen zijn, het eiland te besturen.

Deze schande willen de politici niet op zich laten en derhalve mag verwacht worden, zoals de Amigoe uit bevriende en zeer betrouwbare bron mocht vernemen, dat er geen rekening meer gehouden zal worden met de gevoelens van Booi. Men zal dan een coalitie aanvaarden met de POB van Janga, waarbij gedeputeerde Cecilia gewoon aanblijft als gedeputeerde.

WANTROUWEN

De motie van wantrouwen die tegen gedeputeerde Cecilia onderweg was in dezelfde raadsvergadering, waarin Booi zijn Waterloo vond, is niet meer te verwachten. De motie misschien wel, maar niet de nodige ondersteuning van de vijfde man.

De PDB-oppositie bestaat uit vier stemmen. De vijfde stem en misschien méér, zou ongetwijfeld van de zijde van de UPB komen. In het onderhavige geval echter, kan de UPB niet opnieuw de coalitie breken door een motie tegen Cecilia te ondersteunen.

Cecilia zal dus gewoon zijn werkzaamheden kunnen voortzetten als gedeputeerde van Onderwijs en Gezondheidszorg. Mogelijk krijgt hij er ook Financiën bij van Booi. Broertje Janga heeft als éénmanspartij in de Eilandsraad laten zien, waartoe een ervaren politicus in een sleutelpositie toe in staat is.

KRALENDIJK — Afgelopen donderdag legde de districtsgouverneur van de Rotary International een beleefdheidsbezoek af bij gezaghebber mr George Soliana. Eerder was door de Rotaryclub Bonaire een lunch en een cocktailparty aangeboden.

Foto: vlnr gezaghebber Soliana, de gouverneur van district 437 van de Rotary International Napoleon Ferrer Garcia, zijn echtgenote Sara Mercedes en de beide leden die de club op Bonaire vertegenwoordigen, respectievelijk Evert Piar secretaris en Yke Faber voorzitter van de Rotaryclub Bonaire.

Gezaghebber naar Brussel en Den Haag

KRALENDIJK — Het Bestuurscollege van het eilandgebied Bonaire heeft besloten gezaghebber mr George Soliana af te vaardigen om tezamen met de minister voor Ontwikkelingssamenwerking en zijn delegatie een dienstreis naar Nederland te maken, waar besprekingen inzake ontwikkelings- projecten met de Nederlandse autoriteiten zullen worden gehouden.

Het is bijzonder belangrijk, dat de Bonaireaanse projecten door de vertegenwoordiger van het Bestuurscollege bij de besprekingen kunnen worden behartigd, mede gezien de recente positieve ontwikkelingen op Bonaire bij de uitvoering van zowel commerciële als ontwikkelings- projecten welke laatste door Nederland worden gefinancierd.

De gezaghebber zal ook met voormelde delegatie een bezoek afleggen aan het EG-hoofdkwartier te Brussel, waar tevens voor Bonaire relevante besprekingen zullen plaatsvinden. Gezaghebber Soliana vertrok vrijdag 30 september en wordt 10 oktober terug verwacht.

In Spanje

Politicus wegens Chili-uitspraak geschorst

MADRID — De grootste Spaanse oppositie- partij, Allianza Popular, heeft een van zijn leiders en oprichters, Juan de Arespacochaga, geschorst nadat hij voor de Chileense tv zich had uitgesproken ten gunste van het regeren per referendum, zoals dit in Chili gebeurt. De geschorste politicus is onder- voorzitter van de senaat.

De partij- leiding beschouwt het optreden van De Arespacochaga als "ernstige schade voor het aanzien van de partij". Hij had voor de Chileense tv gezegd dat het meerparti en- systeem mogelijk niet de beste staatsvorm is en dat een regiem gebaseerd op referenda maximale rechtmatigheid heeft. Daarover ontstond een politieke rel in Spanje, waarbij men vaststelde dat hij zich kennelijk nog steeds niet had kunnen verzoenen met de democratie welke ook in Spanje de staatsvorm is. De Allianza Popular heeft net als andere Spaanse partijen opgeroepen tot vrije verkiezingen in Chili.